خوتەن گېزىتى

和田报

1990-يىل
دېكابىر
18
(سەيشەنبە)
4911-سان

مەملىكەت ئىچىدىكى بىرتۇتاش نومۇرى: CN65—0053/Z، ۋەكالەت نومۇرى: 57—28

خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدا يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتى ئوڭۇشلۇق قانات يايدۇرۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئابدۇقادىر، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تالىپجان ئىمىنلار خەۋەر قىلىدۇ: ۋىلايەت ۋە خوتەن ناھىيىسىنىڭ يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمەت گۇرۇپپىسى بوزاق يېزىسىغا بارغاندىن كېيىن، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشتە ئۇچاستكىلار بويىچە ھۆددىگە ئېلىش، مەسئۇلىيەتنى ئادەمگە قەدەر ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت خىزمەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، تەكشۈرۈپ تەكتىنى ئېنىقلاش باسقۇچىدىكى خىزمەتلەرنى چوڭقۇر، ئىنچىكە، ئومۇمىيۈزلۈك ياخشى ئىشلەپ، پۈتكۈل نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىگە ياخشى ئاساس ياراتتى.

ئەھۋاللارنى توغرا ئىگىلەش ئۈچۈن، خىزمەت گۇرۇپپىسى يېزىلىق پارتكومغا زىچ ماسلىشىپ، يېزا-كەنتلەرنى قاتلاممۇ قاتلام سەپەرۋەر قىلىپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە كەڭ ئاممىغا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ ئەھمىيىتى، مەقسىتى، ئۇسۇلى ۋە قەدەم-باسقۇچلىرىنى قىزغىن، سەۋرچانلىق بىلەن سۆزلەپ چۈشەندۈرۈپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىگە ئاكتىپ ماسلىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. خىزمەت گۇرۇپپىسىدىكى 25 نەپەر خادىم ئىككى-ئۈچ ئادەم بىر گۇرۇپپا بولۇپ، پارتىيە تەشكىلاتى، كەنت ئىقتىسادىي كومىتېتى، ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار، خەلق ئەسكەرلىرى قاتارلىق جەھەتلەر بويىچە بۆلۈنۈپ، پارتىيە ياچېيكا ھەيئەتلىرى، كەنت گۇرۇپپا كادىرلىرى، پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم ياچېيكا شۇجىلىرىنىڭ ئەھۋالىنى ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە بولغان دېھقانلاردىن چوڭقۇر ئىگىلىدى. تەكشۈرۈش جەريانىدا ياخشى، ئوتتۇرا ھال، ناچار تىپلارنى مەقسەتلىك ھالدا ياخشى تاللاشقا دىققەت قىلىپ، بايقالغان مەسىلىلەرنىڭ تىپىك ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئومۇمىيۈزلۈك ئىگىلەش ئارقىلىق، ھازىر يېزا بويىچە 13 كەنت پارتىيە تەشكىلاتىدىكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيەۋى ئەھۋالى، رولى، تۇرمۇشى، مەدەنىيەت، دىنىي ئېتىقاد ۋە ياش قۇرۇلمىسى قاتارلىق ئەھۋاللار ئاساسىي جەھەتتىن ئېنىقلىنىپ بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىرۋاقىتتا، كوللېكتىپ ئىگىلىك، ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش ۋە ھەرقايسى تەشكىلاتلارنى يۈرۈشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى توغرىسىدا كەڭ تۈردە تەكتىنى ئېنىقلاش ئېلىپ بېرىلىپ، كېيىنكى باسقۇچتىكى خىزمەتلەرنىڭ ئوڭۇشلۇق قانات يېيىشى ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاندى.

بوزاق يېزىسىدا پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرىغا تېلېۋىزىيە تەربىيەۋى فىلىمىدىن پايدىلىنىپ ئىدىيەۋى-سىياسىي تەربىيە ئېلىپ بېرىلدى

ۋىلايەت ۋە خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدا تۇرۇشلۇق يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمەت گۇرۇپپىسى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى جەريانىدا، پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، تېلېۋىزىيە تەربىيەۋى فىلىمىدىن پايدىلىنىپ، يېزا-كەنتلەردىكى پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرىغا قاراتمىلىقى بولغان ھالدا تەربىيە ئېلىپ بېرىپ ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

12-ئاينىڭ 6-كۈنىدىن 8-كۈنىگىچە، بۇ خىزمەت گۇرۇپپىسى بوزاق يېزىسىدىكى 13 كەنتنى بەش نۇقتىغا بۆلۈپ توپلاشنىڭ ھەقىقىي ئەھۋالى» شۇندىلا «ئاۋانگارتلار ناخشىسى» دېگەن بىر نەچچە نەمۇنىچى پارتىيە ئەزاسىنىڭ ئىش-ئىزلىرى بايان قىلىنغان سىنئالغۇ فىلىملىرىنى يىگىرمە سائەتكە يېقىن قويدى. ھەرقايسى كەنتلەردىكى پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى، كەنت گۇرۇپپا كادىرلىرى ۋە بىر قىسىم ئاممىدىن بولۇپ 500 دىن كۆپرەك ئادەم سىنئالغۇ فىلىملىرىنى كۆرۈپ، بارىن يېزىسىدىكى ئەكسىلئىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭنىڭ ھەقىقىي ئەھۋالىنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇپ

زاۋا داۋبەنى مەملىكەت بويىچە «ئۈن قوش ئەلا» يول ئاسراش داۋبەنىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز جاۋ پىڭفېي، قەييۇم ئابدۇقادىرلار خەۋەر قىلىدۇ: تاشيول ئاسراش ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ خالىس تۆھپە قوشۇشتەك دەۋر روھىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، قاتناش مىنىستىرلىكى قۇرۇلۇش باشقۇرۇش مەھكىمىسى، «جۇڭگو قاتناش گېزىتى» ئىدارىسى، جۇڭگو تاشيول ترانسپورت ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بىرلىشىپ ئۇيۇشتۇرغان تۇنجى قېتىملىق مەملىكەت بويىچە يول ئاسراش ئىشچىلىرى، يول ئاسراش داۋبەنلىرىنىڭ «ئۈن قوش ئەلا» باھالاش پائالىيىتىنىڭ نەتىجىسى يېقىندا ئېلان قىلىندى. ۋىلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستكىسىغا قاراشلىق قاراقاش ناھىيە زاۋا داۋبەنى بۇ پائالىيەتتە مەملىكەت بويىچە «ئۈن قوش ئەلا» يول ئاسراش داۋبەنلىرىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى.

بۇ قېتىمقى «ئۈن قوش ئەلا» باھالاش پائالىيىتىنىڭ غەربىي شىمال رايونى باھالاش گۇرۇپپىسى بۇ يىل 9-ئاينىڭ ئاخىرىدا ۋىلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستكىسىغا قاراشلىق زاۋا داۋبەنى ئاسرايدىغان 353 كىلومېتىر يولنىڭ قىيا پېتى، داۋبەننى باشقۇرۇش، قوشۇمچە ئىشلەپچىقىرىش ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار ئۈستىدە كونكرېت تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغان ھەمدە ئىشچى-خىزمەتچىلەر بىلەن سۆھبەتلىشىپ، ئۇلارنىڭ تۇرمۇش، ئىشلەپچىقىرىش، ئۆگىنىش ۋە قىيىنچىلىق جەھەتلەردىكى ئەھۋاللىرىنى ئىگىلىگەن. باھالاش گۇرۇپپىسى بۇ داۋبەننىڭ بىر قانچە يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرگەن شان-شەرىپى ۋە نەتىجىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، يول ئاسراش ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ چۆلدە يىلتىز تارتىپ، خاتىرجەم خىزمەت قىلىپ، يول ئاسراشنى كەسىپ، داۋبەننى ئائىلە، دەپ بىلىشتەك خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى يۈكسەك دەرىجىدە ماختىدى.

غەربىي شىمال رايونى باھالاش گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىشى ئارقىلىق ۋىلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستكىسىغا قاراشلىق زاۋا داۋبەنى مەملىكەت بويىچە «ئۈن قوش ئەلا» داۋبەننىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى.

ۋىلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستكىسىدىن بىر نەپەر رەھبەر ۋە زاۋا داۋبەننىڭ باشلىقى بۇ يىل 12-ئاينىڭ 22-كۈنى قاتناش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن ئېچىلىدىغان مەملىكەت بويىچە «ئۈن قوش ئەلا» يول ئاسراش ئىشچىلىرى، يول ئاسراش داۋبەنلىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن بېيجىڭغا باردى.

خوتەن شەھىرى پەن-تېخنىكا خادىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بىرىنچى سەپىگە يۈزلەندۈرۈپ، دېھقانلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش، ئەلا سورتلارنى داۋاملىق كېڭەيتىش، باغۋەن

قاتلام كادىرلىرى ۋە كەڭ ئاممىغا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى- نىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ ئەھمىيىتى، مەقسىتى، ئۇسۇلى ۋە قەدەم-باسقۇچلىرىنى قىزغىن، سەۋرچانلىق بىلەن سۆزلەپ چۈشەندۈرۈپ، كادىرلار ۋە ئام- مىنىڭ ئىدىيە جەھەتتىكى غەم- ئەندىشىلىرىنى تۈگىتىپ، ئۇلار-

يېزا-كەنتلەردىكى پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرىغا قارىتىلغان بولغان ھالدا تەربىيە ئېلىپ بېرىپ ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

12-ئاينىڭ 6-كۈنىدىن 8- كۈنىگىچە، بۇ خىزمەت گۇرۇپپىسى بوزاق يېزىسىدىكى 13 كەنتنى بەش نۇقتىغا بۆلۈپ «كومپارتىيە ئەزالىرى-ئاتىزچىلار»، «بارىن يېزىسىدىكى ئەزالىرى، كەنت كادىرلىرى پاكار ئەر- لىرى ۋە باشقا قىسىم ئاممىدىن بولۇپ 500 دىن كۆپرەك ئادەم سىنئالغۇ فىلىملىرىنى كۆرۈپ، بارىن يېزىسىدىكى ئەكسىلئىنقىلا- بىي قوراللىق توپىلاڭنىڭ ھەقىقىي ئەھۋالىنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇپ يېتىپ، دىنىي ئېتىقاد جەھەتتى- كى بەزى مۇجمەل تونۇشلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئىت- تىپاقلىقىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئىشەنچىسىنى كۈچەيتىپ، بۇ يېزى- نىڭ يېزا ئاساسىي قاتلام تەش- كىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن شارائىت ھازىرلىدى.

(تاڭ گۇاڭمىڭ)

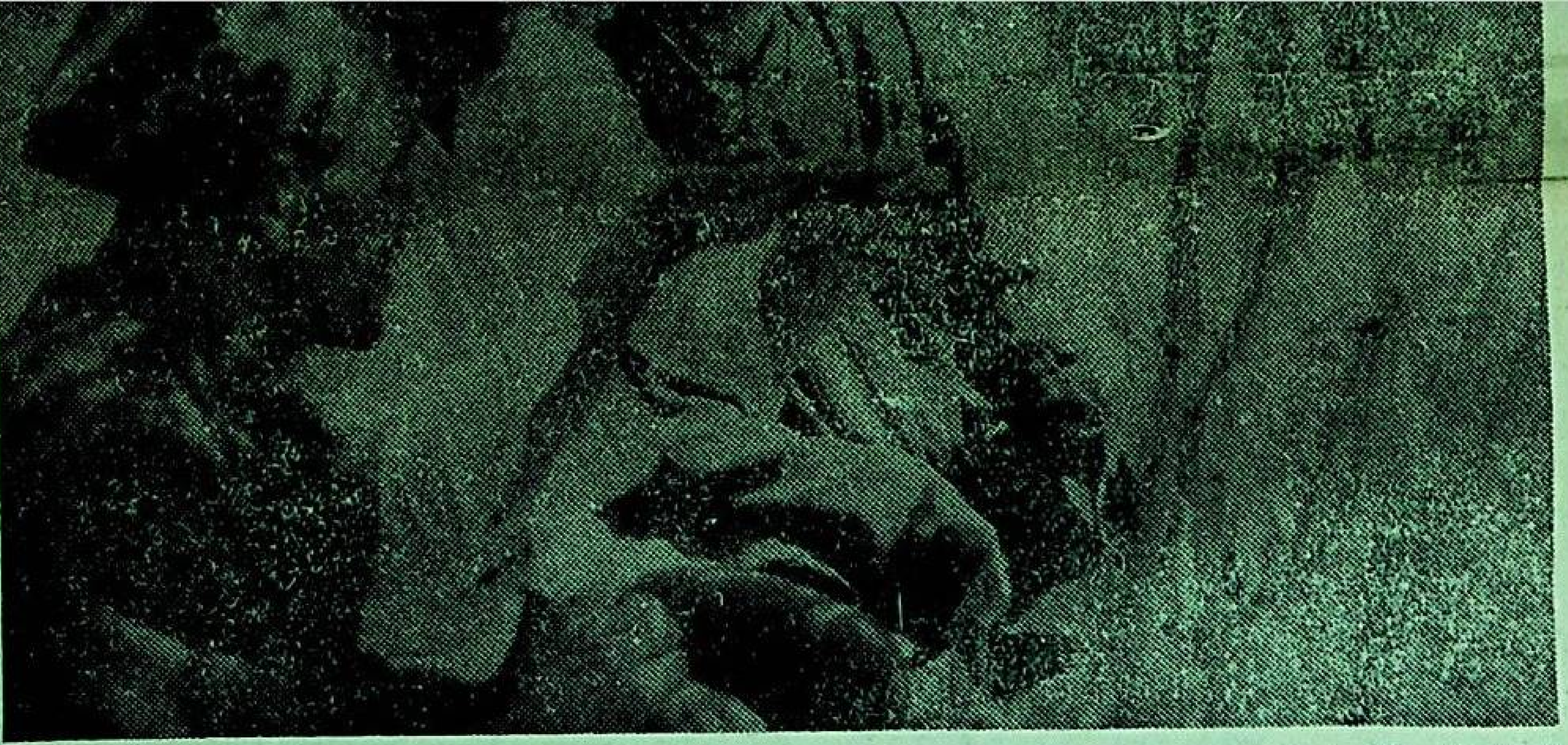

...لەندۇرۇپ، دېھ- قانلارنىڭ ئىشلە- چىمى ئۈستىدە تېرىقچى- لىق قىلىش، ئەلا سورتلارنى دا- ۋاملىق كېڭەيت- تىش، باغۋەن- چىلىك تەرەق- قىياتىنى يۈك- سەلدۈرۈشكە يېتەكلەپ، دېھ- قانلارنىڭ پەن-تېخنىكا ئارقى- لىق بېيىش قەدىمىنى تېزلەتتى.

سۈرەتتە: تېخنىكلار دېھقان- لارغا ئەلا سورتلۇق ئالمىلارنى ئۇ- لاپ كۆچەت يېتىش تېخنىكىسىنى ئۆگەت- مەكتە. (راخمان ئوبۇل فوتوسى)

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۆمۈرچىلىك تېخنىكىلىرىنى پۈتتۈرگەن بىر تۈركۈم ياشلار دۇۋا كۆمۈر كېنىغا ئارقا- ئارقىدىن كەلدى. ئۇلار شارائىت- نىڭ قانچىلىك جاپالىق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئۆز خىزمىتىنى قىزغىن سۆيۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بىرىنچى سېپىگە بېرىپ، كىشىلەرگە ئۈلگىلىك بېغىشلاش يولىدا ياشلىق باھارىنى تەقدىم قىلماقتا.

سۈرەتتە: بۇ ياش تېخنىكلار قۇدۇق ئاستىغا چۈشۈش ئالدىدا.

(ئۆز مۇخبىرىمىز راخمان ئوبۇل خەۋىرى ۋە فوتوسى)

«ھاڭغۇت لوڭقىسى» ئاخبارات ماقالىسى قوبۇل قىلىش ئېلانى

ۋىلايىتىمىزنىڭ پوچتا-تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ۋە پوچتا-تېلېگراف تارماقلىرىنىڭ تۈزۈش، ياخشىلاش ۋە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش جەھەتتىكى ئىلگىرىلەش ئەھۋالىنى ئەكس ئەتتۈرۈش، پوچتا-تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ ۋەزىيىتىنى مۇقىملاشتۇرۇش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە خەلق تۇرمۇشىدىكى رولىنى نامايەن قىلىش، پوچتا-تېلېگراف سېپىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ پىداكارلىق بىلەن ئۆزىنى تەقدىم قىلىشتەك ئالىيجاناب روھىنى ھەققىي ئەكس ئەتتۈرۈش ئۈچۈن، ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى بىلەن «خوتەن گېزىتى» ئىدارىسى بىرلىشىپ «ھاڭغۇت لوڭقىسى» مۇكاپاتلىق ئاخبارات ماقالىسى قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇشنى قارار قىلدى.

1. قوبۇل قىلىنىدىغان ماقالىلەرنىڭ شەكلى جەھەتتە خەۋەر، تەپسىلىي خەۋەر، ئوچېرك قاتارلىقلار ئاساس قىلىنىدۇ. نادىر گۈزەل سەنئەت، فوتو سۈرەت ئەسەرلىرىمۇ مۇۋاپىق ساندا ئۇيۇشتۇرۇلىدۇ.

2. ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى «خوتەن گېزىتى» نىڭ ئۇيغۇرچە ۋە خەنزۇچىدا بىرلا ۋاقىتتا ئۇيۇشتۇرۇلىدۇ. قوبۇل قىلىنىدىغان ماقالىلەر 1991-يىلى 1-ئايدىن باشلاپ گېزىتتە ئېلان قىلىنىپ، 5-ئاينىڭ ئاخىرى ئېلان قىلىش توختىتىلىدۇ، 6-ئايدا باھالاپ مۇكاپاتلاش ئېلىپ بېرىلىدۇ.

3. ئۇيغۇرچە، خەنزۇچىدا ئايرىم-ئايرىم ھالدا بىرىنچى، ئىككىنچى، ئۈچىنچى دەرىجىلىك مۇكاپات ۋە بىر نەچچە رىغبەتلەندۈرۈش مۇكاپاتى تەسىس قىلىنىدۇ. ئۇندىن باشقا ئىككىدىن ئۈچ پارچىغىچە نادىر گۈزەل سەنئەت ئەسىرى، ئۈچ پارچىدىن بەش پارچىغىچە نادىر فوتو سۈرەت ئەسىرى باھالاپ چىقىلىپ مۇكاپاتلىنىدۇ.

ئىختىيارىي مۇخبىرلار ۋە ئىشتىن سىرتقى ئاپتورلارنىڭ بەس-بەس بىلەن ماقالە ئەۋەتىشىنى قارشى ئالىمىز. ماقالە ئەۋەتكۈچىلەرنىڭ ماقالىغا «ھاڭغۇت لوڭقىسى» ئۈچۈن قوبۇل قىلىنىدىغان ماقالە دەپ ئەسكەرتىپ قويۇشىنى سورايمىز.

ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى
«خوتەن گېزىتى» ئىدارىسى
1990-يىلى 12-ئاينىڭ 15-كۈنى

ئېتىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى بويىچە «قاراقاش لوڭقىسى» مۇسابىقە پائالىيىتى ئاياغلاشتى

قاراقاش ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز ناھىيىسىنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن 10-ئاينىڭ بېشىدا قىش پەسىللىك ئېتىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى بويىچە «قاراقاش لوڭقىسى» مۇسابىقە پائالىيىتىنى ئۇرۇنلاشتۇرغانىدى. 12-ئاينىڭ 8-كۈنىگىچە ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئىككى كۈن ۋاقىت سەرپ قىلىپ پائالىيەتنى تەكشۈرۈپ باھالىدى. كۆپچىلىك بۇ قېتىمقى مۇسابىقە پائالىيىتىنىڭ ئۈنۈمى گەۋدىلىك بولدى، دەپ ھېسابلىدى. بۇ پائالىيەت داۋامىدا ھەر قايسى يېزا-بازارلاردا بىنا قىلىنغان يېشىل كارىدور تەخمىنەن 260 كىلومېتىرغا، تاش ياتقۇزۇلغان يول تەخمىنەن 500 نەچچە كىلومېتىرغا، سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ 150 كىلومېتىرغا يەتكەن. بۇ جەھەتتە كۆيا يېزىسىنىڭ نەتىجىسى گەۋدىلىك بولۇپ، 370 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بارغان؛ ئېتىز- ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى كەڭ كۆلەمدە ئېلىپ بېرىپ، يېزا بويىچە 29 كەنتنىڭ سالا ئېتىزىنى يۈرۈشلەشتۈرۈپ، يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، «قاراقاش لوڭقىسى» ۋە قىزىل بايراققا ئېرىشتى.

ئۆمەرجان ئېلى
(ئۆز مۇخبىرىمىز)

قىسقا خەۋەرلەر

كېرىيە ناھىيىسى سوتسىيالىزم نەزەرىيىسى تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا، مەملىكىتىمىزنىڭ ئاساسىي دۆلەت ئەھۋالى، ئاساسىي لۇشيەنى ئارقىلىق، ھەر مىللەت كادىر، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلىدى. 12-ئاينىڭ 7-كۈنى چۈشتىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى پۈتۈن ناھىيىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى تېلېۋىزىيە نەزەرىيىۋى فىلىمى «ئەسىرگە سەپەر — تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ھەققىدە مۇلاھىزە»نى كۆرۈشكە تەشكىللەپ، ھەر مىللەت كادىر، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى بىر قېتىم چوڭقۇر سوتسىيالىزم ئىدىيىسى تەربىيىسىگە ئىگە قىلدى.

(ماجە نىشەن)

لوپ ناھىيىسى مۇشۇ ئاينىڭ 6-كۈنى چوڭ يىغىن ئېچىپ، 4-قېتىملىق نوپۇس تەكشۈرۈش خىزمىتىنى خۇلاسىلىدى ھەمدە بۇ خىزمەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار بولغان ھاڭگىيا يېزىسى بىلەن لوپ بازىرى ۋە بەش نەپەر ئىلغار شەخسكە ئاپتونوم رايونغا ۋەكالىتەن مۇكاپات بېرىپ، شەرەپ گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. ناھىيە بويىچە توققۇز ئىلغار كوللېكتىپ، 50 نەپەر ئىلغار شەخسنى تەقدىرلىدى.

ئابدۇرېھىم كېرەم

(بۇ بەتنىڭ مەسئۇل تەھرىرى: ئابدۇقادىر ئابدۇۋايىت)

ۋىلايەتلىك ستاتىستىكا باشقارمىسىنىڭ 1990-يىلى نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتىكى ئاساسلىق سانلىق مەلۇماتلار توغرىسىدىكى ئاخباراتى

(1-نومۇرلۇق)

1990-يىلى 12-ئاينىڭ 4-كۈنى

گوۋۇيۈەننىڭ قارارىغا ئاساسەن، دۆلىتىمىزدە 1990-يىلى 7-ئايدا مەملىكەت بويىچە نوپۇسنى 4-قېتىم ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش، تىزىملاش خىزمىتى ئېلىپ بېرىلدى. ۋىلايىتىمىزنىڭ نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش، تىزىملاش خىزمىتى ۋەزىپىسى گوۋۇيۈەن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ بىرتۇتاش رەھبەرلىكى ۋە ۋىلايىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئاكتىپ قوللىشى، ماسلىشىشى ئارقىسىدا غەلىبىلىك ئورۇندالدى. نۆۋەتتە نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشكە دائىر بارلىق ماتېرىياللار ئېلېكترونلۇق ھېسابلاش ماشىنىسى ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىنماقتا. ئاساسلىق سانلىق مەلۇماتلارنى قول ئارقىلىق جەملەش خىزمىتى ئاياغلاشتى. ھازىر ئۇنى تۆۋەندىكىچە ئېلان قىلىمىز:

1. ئومۇمىي نوپۇس. ۋىلايىتىمىزنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى 1 مىليون 429 مىڭ 976.

ۋىلايىتىمىزنىڭ يەتتە ناھىيە، بىر شەھەر (ھەربىي خىزمەت ئۆتەۋاتقان خادىملارنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ) نىڭ ئومۇمىي نوپۇسى 1 مىليون 429 مىڭ 976. بۇ سانلىق مەلۇمات 1990-يىلى 7-ئاينىڭ 1-كۈنى سائەت نۆل (بېيجىڭ ۋاقتى) نى ئۆلچەملىك ۋاقىت قىلىپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دۆلەت تەۋەلىكىگە ئىگە بولغان، ۋىلايىتىمىز تەۋەلىكىدە دائىم تۇرۇشلۇق كىشىلەرنى بىۋاسىتە تەكشۈرۈش، تىزىملاش ئۇسۇلى ئارقىلىق قولغا كەلتۈرۈلگەن.

ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ نوپۇسى 1982-يىلى 7-ئاينىڭ 1-كۈنى سائەت نۆلدە مەملىكەت بويىچە نوپۇسنى 3-قېتىم ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرگەن چاغدىكى 1 مىليون 161 مىڭ 709 كىشى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، سەككىز يىل جەريانىدا جەمئىي 268 مىڭ 267 ئادەم، 23.09% كۆپەيگەن، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 33 مىڭ 533 ئادەم كۆپەيگەن، كۆپىيىش نىسبىتى 2.63% بولغان.

ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ نوپۇسنى نوپۇس تىزىملاش ئەھۋالىغا ئاساسەن ئايرىغاندا:

شۇ ناھىيە، شەھەردە دائىمىي تۇرۇشلۇق بولغان ھەمدە شۇ ناھىيە، شەھەردە دائىمىي تۇرىدىغان نوپۇسى بار كىشى 1 مىليون 413 مىڭ 538 بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 98.85 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ؛

ناھىيە، شەھەردە بىر يىلدىن ئۇزۇنراق تۇرىدىغان، دائىمىي تۇرۇشلۇق نوپۇسى باشقا جايلاردا بولغان كىشى 9664 بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 0.68 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ.

ناھىيە، شەھەردە تۇرۇۋاتقىنىغا بىر يىل بولمىغان، لېكىن دائىم تۇرىدىغان نوپۇسنى تىزىملاشقا تېگىشلىك جايدىن ئايرىلغىنىغا بىر يىلدىن ئاشقان كىشى 763 بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 0.05 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ؛

نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرگەن چاغدا ناھىيە، شەھەردە دائىمىي تۇرۇشلۇق نوپۇسى بېكىتىلمىگىنى 5972 كىشى بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 0.42 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ؛

ئەسلىدە ئۆز ناھىيىسى شەھەردە تۇرۇشلۇق بولۇپ، نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ۋاقتىدا، چەتئەلدە خىزمەت قىلىۋاتقان ياكى ئوقۇۋاتقان، ۋاقىتىنچە دائىمىي تۇرۇشلۇق نوپۇسى يوق كىشى 39.

2. ئائىلە نوپۇسى. ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەردە 336 مىڭ 170 ئائىلە بولۇپ، نوپۇسى 1 مىليون 418 مىڭ 385، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 99.19 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ، ھەر بىر ئائىلىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 4.21 دىن نوپۇس توغرا كېلىدۇ.

3. جىنسىي قۇرۇلمىسى. ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ نوپۇسى ئىچىدە ئەرلەر 734 مىڭ 89 بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 51.34 پىرسەنتىنى، ئاياللار 695 مىڭ 887 بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 48.66 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ؛ جىنسىي ئايرىمىسى نىسبىتىدە ھەر 105.49 ئەرگە 100 ئايال توغرا كېلىدۇ.

4. مىللەت قۇرۇلمىسى. ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ نوپۇسى ئىچىدە خەنزۇلارنىڭ نوپۇسى 42 مىڭ 608 بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 2.98 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ؛ ھەر قايسى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 1 مىليون 387 مىڭ 368 بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 97.02 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇنى 1982-يىلدىكى نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرگەن چاغدىكى سانلىق مەلۇمات بىلەن سېلىشتۇرغاندا سەككىز يىل ئىچىدە خەنزۇلاردىن 3299 ئادەم كۆپىيىپ، 8.49% ئاشقان؛ ھەر قايسى ئاز سانلىق مىللەتلەردىن 264 مىڭ 968 ئادەم كۆپىيىپ، 23.60% ئاشقان.

5. ھەر خىل مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىكىلەرنىڭ نوپۇس سانى. ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ نوپۇسى ئىچىدە ئالىي مەكتەپ (ئالىي تېخنىكومدىن يۇقىرىلارنى كۆرسىتىدۇ) بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 7633 كىشى، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ (ئوتتۇرا تېخنىكومنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 54 مىڭ 990 كىشى، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 126 مىڭ 177 كىشى، باشلانغۇچ مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 639 مىڭ 919 كىشى (يۇقىرىدىكى ھەر خىل بىلىم سەۋىيىسىدىكى كىشىلەر ھەر خىل مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار، مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ).

1982-يىلدىكى نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرگەندىكى سانلىق مەلۇمات بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ھەر 100 مىڭ ئادەم ئىچىدىكى ھەر خىل بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە ئادەم سانىدا تۆۋەندىكىچە ئۆزگىرىش بولغان: ئالىي مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 24 ئادەمدىن كۆپىيىپ 353 ئادەمگە يەتكەن، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 3044 ئادەمدىن كۆپىيىپ 3853 ئادەمگە يەتكەن، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 820 ئادەمدىن كۆپىيىپ 8822 ئادەمگە يەتكەن، باشلانغۇچ مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 3249 ئادەمدىن كۆپىيىپ 4475 ئادەمگە يەتكەن.

يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ نوپۇسى ئىچىدە ساۋاتسىزلار، يېرىم ساۋاتلىقلار 253 مىڭ 807 كىشى بولۇپ، ئۇنى 1982-يىلدىكى نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرگەندىكى سانلىق مەلۇمات بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ساۋاتسىزلار، يېرىم ساۋاتلىقلارنىڭ ئومۇمىي نوپۇستا ئىگىلىگەن سالمىقى 31.25 پىرسەنتتىن 17.75 پىرسەنتكە تۆۋەنلىگەن.

6. تۇغۇلۇش نىسبىتى ۋە ئۆلۈش نىسبىتى. ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەردە 1989-يىل 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن 1990-يىل 6-ئاينىڭ 30-كۈنىگىچە 50 مىڭ 427 بالا تۇغۇلغان، 12 مىڭ 265 ئادەم ئۆلگەن بولۇپ، تۇغۇلۇش نىسبىتى 35.74‰، ئۆلۈش نىسبىتى 8.69‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 27.05‰ بولغان.

7. شەھەر-بازارلارنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى. ① ۋىلايىتىمىزدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەردىكى شەھەر-بازاردا ئولتۇراقلاشقان ئومۇمىي نوپۇس 147 مىڭ 375 كىشى بولۇپ، ۋىلايىتىمىزدىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 10.31 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر ئومۇمىي نوپۇسى 80 مىڭ 259 كىشى بولۇپ، ۋىلايىتىمىزدىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 5.61 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بازارلارنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى 67 مىڭ 116 كىشى بولۇپ، ۋىلايىتىمىزدىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 4.70 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

قوشۇمچە: 1990-يىلى نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتىكى ئاساسلىق سانلىق مەلۇماتلار

تۈرى	بىرلىكى	1990-يىلى نوپۇسنى تۆتىنچى قېتىملىق ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش	1982-يىلى نوپۇسنى ئۈچىنچى قېتىملىق ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش	1990-يىلدىكى بىلەن 1982-يىلدىكىنىڭ سېلىشتۇرمىسى
1. ئومۇمىي نوپۇس	ئادەم	1429976	1161709	23.09% كۆپەيگەن

چىرا ناھىيىسى ...

تۈرى	بىرلىكى	1990-يىلى نوپۇسنى تۆتىنچى قېتىملىق ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش	1982-يىلى نوپۇسنى ئۈچىنچى قېتىملىق ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش	1990-يىلدىكى بىلەن 1982-يىلدىكىنىڭ سېلىشتۇرمىسى
1. ئومۇمىي نوپۇس	ئادەم	1429976	1161709	23.09% كۆپەيگەن
2. تەبىئىي ئۆزگىرىش②				
تۇغۇلۇش نىسبىتى	‰	35.74	39.46	3.73‰ كېمەيگەن
ئۆلۈش نىسبىتى	‰	8.69	12.88	4.19‰ كېمەيگەن
تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى	‰	27.05	26.58	0.47‰ كۆپەيگەن
3. ھەر ئائىلىنىڭ ئوتتۇرىچە ئادەم سانى	ئادەم	4.21	3.79	0.42 ئادەم كۆپەيگەن
4. جىنسىي ئايرىمىسى (ئاياللار = 100) نىسبىتى	%	105.49	105.33	0.16% كۆپەيگەن
5. مىللەت				
خەنزۇلار	ئادەم	42176	38877	9.60% كۆپەيگەن
ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەتلەر	ئادەم	1387800	1122832	23.56% كۆپەيگەن
6. ھەر 100 مىڭ ئادەم ئىچىدىكى ھەرخىل مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىكىلەرنىڭ ئادەم سانى				
ئالىي مەكتەپ	ئادەم	53	24	120.83% كۆپەيگەن
تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ	ئادەم	385	304	26.64% كۆپەيگەن
تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ	ئادەم	882	820	7.56% كۆپەيگەن
باشلانغۇچ مەكتەپ	ئادەم	4475	3249	37.73% كۆپەيگەن
7. ساۋاتسىز، يېرىم ساۋاتلىق③لارنىڭ	ئادەم	253807	363040	30.09% كېمەيگەن
ئومۇمىي نوپۇس ئىچىدە ئىگىلىگەن سالمىقى	%	17.75	31.25	13.50% كېمەيگەن
8. شەھەر، بازار نوپۇسىدىكىلەر سانىنىڭ	ئادەم	147375	120454	
ئومۇمىي نوپۇس ئىچىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى	%	10.31	10.37	

ئىزاھات: ① شەھەر، بازارلارنىڭ نوپۇسى دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش ئۆلچىمىگە ئاساسەن ھېسابلاپ چىقىلغان. شەھەر نوپۇسى رايون تەسىس قىلىنغان شەھەرگە قاراشلىق رايونلارنىڭ نوپۇسى ۋە رايون تەسىس قىلىنمىغان شەھەردىكى يېزا نوپۇسىدىن باشقا بارلىق نوپۇسنى كۆرسىتىدۇ. بازار نوپۇسى رايون تەسىس قىلىنغان شەھەرگە قاراشلىق بازار ئاھالە كومىتېتلىرى نوپۇسى ۋە ناھىيىگە قاراشلىق بازار ئاھالە كومىتېتلىرى نوپۇسىنى كۆرسىتىدۇ.

② تەبىئىي ئۆزگىرىش ۋاقتى: 1990-يىلى نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلۈشتىن 12 ئاي بۇرۇنقى سانلىق مەلۇماتنى، 1982-يىلى نوپۇسنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە 1981-يىلدىكى سانلىق مەلۇماتنى كۆزدە تۇتىدۇ. ③ ساۋاتسىز، چالا ساۋاتلىقلارنىڭ نوپۇسى 15 ياشتىن تۆۋەن، 15 ياشتىن يۇقىرى بولغان، خەت تونۇمايدىغان ياكى ئاز تونۇيدىغانلارنىڭ نوپۇسىنى كۆرسىتىدۇ.

بولغانلار 54 مىڭ 990 كىشى، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 126 مىڭ 177 كىشى، باشلانغۇچ مەكتەپ بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە بولغانلار 639 مىڭ 919 كىشى (يۇقىرىدىكى ھەر خىل بىلىم سەۋىيىسىدىكى كىشىلەر ھەر

گە ئىگە ئىدى. بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر ئومۇمىي نوپۇسى 80 مىڭ 259 كىشى بولۇپ، ۋىلايىتىمىزدىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 5.61 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، بازارلارنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى 67 مىڭ 116 كىشى بولۇپ، ۋىلايىتىمىزدىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 4.70 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

چىرا ناھىيىسى نامرات ئائىلىلەرگە ئېتىبار بېرىش چارىسىنى يولغا قويۇپ، بەش يىل ئىچىدە ئۇلارنىڭ 2 مىليون 678 مىڭ يۈەن راسخوتىنى كەچۈرۈم قىلدى

نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، چىرا ناھىيىلىك پارتكوم نامرات ئائىلىلەرگە سىياسەتنى تېخىمۇ كەڭ قويۇۋېتىپ، ئېتىبار بېرىش چارىسىنى يولغا قويۇپ، بەش يىل ئىچىدە ئۇلارنىڭ 2 مىليون 678 مىڭ 430 يۈەن قىممىتىدىكى ھەرخىل راسخوتلىرىنى كەچۈرۈم قىلدى.

1986-يىلى قەشقەردە ئېچىلغان جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىش يىغىنىدىن كېيىن، ناھىيىلىك پارتكوم ئىلگىرىكى تەجرىبە-ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، قايتا-قايتا تەكشۈرۈپ-تەتقىق قىلىپ، ئامما بىلەن كادىرلاردىن كەڭ تۈردە پىكىر ئېلىش ئارقىلىق، نامرات ئائىلىلەرنىڭ ھەرخىل راسخوتلىرىنى كەچۈرۈم قىلىپ، ئۇلارغا ئۆزىنى ئوڭشىۋېلىش پۇرسىتى بېرىش توغرىسىدا 13 ماددىلىق قارار چىقاردى.

ھەرقايسى يېزا-بازار ۋە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ناھىيىلىك پارتكومنىڭ قارارىنى ئاكتىپ ئىجرا قىلىپ، 1986-يىلدىن 1990-يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان بەش يىل ئىچىدە نامرات ئائىلىلەرنىڭ 1 مىليون 104 مىڭ 316 يۈەن دېھقانچىلىق بېجى، 327 مىڭ 647 يۈەن سۇ راسخوتى، 161 مىڭ 35 يۈەن چارۋا بېجى، چارۋىلارنى داۋالاش، ئەمسىلىدۈرۈش ۋە يايلاق راسخوتى، 426 مىڭ 958 يۈەن كوللېكتىپ ئۈچ خىل فوندىنى، 82 مىڭ ئالتە يۈەن نامرات ئائىلىلەرنىڭ مائارىپ فوندى ۋە ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇيدىغان پەرزەنتلىرىنىڭ كىتاب سېتىۋېلىش ھەم تاماق راسخوتى، 568 مىڭ 631 يۈەن تارىخىي كونا قەرزلىرىنى، 5446 يۈەن باشقۇرۇش راسخوتى، 2391 يۈەن سودا تىجارەت راسخوتى قاتارلىقلارنى كەچۈرۈم قىلدى. كەچۈرۈم قىلىنغان راسخوتلارنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 2 مىليون 678 مىڭ 430 يۈەنگە يېتىپ، ھەر بىر نامرات ئائىلىگە ئوتتۇرىچە 402 يۈەندىن باراۋەر كەلدى، ئۇنىڭدىن باشقا ھەرقايسى يېزا-بازارلار ناھىيىلىك پارتكومنىڭ قارارىغا ئاساسەن نامرات ئائىلىلەرنىڭ 614 مىڭ 833 يۈەن قەرزىنىڭ تۆلەش ۋاقتىنى ئۇزارتتى. 72 مىڭ 896 كۈن مەجبۇرىيەت ئەمگىكىنى كۆتۈرۈۋەتتى. 5 مىڭ 245 مو ناچار يەرنى ياخشى يەرگە ئالماشتۇرۇپ بەردى. چىرا يېزىسىنىڭ بەش يىل ئىچىدە نامرات ئائىلىلەردىن كەچۈرۈم قىلىنغان ئومۇمىي راسخودى 669 مىڭ 17 يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە كەچۈرۈم قىلىنغان ئومۇمىي راسخوتنىڭ 24.9 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. دامىكۇ يېزىسىنىڭ بەش يىلدا كەچۈرۈم قىلىنغان ئومۇمىي راسخوتى 596 مىڭ 512 يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە كەچۈرۈم قىلىنغان ئومۇمىي راسخوتنىڭ 22.2 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، بۇ يېزىدىكى ھەر بىر نامرات ئائىلىگە ئوتتۇرىچە 689 يۈەندىن باراۋەر كەلدى.

مۇھەممەتئىمىن قۇربان

قىسقا خەۋەرلەر

لوپ ناھىيىسىدىكى ھاڭگىيا يېزىسىنىڭ باشقىنتا كەنت 1-مەھەللە گۇرۇپپىسىدىكى مۇھەممەت روزى ئۆز يېنىدىن 270 يۈەن چىقىرىپ قۇدۇق كولاپ، مەھەللىدىكى 45 ئائىلىنىڭ دېھقانلىرىنىڭ سۇ ئىچىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ھىدايەت ئەخمەت

لوپ ناھىيىسىدىكى ھاڭگىيا يېزىسى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن 98 مىڭ 450 يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 11-ئاينىڭ 25-كۈنىدىن 12-ئاينىڭ 5-كۈنىگىچە 72 مىڭ 125 مېتىر كېلىدىغان 175 چوڭ-كىچىك يولنى رېمونت قىلىپ، يول يۈزىگە شېغىل ياتقۇزۇپ چىقتى.

بۇۋىئايشە كېرەم

چىرا ناھىيىسىدىكى بوستان يېزىسى دېھقانلىرىنى قىش پەسلىدىكى ئارىسالدى ۋاقىتتا ئوغۇت توپلاشقا سەپەرۋەر قىلدى. ئۇلار ئېغىل ۋە ياقىلاردىن 71 مىڭ توننىدىن ئارتۇق ئوغۇتنى ئاق يەرگە يۆتكەپ چىقتى ۋە چىرىتىش ئۈچۈن ئېغىل قوتانلارغا ئوت-چۆپ چۈشۈردى.

مۇھەممەت مەخمۇت

(ئوچېرك)

جاپپار رەھىمى

دوستۇم، دۇنيادا شېئىر يېزىپ باقمىغان شائىر، ناخشا - سازغا مەشغۇل بولمىغان كۈيچىنىڭ بارلىقىنى بىلەمسىز؟ ئۇلارنىڭ جۇشقۇن ھېسسىياتلار ئۇرغۇپ تۇرغان شېرىن سۇخەن سۆھبەتلىرىنى، مۇزىكىدەك يېقىملىق، گۈل بەرگىدەك نازۇك سۆز - ھەرىكەتلىرىنى، شائىرلارنى ئۆزىگە مەھلىيا قىلىدىغان سەنئەتكارانە خىزمەتلىرىنى كۆرۈپ باققانمىدىڭىز؟ بۇنداق ئاز تېپىلىدىغان ئادەملەرنى ياقىلاش ئاسان ئەمەس. بۇ خۇددى ھوسۇللۇق بىر تال شېكەر قومۇشىنى شېكەر دېگىلى بولمىسىمۇ، ئەمما ئۇنى چىشلىسە خۇددى شېكەر تەمى بەرگەندەك بىر ئەھۋال بولسا كېرەك...

كەمىنە ئەنە شۇنداق ناخشا - سازغا مەشغۇل بولۇپ باقمىغان بىر كۈيچى ھەققىدە سۆز ئاچىمەن:

* * *

مەن قاراقاش ناھىيىسىدىكى «كۈيا يېزىلىق مەدەنىيەت پونكىتى مۇزىكا ئۆيى» دېگەن نامە - نىشان ئېسىلغان ئۆيىگە قەدەم قويدۇم. 33 ياشلاردىكى بىر كىشى ئەتراپى كەسمە قەغەز نەقىشلەر بىلەن زىننەتلەنگەن بىر چوڭ تاختىغا سۈرەت چاپلاۋاتاتتى. بىردىنلا تاختىنىڭ باش قىسمىدىكى «كۈيا كۈيچىلىرى» دېگەن ھۆسنخەت ئاستىدىكى مارجاندەك يالتىراپ تۇرغان قۇرلارغا كۆزۈم چۈشتى.

«كۈيا — كۈي يار» دېگەن سۆزنىڭ ئۆزگەرگەن تەلەپپۇزى بولۇپ، كۈيا خەلقىنىڭ ئەزەلدىن كۈيخۇمار، ناخشا - مۇزىكىغا زوقمەن خەلق ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدىغان پەخىرلىك يېزا نامىدۇر. داڭلىق خەلق سازەندىسى، ئۈرۈمچى، بېيجىڭ سەھنىلىرىدە ماھارەت كۆرسەتكەن پېشقەدەم سەنئەتكارلىرىمىز شاھ مۇھەممەت ئاكا، خەلق داستانچىسى خۇدابەردى ئاخۇن، ئابدۇخېلىل ئاخۇن، ئوبۇلھەسەن تەمبۇر، تۇردى مۇھەممەت قارى قاتارلىقلار مۇشۇ كۈيا يېزىسىدا تۇغۇلغان. يېقىنقى زاماندا ئۆتكەن قاسىم نەغمە، ئېلشاھ ساتتار، لەتىپىچى ھەزدەر موللا قاتارلىق خەلق ئەلنەغمىچىلىرىمۇ بۇ يەردە ياشاپ ئۆتكەن، شۇنداق قەلەم تەۋرەتكەن. بىز تۆۋەندە ھايات ياشاۋاتقان كۈيچىلىرىمىزدىن بىر نەچچىنى تونۇشتۇرىمىز». مەن ئاشۇ مۇبارەك كەلىمىلەرنى ئوقۇغىنىمدا، ئۆز يۇرتۇمدىن چەكسىز ئىپتىخارلىق ھېس قىلدىم. نەزىرىم سۈرەتلەرگە ئاغدى. شاھ مۇھەممەت ئاكا قاتارلىق سەككىز نەپەر ئەلنەغمىچىنىڭ سۈرىتى ۋە تەرجىمىھالى نەپىس ھۆسنخەت، كۆركەم نەقىشلەر بىلەن بېزىلىپ ئىشلەنگەنىدى.

مەن كۆرگەزمە تاختىسىغا ھېرىس بولۇپ كەتكەنلىكىمدىن كۈيىنىڭ ئەنە شۇ ئەتىۋار كۈيچىلىرىنى خەلققە تونۇشتۇرۇۋاتقان كىشىنىڭ دەۋرىمىزدىكى ئەنە شۇ كۈيچىلەردىنمۇ ئەتىۋار بىر كۈيچى ئىكەنلىكىنى خىيالىمغا ئالماپتىمەن...

* * *

1980-يىلى كۈيا ئۆستەڭ بويىدىكى كىچىككىنە بىر ئېغىزلىق ئۆي ئۆزگىچىرەك قىزىقشا باشلىدى. بۇ ئۆيدىن بەزىدە داپ، دۇتتارنىڭ ئاۋازى ئاڭلانسا، بەزىدە گېزىت - ژۇرنال كۆرۈۋاتقانلارنى غىل-پال كۆرگىلى بولاتتى. بۇ ئۆيدە نۇرمىخان ئىسىملىك بىر چوكان بىر نەچچىلا چالغۇ، ئىككى-ئۈچ يۈزدەك كىتابلارنى باشقۇراتتى. بۇ شۇ يىلى كۈيىدا قۇرۇلغان تۇنجى مەدەنىيەت پونكىتى ئىدى.

1981-يىلى مەركەزنىڭ 31-نومۇرلۇق ھۆججىتى يېتىپ كەلدى. مەدەنىيەتنىڭ يۈكسىلىشى ئۈچۈن يېڭى بىر يول ئېچىلدى. يېزىلىق پارتكوم بىر تۈركۈم قابىلىيەتلىك، سەنئەت كەسپى ئالاھىدىلىكى بار ياشلاردىن بىر سەنئەت ۋە داراۋازلىق ئەترىتى تەشكىللەپ، ئاز ۋاقىت ئىچىدە قوشنا ناھىيىلەرگىچە داڭ چىقاردى. بىراق بۇلارنىڭ كى... دى. مەدەنىيەت پونكىتىدىن ئىبارەت بۇ يېڭى شەيئى يەنىلا تاش ئاستىدىكى كوكاتتەك نوتا سۆرەلمىدى.

بۇ چاغدا ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغارلىقنى قولدىن بەرمەي كېلىۋاتقان يېزا كىنو ئەترىتىنىڭ مەسئۇلى ئابدۇللاجان مۇھەممەتئىمىن بۇ غېرىبانە مەدەنىيەت پونكىتىغا كىتاب، گېزىت - ژۇرنال كەلتۈرۈشكە كىنو كىرىمىدىن ئاز - تولا پۇل ئاجرىتىپ بېرىپ، ئۇنىڭ ھاياتىي كۈچىنى داۋاملاشتۇردى.

1984-يىلى ئابدۇللاجان مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ مەسئۇللۇقىغا تەيىنلەندى. ئۇ، مەركەزنىڭ «مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەتنى يۈكسەلدۈرۈش» توغرىسىدىكى يوليورۇقىنىڭ تېگىگە يەتكەنىدى. ئىشنى زادى نەدىن، قانداق باشلاش كېرەك؟ بۇ مەسىلە ئۇنى قاتتىق ئويلاندۇردى. پۇل بولسىلا مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ پائالىيەتلىرىنى ۋە ئۇنىڭ تۈرلىرىنى قانچىلىك كېڭەيتسە بولىدۇ. بىراق بۇ كىچىككىنە بىر ئېغىز ئۆيدىن نېمە چىقىدۇ؟ پونكىتنىڭ راستىنلا كىرىم قىلىش مەنبەسى يوق ئىدى. ئۇ، ئويلا-ئويلا ئاخىر بىر قارارغا كەلدى. كىنو قويۇشتىن كىرگەن پۇلنىڭ بىر قىسمىنى پونكىتنىڭ [illegible] قىلدى. كالاكچۇر، ماجاك، قارت قاتارلىق ئويۇنچۇق تۈرلىرىنى كۆپەيتتى، بۇ يەرنىڭ ھەۋەسكارلىرىمۇ كۈنسايىن ئاۋۇدى.

يېزىلىق پارتكوم مەدەنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنىڭ يېتىشمەيۋاتقانلىق ئەھۋالىنى كۆرۈپ، دەرھال 132 كۋادرات مېتىرلىق ئالتە ئېغىز ئۆي تەييارلاپ قىرائەتخانا، مۇزىكا ئۆيى ۋە مەدەنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى ھازىرلاپ بەردى. ئابدۇللاجان بۇ خىل ... خادىملىرىغا ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈپ، 3500 يۈەن قەرەللىك ئۆسۈمسىز پۇل قەرز ئېلىپ، بىر ئاز پۇل قوشۇپ، بىر يۈرۈش سىنئالغۇ سېتىۋېلىپ، كۈيا تاماشىبىنلىرىغا تۇنجى قېتىم سىنئالغۇ فىلىمى كۆرسەتتى. بۇ ھال بىر تەرەپتىن مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ ئىناۋىتىنى ھەسسىلەپ ئۆستۈرسە، يەنە بىر تەرەپتىن ھەقلىق مۇلازىمەت تۈرلىرىنى كۆپەيتىپ، مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەتنى گۈللەندۈرۈش فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا پايدىلىق ئىدى.

ئابدۇللاجان سىنئالغۇدىن قىلغان كىرىم پۇلدىن قەرز پۇللارنى قايتۇرغاندىن سىرت، بىر يۈرۈش پارتا-ئورۇندۇق ۋە يېڭى كىتابلارنى سېتىۋالدى. گېزىت-ژۇرناللارغا تولۇق مۇشتەرى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئۇ، مەركەزنىڭ مەدەنىيەت خىزمىتى توغرىسىدىكى ھۆججەت، يوليورۇقلىرىنى ۋە مەدەنىيەت بىلىملىرىنى پۇختا ئۆگىنىپ، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرغان ئاساستا مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەتنى تېخىمۇ يۈكسەلدۈرۈشنىڭ كەڭ يوللىرىنى ئىزدىدى؛ خەلقنىڭ كۈنسايىن ئېشىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئۇ يەنە بىر سۈرەت تارتىش ئاپپاراتى سېتىۋېلىپ، يېزا بازىرىغا مەدەنىيەت پونكىتى قارمىقىدا رەسىمخانا ئېچىپ، خېرىدارلارنى ھەسسىلەپ كۆپەيتتى.

ئابدۇللاجان مەدەنىيەت پونكىتىنى راۋاج تاپتۇرۇش يولىدا ئاز جاپا چەكمىدى. ئۇ بەزىدە ئىككى-ئۈچ كۈن ئۆيىگىمۇ بارمىدى. ھەتتا بەزى كېچىلىرى ئۇخلىماي سۈرەت يۇيۇش مەشغۇلاتى قىلدى، يەنە بەزىدە تاماق ... ياتى توپلىمى» نىڭ ياخشى چىقىشىغا تۆھپە قوشتى. 15 نەپەر خەلق ئەلنەغمىچىسى ۋە خەلق سەنئەتچىلىرىنىڭ ئارخىپىنى ئىشلەش بىلەن ئۇلارنى تونۇشتۇرىدىغان كۆرگەزمە جاھازىسىنى ئىشلەپ چىقتى. ئاپتونوم رايونلۇق ئۇسسۇل تەتقىقات ئىشخانىسىدىن كەلگەن خادىملارغا ياردەملىشىپ كۈيادا ساقلىنىپ قالغان قەدىمىي پىرە ئۇسسۇلىنى خاتىرىلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

كۈيا مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ پائالىيىتى ئەنە شۇنداق بىر قابىل باشلامچىنىڭ يېتەكلىشى ئاستىدا بارغانسېرى جانلاندى. قىرائەتخانا، مۇزىكا ۋە ئويۇنچۇق ئۆيلىرى ئۆزىگە ماس ھالدىكى قائىدە-تۈزۈم ۋە ھۆسنخەتلەر بىلەن بېزەلدى. ئۇ 29 كەنتنى ئايلىنىپ يۈرۈپ، ھەربىر مەدەنىيەت ئۆيىنى بىر-بىرىگە ئوخشىمايدىغان ھالەتتە ياساپ، خادىملىرىنى تەربىيىلەپ چىقتى.

ئابدۇللاجان خەلق سازەندىلىرى بىلەن بولغان ئالاقىنى قويۇقلاشتۇرۇپ، ھېيت-بايرام، قۇرۇلتاي، مۇراسىملاردا ئۇلارنى تەكلىپ قىلىپ، ناغرا-سۇناي چېلىپ، ئۇسسۇل قىزىتىپ بەردى. سۈرەت تەشۋىقاتى ئارقىلىق مەدەنىيەتنىڭ ئۇنىۋېرسال ماسلىشىشچانلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، پارتكومنىڭ كۈچلۈك قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈپلا قالماستىن، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئارىسالدى ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ چېلىشىش، ئوغلاق تارتىش، ئاتبەيگىسى قاتارلىق ئەنئەنىۋى پائالىيەتلەرنى تەشكىللەپ، مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ كۈچلۈك تەشكىللەش، باشقۇرۇش ۋە ماسلاشتۇرۇش ئىقتىدارىنى نامايەن قىلدى.

ئابدۇللاجان مۇھەممەتئىمىن مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ ئۇنىۋېرسال تەشۋىقات ئالاھىدىلىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، قارا دوسكىلارنى ئاممىغا سىياسىي-ئىدىيىۋى تەربىيە ئېلىپ بارىدىغان، قانۇن ۋە پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنى تەشۋىق قىلىدىغان، پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى تەشۋىق قىلىدىغان تەشۋىقات سەھنىسىگە ئايلاندۇردى.

ئۇ يازلىق ۋە قىشلىق تەتىل كۈنلىرىدە قىرائەتخانىغا يىغىلغان ياش-...

رەت كۆرسەتكەن پىشقەدەم سەنئەتكار-
لىرىمىز شاھ مۇھەممەت ئاكا، خەلق
داستانچىسى خۇدەمبەردى ئاخۇن، ئاب-
دۇخېلىل ئاخۇن، ئوبۇلھەسەن تەمبۇر،
تۇردى مۇھەممەت قارى قاتارلىقلار
مۇشۇ كوچا يېزىسىدا تۇغۇلغان. يې-
قىنقى زاماندا ئۆتكەن قاسىم نەغمە،
ئېلشاھ ساتتار، لەتىپەچى ھەزرەر
موللا قاتارلىق خەلق نەغمىچىلى-
رىمۇ بۇ يەردە ياشاپ ئۆتكەن. شۇنداق-
لا تېببىي ئالىم ۋە كىلاسسىك شائىرى-
مىز تەجەللى كوچا يېزىسىنىڭ چوڭ
كۆل بېشى مەھەللىسىدە. سەككىز يىل

1981- يىلى مەركەزنىڭ 31- نو-
مۇرلۇق ھۆججىتى يېتىپ كەلدى. مەدە-
نىيەتنىڭ يۈكسىلىشى ئۈچۈن يېڭى بىر
يول ئېچىلدى. يېزىلىق پارتكوم بىر
تۈركۈم قابىلىيەتلىك، سەنئەت
كەسپى ئالاھىدىلىكى بار ياشلار-
دىن بىر سەنئەت ۋە دارۋازلىق
ئەترىتى تەشكىللەپ، ئاز ۋاقىت
ئىچىدە قوشنا ناھىيىلەرگىچە داڭ
چىقاردى. بىراق بۇلارنىڭ كىرىم
سوممىسى ئۆزىنىڭ چىقىمىغىلا چىقىشتى-
كى، مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەت-
نى بېقىش ۋە گۈللەندۈرۈشكە يەتمى-

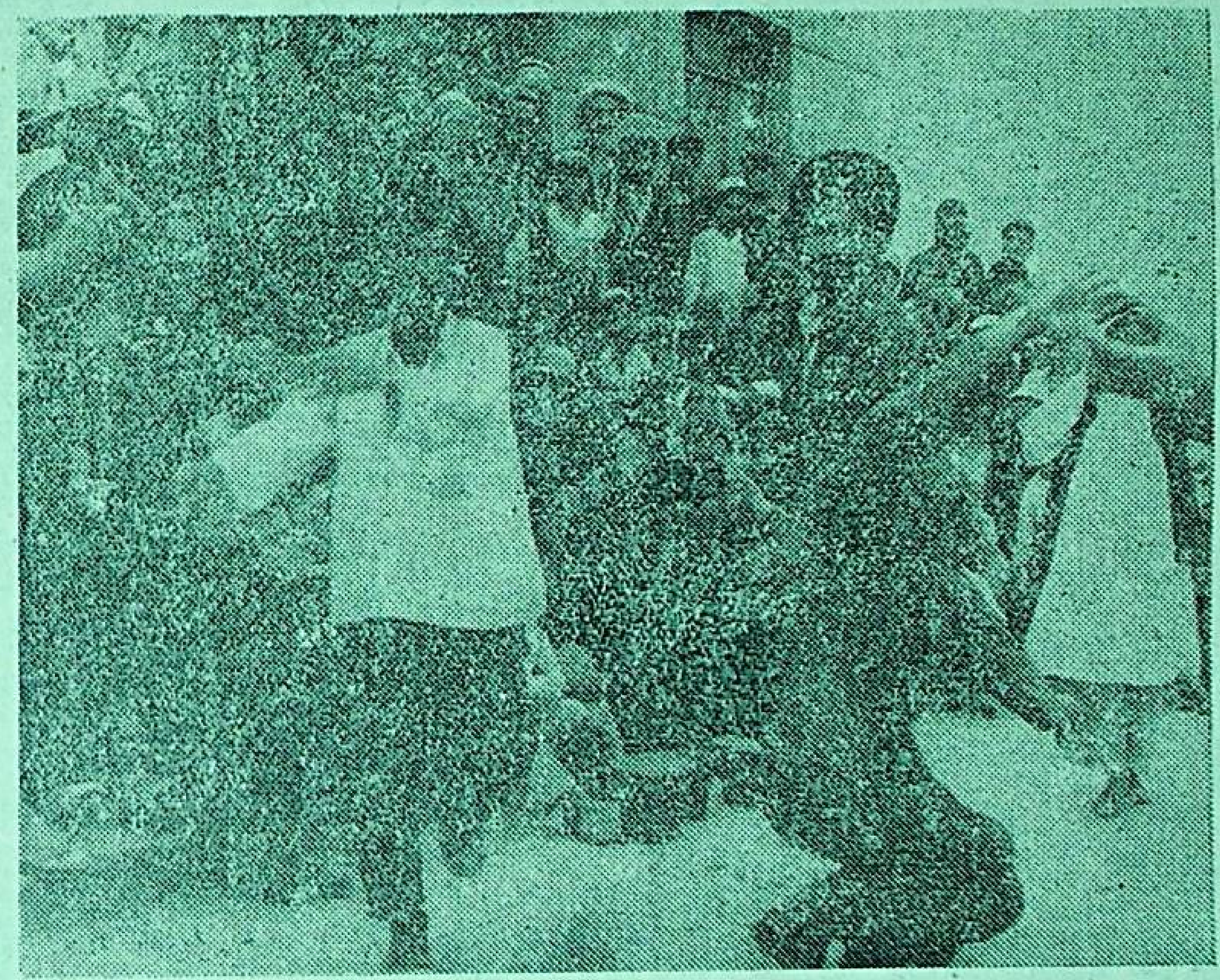
شادلىق ناۋاسى. (ئابدۇللا ئۆمەر فوتوسى)

خوتەن شەھىرىدە مەدەنىيەت سورۇنلىرى ئوبدان باشقۇرۇلماقتا

خوتەن شەھەرلىك پارتكوم ۋەخەلق
ھۆكۈمىتى مەدەنىيەت بازىلىرىنى سوت-
سىيالىزم ئىدىيىسىگە ئىگە قىلىشقا
ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، شەھەر بو-
يىچە مەدەنىيەت سورۇنلىرى ئوبدان
باشقۇرۇلماقتا.
خەلقنىڭ ماددىي تۇرمۇشىنىڭ كۈن-
سېرى ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، مەنى-
ۋى تۇرمۇشىمۇ جانلىنىپ، مەدەنىي
كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرى كۆپەيدى.
ئەمما ئىلگىرى مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش
سورۇنلىرىنى باشقۇرۇشقا بولغان رەھ-
بەرلىك يېتەرلىك، باشقۇرۇش قائى-
دە-تۈزۈملىرى مۇكەممەل بولمىغانلىق-
تىن، بەزى ئورۇنلار ھەم بەزى كىشى-
لەر كۆڭۈلھاناسىز تىجارەت قىلىدىغان،

مەدەنىيەت پائالىيەتلىرى ئارقىلىق
قىمار ئوينايدىغان، جېدەل - ماجىرا
تۇغدۇرۇپ، جەمئىيەت تەرتىپىگە زى-
يان يەتكۈزىدىغان، بولۇپمۇ ياش-
ئۆسمۈرلەرنىڭ ئۆگىنىشىگە تەسىر يەت-
كۈزىدىغان ئەھۋاللار كۆپەيدى. بۇ
ھال ئاممىنىڭ كۈچلۈك ئىنكاسىنى
قوزغىدى. بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش
ئۈچۈن، شەھەر رەھبەرلىرى بۇ يىل
ئەتىيازدىن بويان، مەدەنىيەت سورۇن-
لىرىنى باشقۇرۇشقا بولغان رەھبەر-
لىكنى كۈچەيتتى. شەھەرلىك مەدەنى-
يەت-مائارىپ ئىدارىسى ۋە شەھەرلىك
مەدەنىيەت يۇرتى بۇ خىزمەتنى ئەس-
تايىدىل چىڭ تۇتۇپ، مەدەنىيەت سو-
رۇنلىرىنى باشقۇرۇش ئۈچۈن بىر يۈ-

رۈش قائىدە-تۈزۈملەرنى ئورناتتى.
مەدەنىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويى-
چە باشقۇرۇپ، مەدەنىيەت سورۇنلىرى-
نى تەرتىپكە سالدى. خوتەن شەھىرى
تەۋەسىدىكى ھەر قايسى مەدەنىيەت
تۈرلىرىگە 84 پارچە كىنىشكا تارقى-
تىپ بەردى. رۇخسەتسىز، قانۇنسىز
تىجارەت قىلغان بىر تانساخانا، ئىك-
كى سىن ئالغۇ فىلىمى قويۇش ئورنى،
30 دانە بىلياردلى پائالىيەتتىن توخ-
تىتىۋەتتى. بۇنىڭ بىلەن مەدەنىيەت
سورۇنلىرى ياخشىلىنىپ، ساغلام، جۇش-
قۇن كەيپىياتقا تولدى.

ھەبىبۇللا بەكرى

تارلىق ئويۇنچۇق تۈرلىرىنى كۆپەيت-
تى . بۇ يەرنىڭ ھەۋەسكارلىرىمۇ
كۈنسايىن ئاۋۇدى.
يېزىلىق پارتكوم مەدەنىي پائالى-
يەت سورۇنلىرىنىڭ يېتىشمەيۋاتقانلىق
ئەھۋالىنى كۆرۈپ، دەرھال 132 كۋادە-
رات مېترلىق ئالتە ئېغىز ئۆي تەييار-
لاپ قىرائەتخانا، مۇزىكا ئۆيى ۋە
مەدەنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى ھا-
زىرلاپ بەردى. ئابدۇللاجان بۇ خىل
ئەۋزەل شارائىتنى غەنىيمەت بىلىپ،
چاقپەلەك، لەڭگەرتاق، ئارغامچا
تارتىش، چېلىشىش قاتارلىق پائا-
لىيەت تۈرلىرىنى يولغا قويۇپ، بىر
ئازدىن كىرىم توپلاپ دەرھال بىر
رەسىم تارتىش ئاپپاراتى سېتىۋېلىپ،
ھەقلىق مۇلازىمەت قىلىشنىڭ تۇنجى
قەدىمىنى باستى. ئۇ، رەسىم تارتىپ
خېرىدارلارنى رازى قىلغانلىقتىن، ئاز
ۋاقىت ئىچىدىلا 2000 يۈەن كىرىم قىل-
دى. ئۇ،«قانداق قىلغاندا مەدەنىيەت
پونكىتىنى ھەقىقىي مەدەنىيەت گۈلزا-
رىغا ئايلاندۇرىمەن؟» دېگەننى ئوي-
لايتتى . ئابدۇللاجان بىر تەرەپتىن
رەسىم تارتىشنى داۋاملاشتۇرسا ،
يەنە بىر تەرەپتىن پا-
ئالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇراتتى. ئۇ
تېخىمۇ كۆپ ئاممىنى جەلپ قىلىش
ئۈچۈن، ئەنئەنىۋى پائالىيەت تۈرلى-
رىنى ساقلاپ قالغان ھالدا زامانىۋى
تۈرلەرنىمۇ كۆپەيتىشنى ئويلايتتى.
شۇڭا ئۇ ئۆزى يول مېڭىپ، باشقا

تارتىش ئاپپاراتى سېتىۋېلىپ ، يېزا با-
زىرىغا مەدەنىيەت پونكىتى قارىمىقى-
دا رەسىمخانا ئېچىپ ، خېرىدارلارنى
ھەسسىلەپ كۆپەيتتى.
ئابدۇللاجان مەدەنىيەت پونكىتىنى
راۋاج تاپتۇرۇش يولىدا ئاز جاپا
چەكمىدى. ئۇ بەزىدە ئىككى-ئۈچ كۈن
ئۆيىگىمۇ بارمىدى. ھەتتا بەزى كې-
چىلىرى ئۇخلىماي سۈرەت يۇيۇش مەش-
غۇلاتى قىلدى. يەنە بەزىدە تاماق
يېيىشنىمۇ ئۇنتۇدى. ئۇ تىنىمسىزلىق
بىلەن ئىشلەپ، ئاخىر مەدەنىيەت
پونكىتىنى گۈللەندۈرۈشتىن سىرت،
7000 يۈەن پۇل كىرىم قىلدى. نەتى-
جىدە، مەدەنىيەت پونكىتى ئىقتىسادىي
جەھەتتە قۇدرەت تېپىپ، بىر قۇر
سەرەمجانلاشتى . خىزمەتلەر ئىزغا
چۈشتى. بىراق كەسپىي ساپانى ئۆس-
تۈرۈش ئىشىمۇ ئەڭ مۇھىم بىر ئۆتكەل ئىدى.
ئابدۇللاجان ئۆزلۈكىدىن تىرىشىش
ارقىلىق، كۇتۇپخانا باشقۇرۇش، سۈ-
رەت تارتىش ، ھۆسنخەت يېزىش ،
ئۇسسۇل ، مۇزىكا قاتارلىق سەنئەت
تۈرلىرىنى پۇختا ئۆگىنىپلا قالماس-
تىن، مەركىزىي يېزا ئىگىلىك رادى-
ئو-تېلېۋىزىيە مەكتىپىنىڭ ئۆزلۈكىدىن
ئۆگىنىش سىنىپىدا ئوقۇپ ئالىي تېخ-
نىكوم دىپلومىغا ئېرىشتى. ئۇ ئۆگە-
نىش داۋامىدا بىر ياقتىن ئۆگىنىپ ،
بىر ياقتىن مەدەنىيەت پونكىتىدا يې-
زا ئىگىلىك پەن-تېخنىكا كۇرسلىرىنى
ئېچىپ، كەنتمەھەللىدىن كەلگەن
ئايانچىلارغا دەرس ئۆتتى. ئۇ، 1984-
يىلدىن ھازىرغىچە، 19 قېتىم يېزا
ئىگىلىك پەن-تېخنىكا كۇرسى، 12 قې-
تىم ھۆسنخەت، رەسىم ئۆگىنىش كۇر-
سى، 17 قېتىم فوتوسۈرەت، ھۆسنخەت
كۆرگەزمىسى، بەش قېتىم زېھىن سى-
ناش مۇسابىقىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، كۆر-
سانىت ۋە مەنىۋى ھوزۇرلانغۇچىلارنىڭ
ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ئۇ، ئىدا-
رە، مەكتەپلەر بويىچە سەككىز قېتىم
تانسا، تۆت قېتىم دېكلاماتسىيە يې-
غىنى، 15 قېتىم خەلق مەشرىپى ئۇ-
يۇشتۇرۇپ، يېزىنىڭ بىر بوشلۇقىنى
تولدۇردى. ئۇ، ۋېلسىپىت بىلەن يې-
زىنىڭ يىراق بۇلۇڭ-پۇشقاقلىرىغا
بېرىپ 500 دىن ئارتۇق قوشاق، لە-
تىپە، ماقال-تەمسىل، چۆچەك توپ-
لاپ «قاراقاش خەلق ئېغىز ئەدەبى-

لاھىدىلىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، قا-
را دوسكىلارنى ئاممىغا سىياسىي-ئىد-
دىيىۋى تەربىيە ئېلىپ بارىدىغان، قا-
نۇن ۋە پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنى تەش-
ۋىق قىلىدىغان، پەن-تېخنىكا بىلىم-
لىرىنى تەشۋىق قىلىدىغان تەشۋىقات
سەھنىسىگە ئايلاندۇردى.
ئۇ يازلىق ۋە قىشلىق تەتىل كۈن-
لىرىدە قىرائەتخانىغا يىغىلغان ياش-
ئۆسمۈرلەرنى تەشكىللەپ: «ئۆگىنىشنىڭ
مەقسىدى نېمە؟ غايە دېگەن نېمە؟
لېي فېڭ قانداق كىشى؟ ئۇنىڭ قايسى
روھىنى ئۆگىنىمىز؟» دېگەن تېمىلاردا
دەرس سۆزلەش، سوئال-سوراش پائالى-
يىتىنى يولغا قويۇپ، ئۇلارنىڭ تەتىل
ۋاقتىنى بىكار ئۆتكۈزۈۋەتمىدى.
ئۇ، يېقىندا يېزا ئىگىلىك پەن-تېخ-
نىكا پائالىيەتلىرىگە ئائىت 40 پارچى-
دىن ئارتۇق سۈرەت تارتىپ، يېزا
ئىگىلىك پەن-تېخنىكا كۆرگەزمىسى
ئېچىشقا كىرىشتى. ئۇ يېزىلىق پارت-
كوم ئورۇنلاشتۇرغان تۈرلۈك خىز-
مەتلەرگە ئاكتىپ ماسلىشىپ، مەدەنىيەت
خىزمىتىنى پۈتكۈل يېزا خىزمىتىنىڭ
ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرغانلىقتىن، 1987-
يىلى 6-ئايدا شەرەپ بىلەن جۇڭگو
كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالى-
قىغا قوبۇل قىلىنغانىدى. ئۇ شۇندىن
بۇيان، تېخىمۇ ھەممەتكە تولۇپ ئىش-
لەپ، كوچا يېزىسىنىڭ ياقا-چەتكەنت-
لىرىگىچە مەدەنىيەتنىڭ ئاجايىپ يېڭى،
يېقىملىق بىر كۈيىنى ياڭراتتى. بۇ
يېقىملىق كۈي ساداسى ئىچىدە بۇ يىل
28-ئىيۇل قاراقاش ناھىيىسى بويىچە
يېزا مەدەنىيەت خىزمىتى نەق مەيدان
يىغىنى كوچىدا ئېچىلدى. مۇئاۋىن ۋا-
لىي ئابدۇللا مەخسۇت، مەدەنىيەت مائا-
رىپ باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى
مىجىت باقى قاتارلىق يولداشلار يى-
غىنغا ئەينەك يادنامە تەقدىم قىلدى. كۈي
تېخىمۇ ئەۋجىگە كۆتۈرۈلدى. بۇ يېقىم-
لىق كۈي داڭلىق سازەندىمىز شامۇ-
ھەممەتنىڭ يۇرتىدىن ،
شائىر تەجەللى قارائارغىماق مىنىپ
ئۆتكەن كوچا كوچىلىرىدىن ياڭرى-
ماقتا ئىدى.
بۇ كۈي بىزھىللا تۆمۈر تەرەپنى
قىلغان ياش كوممۇنىست—«كوچا كۈي-
چىسى» ئابدۇللاجاننىڭ ھېچقانداق
چاڭقىغۇنىڭ ياردىمىسىز ياڭراتقان ئىجا-
تىيات كۈيى ئىدى.

(بۇ بەتنىڭ مەسئۇل مۇھەررىرى : ئوبۇلقاسىم مۇھەممەتنىياز)

لى پېڭ كراسون ئاكىنو بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 14-دېكابىر خەۋىرى. بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان لى پېڭ زۇڭلى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى فىلىپپىن زۇڭتۇڭى كراسون ئاكىنو بىلەن زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە سۆھبەتلەشتى.

سۆھبەتتە كراسون ئاكىنو زۇڭتۇڭ 1975-يىلى جۇڭگو-فىلىپپىن دۆلەتلىرى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدىن مەمنۇن ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنۇلارنى قايتا تەكىتلىدى: فىلىپپىن «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدۇ ھەمدە جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن ھۆكۈمەت تەرەپ مۇناسىۋىتىنى ساقلايدۇ ۋە راۋاجلاندۇرىدۇ. تەيۋەن بىلەن غەيرىي ھۆكۈمەت تەرەپ مۇناسىۋىتى بولىدۇ.

لى پېڭ زۇڭلى كراسون ئاكىنو زۇڭتۇڭنىڭ تەيۋەن جۇڭگونىڭ بىر قىسمى، فىلىپپىن «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدۇ دېگەن سۆزىنى ماختىدى.

سۆھبەتتە ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى سودا مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. دېڭىز قولتۇقى كرىزىسىنىڭ تەسىرى ۋە فىلىپپىننىڭ ئېھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ، جۇڭگو تەرەپ فىلىپپىنگە بىر قىسىم خام نېفىتنى كۆپەيتىپ بېرىشكە قوشۇلدى.

جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ فىلىپپىن ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بىلەن بولغان دوستلۇقىنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن، لى پېڭ زۇڭلى فىلىپپىن پايتەختى مانىلا شەھىرىگە 100 ئاپتوبۇس تەقدىم قىلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

لى پېڭ زۇڭلى فىلىپپىن زۇڭتۇڭى كراسون ئاكىنونىڭ تەكلىپىگە بىنائەن فىلىپپىندا رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن 13-كۈنى كۇئالالۇمپۇردىن مانىلاغا يېتىپ كەلگەنىدى.

«يېڭى دەۋردىكى مىللەتلەر خىزمىتىگە ئائىت ھۆججەت - ئەسەرلەردىن تاللانما» نى تارقىتىش مۇراسىمى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6-دېكابىر خەۋىرى. دۆلەت مىللىي ئىشلار كومىتېتى بىلەن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ھۆججەت-ئەسەرلەر تەتقىقات ئىشخانىسى بىرلىكتە تەھرىرلىگەن «يېڭى دەۋردىكى مىللەتلەر خىزمىتىگە ئائىت ھۆججەت-ئەسەرلەردىن تاللانما» دېگەن كىتابنى تارقىتىش مۇراسىمى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭ «مىللەتلەر مەدەنىيەت سارىيى»دا ئۆتكۈزۈلدى.

بۇ «تاللانما» غا پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن تارتىپ بۇ يىل 2-ئايغىچە بولغان ئارىلىقتىكى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى، گوۋۇيۈەن ۋە مەركەزدىكى ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېت، ئىشخانىلارنىڭ مىللەتلەر خىزمىتى توغرىسىدىكى مۇھىم ھۆججەتلىرى، دېڭ شياۋپىڭ، جياڭ زېمىن، لى پېڭ قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ مىللەتلەر خىزمىتىگە ئائىت مۇھىم سۆزلىرى ۋە ماقالىلىرى بولۇپ جەمئىي 59 پارچە ئەسەر كىرگۈزۈلگەن. بۇنىڭ ئىچىدىكى نۇرغۇن ھۆججەتلەر تۇنجى قېتىم ئاشكارا ئېلان قىلىنىدى. بۇ كىتابتىن پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مىللەتلەر خىزمىتى جەھەتتىكى بىر قاتار زور نەزەرىيە ۋە ئەمەلىي مەسىلىلەردىكى توغرا مەيدانى ۋە قوللانغان مۇناسىپ سىياسەت، تەدبىرلىرىنى ئېنىق چۈشىنىۋالغىلى بولىدۇ. ئۇ، يېڭى دەۋردىكى مىللەت نەزەرىيىسى ۋە مىللىي سىياسەت مۇجەسسەملەنگەن مۇھىم ھۆججەت.

7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئېلىمىزنىڭ پاراۋانلىق ئىشلىرى ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14- دېكابىر خەۋىرى. ئېلىمىزنىڭ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرى 7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يەنە ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلدى. ھازىر مەملىكەت بويىچە شەھەر، يېزىلاردىكى تۈرلۈك پاراۋانلىق كارخانىلىرى 43 مىڭدىن كۆپرەك، ئىشچى-خىزمەتچىلىرى 1 مىليون 700 مىڭدىن كۆپرەككە يەتتى، مەملىكەت بويىچە شەھەر، يېزىلاردىكى تۈرلۈك پاراۋانلىق ساناتورىيىلىرى 40 مىڭغا يېقىن بولۇپ، بېقىۋاتقان كىشى 569 مىڭدىن كۆپرەككە يەتتى. پاراۋانلىق ئىشلىرى ئىسلاھاتىدىمۇ زور بۆسۈپ ئۆتۈشلەر بولۇپ، ئاساسىي قاتلام ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كاپالەت تورلىرى تەدرىجىي شەكىللەندى.

7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، دۆلەتنىڭ پاراۋانلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى يۆلەش، قوغداش سىياسىتى يەنىمۇ ئەمەلىيلەشتى، دۆلەت باجنى ئازايتىش، كەچۈرۈم قىلىش سىياسىتىنى ئۆزگەرتمىدى، يەنە پاراۋانلىق

دى تەسىس قىلدى. «ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش ۋاقىتلىق چارىسى» قاتارلىقلارنى تۈزۈپ چىقتى. بۇ، ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. 1985- يىلى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، پاراۋانلىق كارخانىلىرىنىڭ سانى بىر ھەسسىدىن كۆپرەك، ئىشچى - خىزمەتچىلەر سانى بىر ھەسسىگە يېقىن كۆپەيدى. ھازىر پاراۋانلىق كارخانىلىرىدا ئىشلەپچىقىرىلغان مەھسۇلات تۈرى 10 مىڭ خىلدىن كۆپرەككە يەتتى، بىر نەچچە ئون كەسىپنى ھالقىپ، 1990- يىلى بۇ كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 27 مىليارد 600 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1985- يىلدىكىدىن 2.8 ھەسسە كۆپەيدى.

ب د ت قارار ماقۇللاپ، ئامېرىكىنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ كېڭەيمىچىلىك سىياسىتىنى يۈرگۈزۈشىگە يول قويغانلىقىنى تەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 13- دېكابىر خەۋىرى. ب د ت يىغىنى بۈگۈن ئۈچ قارار ماقۇللاپ، ئامېرىكىنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق ۋە كېڭەيمىچىلىك سىياسىتىنى يۈرگۈزۈشىگە يول قويغانلىقىنى تەنقىد قىلدى.

قارار‌دا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ئىسرائىلىيىگە داۋاملىق زامانىۋى قورال- ياراغ ۋە ئىقتىسادىي ياردەم بېرىش ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل ۋە مەڭگۈلۈك تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولىدىكى [illegible] زىت ھەمدە ئۇ بۇ رايوننىڭ بىخەتەرلىكىگە تەھدىت سالىدۇ.

قارار‌دا، ب د ت غا ئەزا بارلىق دۆلەتلەرنىڭ ئىسرائىلىيىگە ھەربىي، ئىقتىسادىي، مالىيە ۋە تېخنىكا جەھەتتىن ياردەم بېرىشنى ۋە باشقا جەھەتتىن قوللاشنى توختىتىشنى تەلەپ قىلىندى. چۈنكى بۇ خىل ياردەم ۋە قوللاش ئىسرائىلىيىنىڭ ئەرەب زېمىنىنى بېسىۋېلىشىغا ياردەم بەرگەنلىك، ئىسرائىلىيىنىڭ ئەرەب ئەللىرى ۋە پەلەستىن خەلقىگە قارىتا تاجاۋۇزچىلىق سىياسىتىنى داۋاملىق يۈرگۈزۈشىگە ئىلھام بەرگەنلىك بولىدۇ.

زايىر پايتەختى كىنشاسا زايىر دەرياسىنىڭ شەرقىي قىرغىقىغا جايلاشقان. بىر ئەسىر بۇرۇن بۇ يەر كىچىككىنە

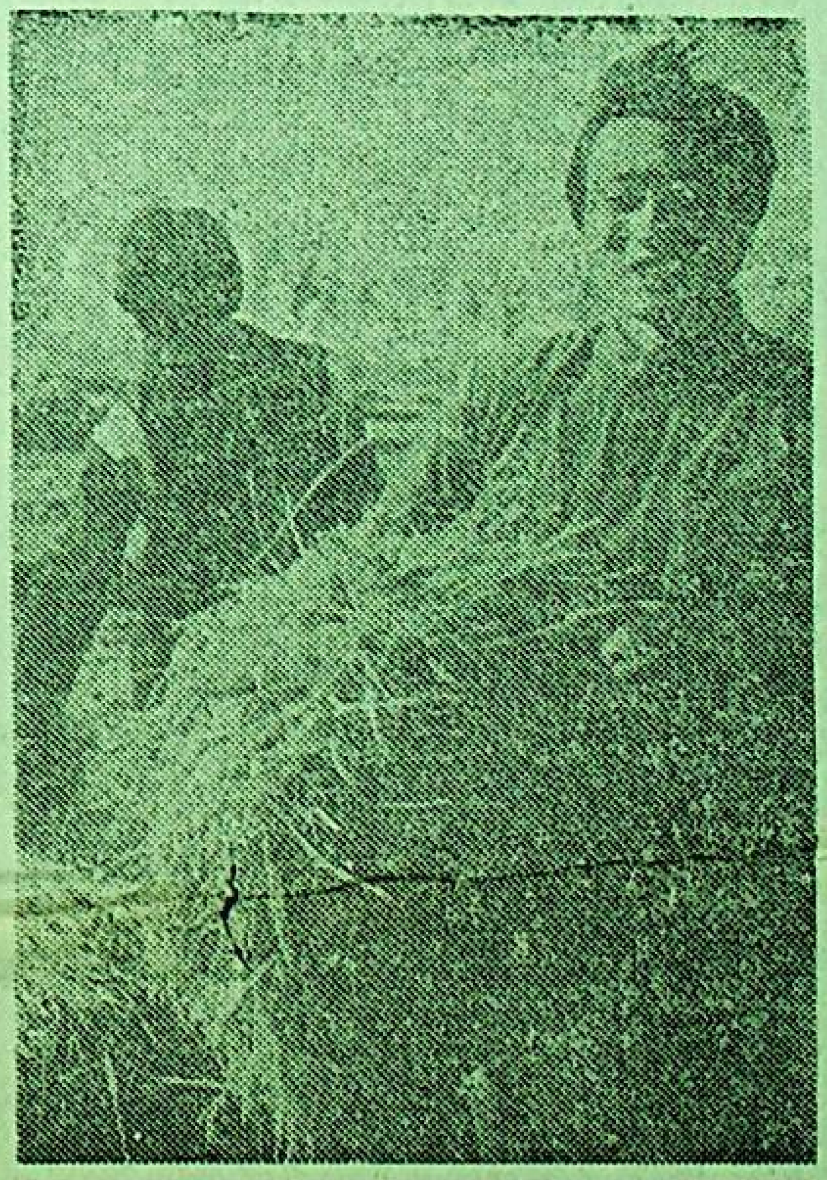

جىلىن ئۆلكىسى يۈشۇ ناھىيىسى باۋشۇ يېزىسىدىكى مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى ۋاڭ چېڭجى (ئوڭدا) بۇ يىل كۈزلۈك ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئالغاندا 200 مىڭ كىلوگرامدىن ئارتۇق گۈرۈچنىڭ ھەممىسىنى دۆلەتكە سېتىپ بېرىشكە تەييارلىدى. ئۇ، «دۆلەتكە كۆپرەك تۆھپە قوشۇش مېنىڭ ئارزۇيۇم» دەيدۇ.

1985- يىلدىن بۇيان ۋاڭ چېڭجى دۆلەتكە جەمئىي 930 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بەردى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

سادام دۈشمەننى مەغلۇپ قىلىش ئىرادىسىنى قايتا تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 10- دېكابىر خەۋىرى. ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋەر بېرىشىگە

مايدۇ، ئىسرائىلىيىنىڭ ئەرەب زېمىنى ۋە پەلەستىن زېمىنىنى ئىشغال قىلىۋېلىشىغا مۇھەر-

سادام دۈشمەننى مەغلۇپ قىلىش ئىرادىسىنى قايتا تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 10-دېكابىر خەۋىرى. ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋەر قىلىشىچە، ئىراق زۇڭتۇڭى سادام بۈگۈن ھەربىي جەھەتتىكى كۈچ سىنىشىشتا رەقىبىنى يېڭىش ئىرادىسىنى يەنە بىر قېتىم تەكىتلىدى.

سادام ئىچكى كابىنېت يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئىراق تىنچلىقنى ئۈمىد قىلىدۇ. لېكىن، ئەگەر دۈشمەن ھەربىي جەھەتتە كۈچ سىنىشىمىز دېيىدىكەن، ئىراق ئۇرۇشنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرىدۇ.

سادام مۇنداق دېدى: ئىراق چەتئەللىك ئەرەب نېفتى ۋە ئەرەب ماكانىغا ھۆكۈمرانلىق قىلىشىنى مەڭگۈ قوبۇل قىلالمايدۇ، ئىسرائىلىيىنىڭ ئەرەب زېمىنى ۋە پەلەستىن زېمىنىنى ئىشغال قىلىۋېلىشىغىمۇ ھەرگىز يول قويمايدۇ.

ئىراق خەلق مۇداپىئە مەركىزى قۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14-دېكابىر خەۋىرى. ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ 12-كۈندىكى خەۋەر قىلىشىچە، ئىراق يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان دېڭىز قولتۇقى ئۇرۇشىغا تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن، باغدادتا 370 خەلق مۇداپىئە مەشقى مەركىزى قۇرغان.

بۇ ئاخبارات ئاگېنتلىقى مۇنداق دېدى: بۇ مەركەزلەر كىشىلەرگە «جىددىي ئەھۋال»غا قانداق تاقابىل تۇرۇشنى ئۇقتۇرۇپ، بۇ ئارقىلىق ئادەم ۋە ماددىي نەرسىلەرنىڭ زىيانغا ئۇچرىشىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىدە ئازايتىدۇ.

باغداد تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ھازىر ھەركۈنى خەلق مۇداپىئە مەشقى ۋە ھۆكۈمەتنىڭ يالانما خادىملىرىغا خەلق مۇداپىئە دەرسى ئۆتىدىغان پروگراممىلارنى كۆرسەتمەكتە.

ئىراقنىڭ بەزى ئۆلكىلىرىدىمۇ مۇشۇنىڭغا ئوخشاش مەركەزلەر قۇرۇلۇشقا باشلىدى.

... گىلىدە، دۆلەتنىڭ پارچىلىنىش ئىشلەپچىقىرىشىنى يۈكسەلدۈرۈش، قوغداش سىياسىتى يەنىمۇ ئەمەلىيلەشتى، دۆلەت باجىنى ئازايتىش، كېچىكتۈرۈش قىلىش سىياسىتىنى ئۆزگەرتمىدى، يەنە پارچىلىنىش ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىيات فونى...

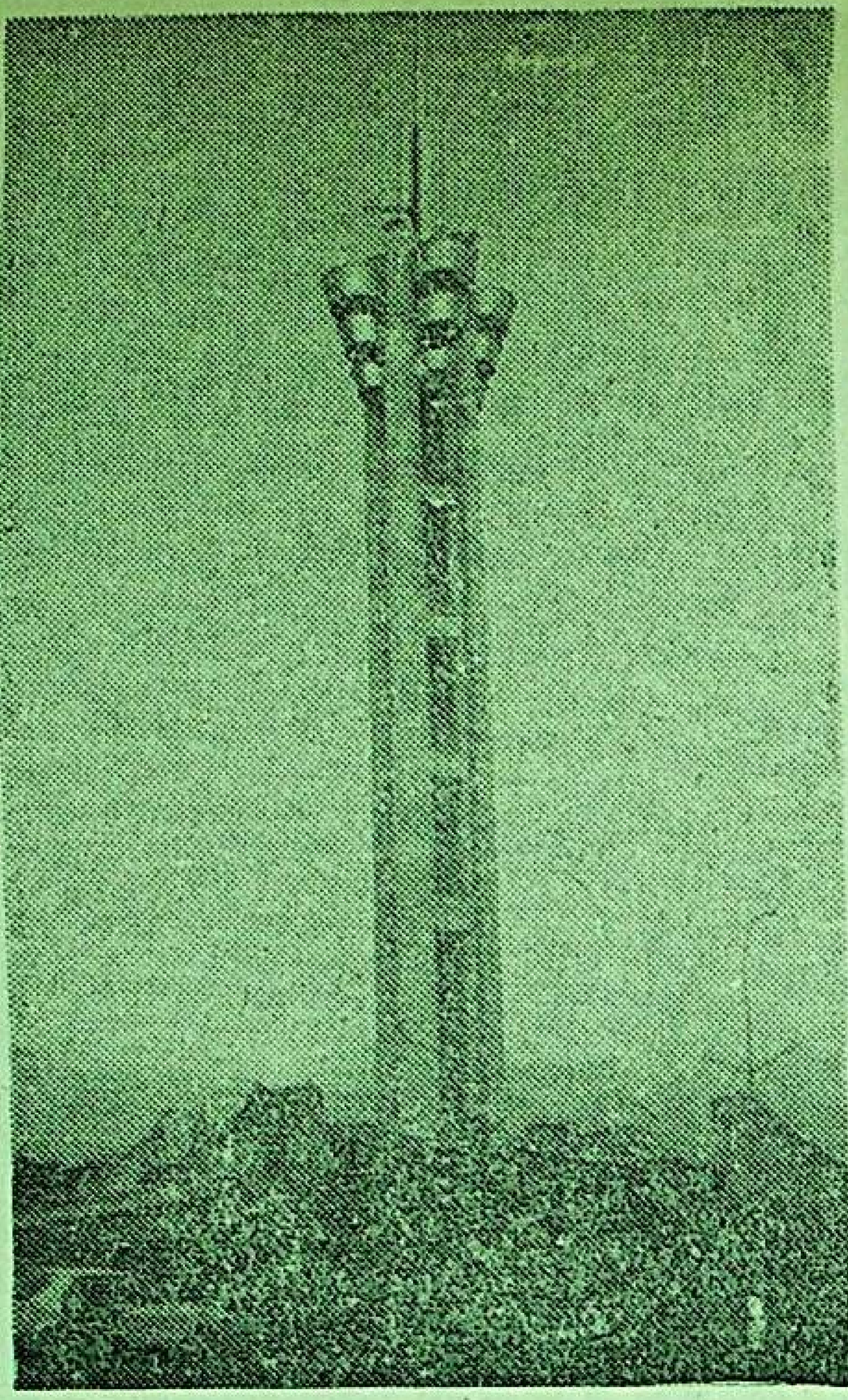

زايىر پايتەختى كىنشاسا

زايىر دەرياسىنىڭ شەرقىي قىرغىقىغا جايلاشقان. بىر ئەسىر بۇرۇن بۇ يەر كىچىككىنە بىر بېلىقچىلىق كەنتى ئىدى. 1960-يىلى زايىر مۇستەقىل بولدى. 30 يىلغا يېقىن قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق، كىنشاسانىڭ قىياپىتى يېپ-يېڭى تۈسكە كىردى. بۈگۈنكى كۈندە كىنشاسا شەھەر رايونى بىلەن شەھەر ئەتراپىنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 3 مىليون 20 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرغا، نوپۇسى 3 مىليون 100 مىڭغا يېتىپ، ئافرىقا بويىچە 3-چوڭ شەھەرگە ئايلاندى.

سۈرەتتە: كىنشاسا شەھىرى بويىچە ئەڭ ئېگىز قۇرۇلۇش رۇمىنا خاتىرە مۇنارى. بايرام كۈنلىرى بۇ يەرگە كېلىپ تاۋاپ قىلىدىغان كىشىلەر توپىنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەيدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

قارارىدا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى...

...ئىسرائىلىيىنىڭ ئەرەب زېمىنى... سىئونىزملىشىشقا يارىدەم بەرگەنلىك... ئىسرائىلىيىنىڭ ئەرەب ۋە پەلەستىن خەلقىگە تاجاۋۇزچىلىق سىياسىتى ۋاملىق يۈرگۈزۈشكە ئىلھام بەرگەنلىك بولىدۇ.

قارارىدا ئىسرائىلىيىنىڭ 1967-يىلى ئىشغال قىلغان ئەرەب زېمىنىدىن بارلىق قوشۇنلىرىنى شەرتسىز چېكىندۈرۈپ چىقىپ كېتىشى لازىملىقى كۆرسىتىلگەن. ھەمدە شۇنداق قىلغاندىلا ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل ۋە مەڭگۈلۈك تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدىغانلىقى قايتا تەكىتلەنگەن.

ب د ت يىغىنى ب د ت نىڭ رىياسەتچىلىكىدە، خەلقئارا تىنچلىق كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا بەش دۆلەت ۋە پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق ئوتتۇرا شەرق رايونىدىكى ھەر قايسى تالاش-تارتىشقان ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى توغرىسىدا خەلقئارا يىغىن ئېچىشنى يەنە بىر قېتىم مۇراجىئەت قىلدى.

تۆۋەندىكى كېنىشكىلەر يوقالدى، ئىناۋەتسىز

△خوتەن ناھىيە ئىسلامئاۋات يېزىلىق ئاشلىق پونكىتىنىڭ 00744-46-نومۇرلۇق كۆزۈپ-نىڭ نومۇر تاختىسى، 02802-46-نومۇرلۇق ئاپتوموبىلنىڭ 15757-نومۇرلۇق قۇجىيافېي كېنىشكىسى △خوتەن شەھەر ئىلچى يېزىسىدىن ئېيزىز ئېلى نامىدا 980161-نومۇرلۇق تراكتور شوپۇرلۇق كېنىشكىسى △قاراقاش ناھىيە كۆيا يېزىسىدىن ئابدىمەمەت نامىدا 1796-نومۇرلۇق موتوسىكلىت شوپۇرلۇق كېنىشكىسى △ۋىلايەتلىك ئاپتوموبىل زاپچاسلىرى شىركىتىنىڭ 02261-46-نومۇرلۇق ئاپتوموبىلىنىڭ 009875-نومۇرلۇق قۇجىيافېي كېنىشكىسى △قاراقاش ناھىيە توخۇلا يېزىسىدىن تۇرسۇن مەمەت نامىدا 02007-29-نومۇرلۇق تراكتورنىڭ يول يۈرۈش كېنىشكىسى △خوتەن 1-ترانسپورت شىركىتىدىن جېلىل ئەيسا نامىدا 00773-نومۇرلۇق ئاپتوموبىل شوپۇرلۇق كېنىشكىسى △كېرىيە ناھىيە قارقى يېزىسىدىن مەمتىمىن رەجەپ نامىدا 02419-29-نومۇرلۇق تراكتورنىڭ يول يۈرۈش كېنىشكىسى △خوتەن شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن سىراجىدىن نامىدا 31597-نومۇرلۇق سۇيۇقلاندۇرۇلغان نېفىت گازى بىلەن تەمىنلىنىش كېنىشكىسى △خوتەن يىپەك-توقۇمىچىلىق فابرىكىسىدىن نۇربىلخان نامىدا 87172-نومۇرلۇق دۆلەت خىراجىتى ھېسابىغا داۋالىنىش كېنىشكىسى △خوتەن پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىدىن ئىلھام نامىدا 10754065-نومۇرلۇق سالامەت گۇۋاھنامىسى △ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىن ئابدۇۋېلى تۇرسۇن نامىدا سۇيۇقلاندۇرۇلغان نېفىت گازى بىلەن تەمىنلىنىش كېنىشكىسى △خوتەن شەھەر ئىلچى يېزىسىنىڭ 00835-46-نومۇرلۇق ئاپتوموبىلىنىڭ يول يۈرۈش كېنىشكىسى △كېرىيە ناھىيە لەڭگەر يېزىسىنىڭ 02258-29-نومۇرلۇق، 01293-29-نومۇرلۇق تراكتورىنىڭ يول يۈرۈش كېنىشكىسى.

(بۇ بەتنىڭ مەسئۇل تەھرىرى: مۇختەر توختى)

يېزا خەلق پۇل ئامانىتىنىڭ مەملىكىتىمىز بويىچە 300 مىليارد يۈەندىن، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 5 مىليارد يۈەندىن، ۋىلايىتىمىز بويىچە 130 مىليون يۈەندىن ئاشقانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز

جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئاپپاراتى شەھەر ۋە يېزىلارغا تارقالغان. پۇل ئامانەت قويۇش-ئېلىش ئاسان. مەبلەغ جەھەتتىكى ئەمەلىي كۈچى زور، ئىناۋىتى يۇقىرى، ئۇسۇلى توغرا بېجىرىلىدۇ. ماشىنا-سايمانلىرىنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسى يۇقىرى، خىزمەتلىرىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلىدۇ.

خوتەن يېزا ئىگىلىك بانكىسى سىز ئۈچۈن چىن دىلىدىن ئەڭ ياخشى مۇلازىمەت قىلىدۇ، سىزنىڭ يېزا ئىگىلىك بانكىسىغا پۇل ئامانەت قويۇشىڭىزنى قارشى ئالىمىز.

جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ خوتەن مەركىزىي تارماق بانكىسى

خوتەن گېزىتى

1990-يىل
دېكابىر
20
(پەيشەنبە)
4912-سان

مەملىكەت ئىچىدىكى بىرتۇتاش نومۇرى: CN65-0053/Z، ۋاكالەت نومۇرى: 28-57

ئومۇميۈزلۈك ئەھۋال ئىگەللەپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىلغانلىقتىن، خوتەن شەھىرىدە يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش خىزمىتى ساغلام قانات يايماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز گو ياۋۋېي خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن شەھەرلىك يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش خىزمەت ئۆمىكى كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ئۆز ۋاقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق قانات يايدۇرۇلۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى.

ئۇلار بىرىنچىدىن، تەشۋىقات، سەپەرۋەرلىك ئېلىپ باردى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشنىڭ مەقسىتى ۋە ئەھمىيىتىنى تەشۋىق قىلىپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈردى. خىزمەت ئۆمىكىدىكى خادىملار، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، ئامما بىر ياقىدىن باش چىقىرىپ، ئۆز ۋاقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

ئىككىنچىدىن، ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ تونۇشنى ئۆستۈردى. ھەر قايسى گۇرۇپپىلار كەنتنى بىرلىك قىلغان ھالدا كەڭ پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئاممىنى ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، روھىنى ئۆز- ... تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ زۆرۈرلۈكىگە بولغان تونۇشىنى، ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، كەڭ پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئاممىنى ماركسىزم- لېنىنىزم، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىگە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ كوممۇنىستىك ئېتىقادىنى قەتئىيلەشتۈردى.

ئۈچىنچىدىن، پىرىنسىپنى چىڭ ئىگەللەپ، كەڭ ۋە چوڭقۇر تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. ھەر قايسى گۇرۇپپىلار كەنتلەرنىڭ ئاساسلىق ئەھۋالىنى تەكشۈرگەندىن سىرت، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئەھۋالىنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئەھۋالىنى، شۇنداقلا كەنت ئاھالە كومىتېتى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسى، خەلق ئەسكەرلىرى تەشكىلاتلىرىنىڭ ئەھۋالىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ ئىگەللىدى.

تەكشۈرۈپ تەكتىنى ئېنىقلاشتا مۇنداق پىرىنسىپ ۋە تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى: بىرىنچى، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇش، ئادەمدىن ئېلىپ ئادەمگە قارىتىلىش، ھەر ...

... گەن ھالدا تەكشۈرۈش ۋە باھا بېرىش، بىر تەرەپلىمە گەپنى ئاڭلاش ۋە ئىشىنىپ كېتىشتىن، ئالدىراپ يەكۈن چىقىرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزالىرىغا يالغان ئەھۋال يەتكۈزۈش، پۇرسەت كۈتۈپ ئۆچ ئېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش؛ ئىككىنچى، خىزمەتكە مەسئۇلىيەتلىك بىلەن قارىغان بولسىمۇ، خىزمەت ئۇسۇلى مۇۋاپىق بولمىسلىق سەۋەبىدىن ئاممىنىڭ پىكرى بارلار بىلەن خىزمەتكە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغان، رەھبەرلىك ئىقتىدارى كەمچىل بولغانلىقتىن ئاممىنىڭ پىكرى بارلارنىڭ چەك - چېگرىسىنى قاتتىق پەرقلەندۈرۈپ، ئالدىنقى بىر خىلدىكىلەرنى قوغداپ قېلىشقا دىققەت قىلىش.

خوتەن ناھىيىلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كۆچەتخانا ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە ئىلغار كۆچەتخانا بولۇپ باھالاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋالى خۇگىلۇ خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل 11-ئاينىڭ 12-كۈنى ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى گۇاڭشىنىڭ لەنىنىڭ شەھىرىدە ئاچقان مەملىكەتلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورمانچىلىق مەيدانلىرى، كۆچەتخانا خىزمىتى يىغىنىدا خوتەن ناھىيىلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كۆچەتخانا شەرەپ بىلەن مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مەملىكەت بويىچە ئىلغار بولغان بەش مەيدان، پونكىت، كۆچەتخانىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ كۆچەتخانا ئىلمىي باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ئۇلارنىڭ كونكرېت ئۇسۇلى مۇنداق: 1. مۇۋاپىق پىلانلاپ، ئىلمىي باشقۇرۇش. ئۇلار 1500 پارچىدىن كۆپرەك ئېگىز - پەس ئېتىزنى باشقۇرۇشقا قولاي بولغان 133 مو كۆلەمدىكى ئۆلچەملىك 15 پارچە سالا ئېتىزغا ئۆزگەرتىپ، بۇنىڭ 20 موسىدا تېرەك قەلەمچىسى، 25 موسىدا ئەلا سورتلۇق چىلان كۆچىتى يېتىشتۈردى، 25 موسىنى چىلان كۆچىتى ئۇلىغۇچ كۆرسىتىش ئېتىزى قىلدى. 18 موسىدا ئەلا سورتلۇق ياڭاق كۆچىتى يېتىشتۈردى، 15 موسىنى تەجرىبە ئېتىزى، 25 موسىنى چارۋىلارنىڭ يەم - خەشەك يېرى قىلدى. يەنە 150 مو يەرنى كۆچەت يېتىشتۈرۈش رايونى قىلدى. 2. ئىلمىي تەجرىبىنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتىنى ئۆستۈردى. ئۇلار قەلەمچىنى قىشتا ساقلاپ ئەتىيازدا تىكىش، ئېرىقنى سۇغا چىلاپ بىخلاندۇرۇش ئۇسۇلى ئارقىلىق، كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتىنى ئىلگىرىكى 30 پىرسەنتتىن 70 پىرسەنتكە يەتكۈزدى. 3. شىنجاڭ تېرىكىنى يېتىشتۈرۈش يېڭى تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇپ كېڭەيتىش ئۈچۈن، ھەر يىلى يېزا، بازار، كەنت ئۈچۈن ئۈچ قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، ياش دېھقان ئورمانچىلىق تېخنىكىنىڭ خادىملىرىدىن 100 ئادەم (قېتىم) دىن كۆپرەك تەربىيىلەپ بېرىپ، يېزا، كەنت، شەخسلەردە كۆچەتخانا بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى. 4. چوڭ قازاننىڭ ئامىقىنى بېيىشكە تەلتۆكۈس خاتىمە بېرىپ، ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپچانلىقىنى قوزغاپ، ئىشلەپچىقىرىشتىكى ھاياتى كۈچىنى ئاشۇردى. 1979-يىلدىن 1989-يىلغىچە بۇ كۆچەتخانىنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 952 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كىشى بېشىغا ئوتتۇرىچە توغرا كەلگەن يىللىق كىرىمى 2050 يۈەندىن توغرا كەلدى. پۈتۈن ناھىيىنى 5 مىليون 168 مىڭ 680 تۈپ ھەر خىل ئەلا سۈپەتلىك كۆچەت ۋە داغلىق مەنزىرە كۆچىتى بىلەن تەمىنلەپ، ناھىيە بويىچە كىشى بېشىغا ئوتتۇرىچە 49.7 تۈپتىن دەرەخ توغرا كەلتۈرۈپ، خوتەن ناھىيىسىنىڭ ۋىلايەت بويىچە ئورمان تورلاشتۇرۇشنى تۇنجى بولۇپ ئىشقا ئاشۇرۇشى ئۈچۈن شارائىت يارىتىپ بەردى.

ۋىلايىتىمىزنىڭ مايلىقدان، گۆرۈچ سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تىمىڭ جىن خەۋەر قىلىدۇ: ۋىلايىتىمىزنىڭ مايلىقدانى توختام تۈزۈپ ۋەزىپە بەلگىلەپ سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى بىلەن گۆرۈچنى ۋەزىپە بەلگىلەپ سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنىگىچە 1155 توننا مايلىقدان سېتىۋېلىنىپ، ۋەزىپە 115.5% ئورۇندالدى، مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە 1506 توننا گۆرۈچ سېتىۋېلىنىپ، ۋەزىپە 100.4% ئورۇندالدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ۋىلايىتىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ... لىيلەشتۈرۈپ، كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ، سېتىۋېلىشتا نەق پۇل بېرىشكە كاپالەتلىك قىلدى. ئاشلىق تارماقلىرى سېتىۋېلىش مەزگىلىدە خىزمەت ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، دېھقانلارنىڭ مايلىقدان، گۆرۈچ سېتىپ بېرىشىگە قولايلىق ياراتتى. ۋىلايىتىمىزدىكى ئاساسلىق گۆرۈچ ئىشلەپچىقىرىلىدىغان كېرىيە، قاراقاش، خوتەن ناھىيىلىرىدىكى ئاشلىق تارماقلىرى گۆرۈچ سېتىۋېلىشتا قاتلامۇ- قاتلام ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى. كېرىيە ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئورگانىدىكى كادىرلاردىن ئون كىشىنى ئىدارە ...

ئىككىنچىدىن، ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ تونۇشىنى ئۆستۈردى. ھەرقايسى گورۇپپىلار كەتتىنى بىرلىك قىلغان ھالدا كەڭ پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئاممىنى ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، روھىنى ئۆزلەشتۈرۈشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ يېڭى ئاساسىي قاتلام تەش-

قىلىق تەكشۈرۈپ ئىگىلىدى.

تەكشۈرۈپ تەكشىنى ئىنقىلاشتا مۇنداق پرىنسىپ ۋە تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى: بىرىنچى، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇش، ئاممىدىن ئېلىپ ئاممىغا قايتۇرۇش، ھەر بىر بەنزە ۋە رەھبەرنى ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزلە-

لوپ ناھىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمى بۇ يىل قىش پەسىللىك ئەسكەر ئېلىش خىزمىتىدە پىرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، قىسىمغا لاياقەتلىك ياشلارنى يەتكۈزۈپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نۇرى** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمى بۇ يىل قىش پەسىللىك ئەسكەر ئېلىش خىزمىتىدە پىرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، پاك-دىيانەتلىك بولۇپ، قىسىمغا لاياقەتلىك ياشلارنى يەتكۈزۈپ بەردى.

بۇ خەلق قوراللىق بۆلۈمى يۇقىرىنىڭ بۇ يىل قىش پەسىللىك ئەسكەر ئېلىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ قىزغىن قوللاپ، زىچ ماسلىشىشى ئارقىسىدا، ئەسكەر ئېلىشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى. ئەسكەر ئېلىش توغرىسىدىكى تەشۋىقات-تەربىيىنى ياخشى ئىشلەپ، ئىدىيىۋى ئەھۋالى، سالامەتلىكى ياخشى، بىلىم سەۋىيىسى يۇقىرى بولغان، ۋەتەننى، سوتسيالىزمنى قىزغىن سۆيىدىغان، كوممۇنىستىك پارتىيىنى ھىمايە قىلىدىغان مۇنەۋۋەر ياشلارنى ئەسكەرلىككە ئېلىش ئوبيېكتى قىلدى. ئۇلار ئەسكەر ئېلىش داۋامىدا، پىرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، پاك-دىيانەتلىك بولۇپ، سوۋغا قوبۇل قىلىش، چوك يەپ، چوك ئىچىشتەك ناتوغرا ئىستىللارغا قارشى تۇرۇپ، قىش پەسىللىك ئەسكەر ئېلىش خىزمىتىنى ئوڭۇشلۇق ئىشلەپ، قوبۇل قىلىنغان ئەسكەرلەرنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلدى.

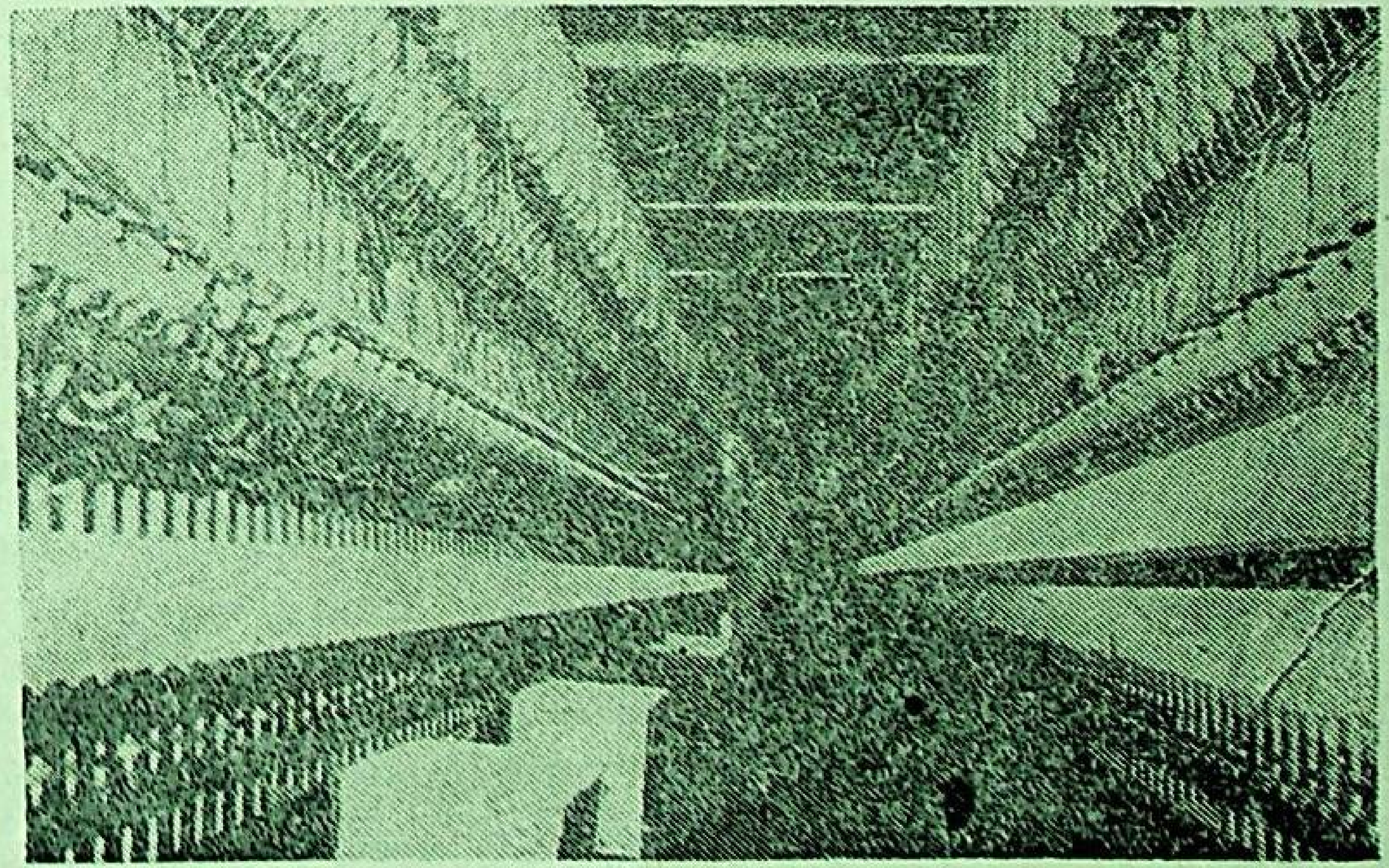

ۋىلايىتىمىزنىڭ ئۇقتىلىق قۇرۇلۇشلىرىدىن بىرى بولغان خوتەن پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ 20 مىڭ ئۇرچۇقلۇق كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن 10 مىڭ ئۇرچۇق قۇراشتۇرۇش ۋەزىپىسى ئورۇندىلىپ سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

(ئۆز مۇخبىرىمىز فۇچاۋ فوتوسى)

چىرا ناھىيىسىدە ئۆي ئىنقىلاش خىزمىتى ساغلام ئېلىپ بېرىلىپ، رەسمىيەتچىلىك قىلىنمىدى

چىرا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، قانۇن-نىزامغا خىلاپ ھالدا سالغان شەخسىي ئۆيلەرنى ئىنقىلاش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىدى. خىزمەتنىڭ تەرەققىياتى پۇختا بولۇپ، رەسمىيەتچىلىك قىلىنمىدى، ئۆي سالغان كادىرلارنىڭ كۆڭلى ئازادە، ئاممىمۇ رازى بولدى.

قانۇن-نىزامغا خىلاپ ھالدا سالغان شەخسىي ئۆيلەرنى ئىنقىلاش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، چىرا ناھىيىلىك پارتكوم ئايرىم-ئايرىم ھالدا پۈتۈن ناھىيىدىكى كادىرلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، سىياسەتنى ئېنىق سۆزلەپ، شەخسىي ئۆي سالغان كادىرلارنى ئۆزى تەكشۈرۈپ، ئۆزى تۈزىتىشكە، ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى ۋە بۇ توغرىدا تەربىيە بەردى. 12-ئاينىڭ 5-كۈنى يەر ئىنقىلاش، ئۆينىڭ تەننەرقىنى ھېسابلاش ۋە شەخسىي ئۆي سالغان كادىرلار ئۆزى تەكشۈرۈش خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن ئاياغلاشتى. 12-ئاينىڭ 6-كۈنى ناھىيىلىك ھۆكۈمەت ئورگىنىدىكى كادىرلار مۇئاۋىن ھاكىم ئوسمان ھەسەننىڭ سالغان ئۆيىنى ئۆزى تەكشۈرۈش نەتىجىسىنى ئەستايىدىل، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزلىگەن ھالدا تەكشۈرۈپ باھالىدى. باشقا ھەرقايسى ئورگانلار ۋە ئورۇنلاردىكى شەخسىي ئۆي سالغان كادىرلارمۇ ئۆزىنى تەكشۈردى. خىزمەت گۇرۇپپىسى تەكشۈرۈپ ئىزدىنىشتىن ئۆتكۈزگەن ماتېرىياللارنى ئاممىغا ئېلان قىلىپ، ئاممىنىڭ نازارىتى، باھالىشىنى قوبۇل قىلدى. كەڭ ئامما خۇشال بولغان ھالدا مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى ئۆي ئىنقىلاش خىزمىتىنى ناھىيىلىك پارتكومنىڭ رەھبەرلىرى ئۆزى بىۋاسىتە تۇتتى، خىزمەتكە پۇختا، ئەستايىدىل مەسئۇل بولدى، رەسمىيەتچىلىك قىلىنمىدى، كۆپچىلىككە قانۇن-نىزامغا رىئايە قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىلدى.

(ۋۇگېنپېي)

(بۇ بەتنىڭ مەسئۇل تەھرىرى: ئابدۇقادىر ئابدۇۋايىت)

مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە 1506 تونىنا گۆرۈچ سېتىۋېلىنىپ، ۋەزىپە 100.4% ئورۇندالدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ۋىلايىتىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى يېڭى ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنى يېڭى ئىگىلىككە سېلىنىدىغان مەبلەغنى ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىشكە تەشكىللىدى. دۆلەت مايلىقدان سېتىۋېلىش باھاسىنى ئۆستۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ مايلىقدان ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپچانلىقىنى قوزغىدى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ئالاقىدار تارماقلارنى تەشكىللەپ، سېتىۋېلىش تەدبىرلىرىنى ئەمە-

دىغان كېرىيە، قاراقاش، خوتەن ناھىيىلىرىدىكى ئاشلىق تارماقلىرى گۆرۈچ سېتىۋېلىشنى قاتلاممۇ-قاتلام ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى. كېرىيە ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئورگاندىكى كادىرلاردىن ئون كىشىنى ئىدارە باشلىقىنىڭ باشلامچىلىقىدا بوستان شالچىلىق رايونىغا ئەۋەتىپ گۆرۈچ سېتىۋېلىش خىزمىتىنى تۇتۇپ، مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە 803 تونىنا گۆرۈچ سېتىۋېلىپ، ۋەزىپىسىنى 100.38% ئورۇنداپ، ۋىلايىتىمىزنىڭ گۆرۈچنى ۋەزىپە بەلگىلەپ سېتىۋېلىش پىلانىنىڭ ئورۇندىلىشىغا ئاساس سېلىپ بەردى.

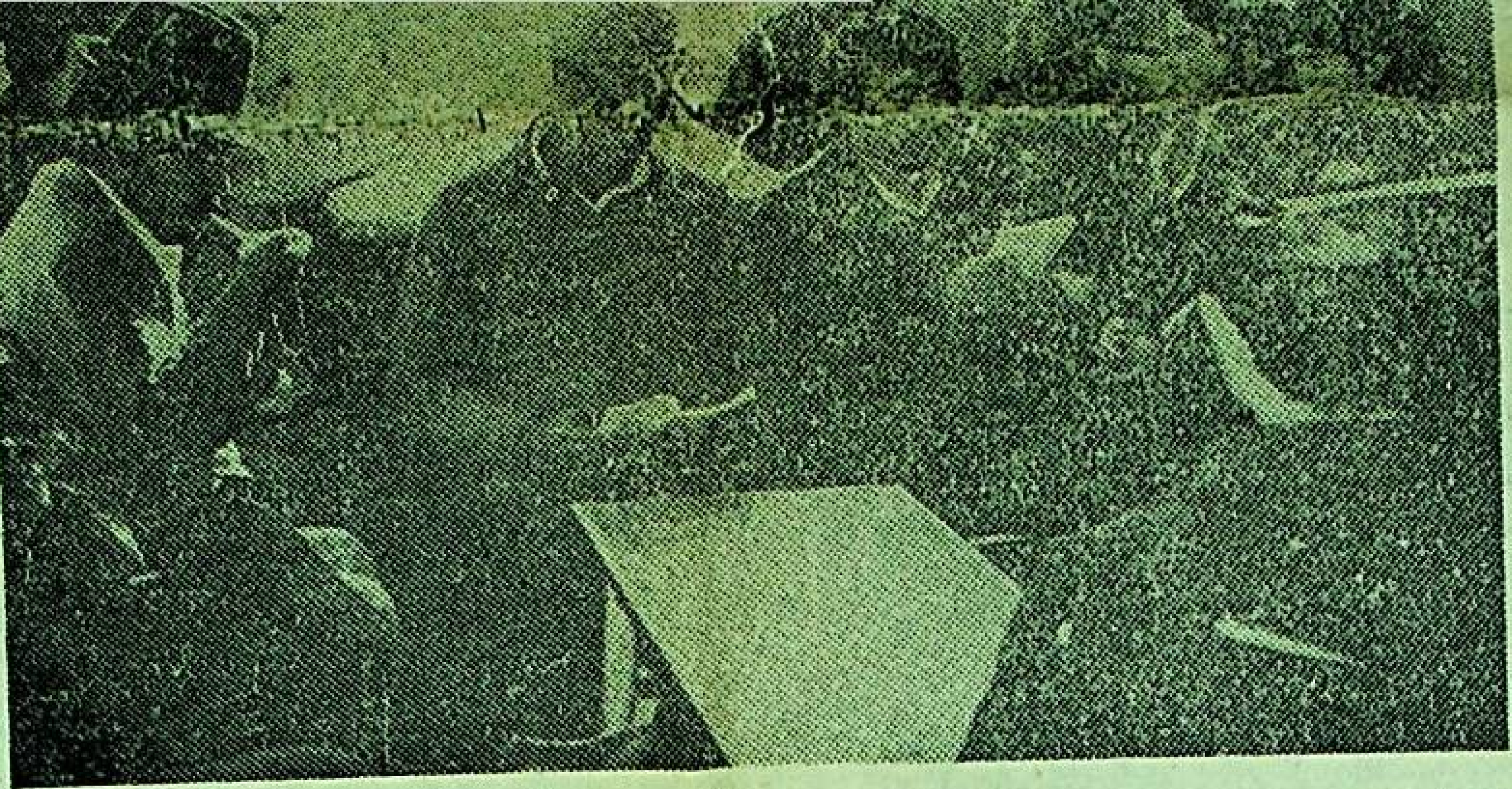

ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋىلايەتكە بىۋاسىتە قاراشلىق ئىدارىلاردىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ «سوتسىيالىزمغا دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى ئۆگىنىش تېزىسى»نى ئۆگىنىش سەپەرۋەرلىك يىغىنىنى ئاچقاندىن كېيىن، ۋىلايەتلىك بىناكارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتىدە رەھبەرلىك كادىرلارنى ئۆگىنىش، مۇزاكىرىگە ئۇيۇشتۇردى.

سۈرەتتە: كادىرلار ئۆگىنىش، مۇزاكىرە ئېلىپ بارماقتا.

(جاڭكې فوتوسى)

تەۋەككۈل يېزىلىق پاختا سېتىۋېلىش پونكىتىدا ئېغىر دەرىجىدە ئوت ئاپىتى يۈز بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت قاسىم ئەيسا، ئابدۇلېكىم مۇھەممەتتۇردىلار** خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى خوتەن ناھىيىسىنىڭ تەۋەككۈل يېزىلىق پاختا سېتىۋېلىش پونكىتىدا ئېغىر دەرىجىدە ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ، تەخمىنەن 9000 كىلوگرام پاختا كۆيۈپ كەتكەن، 12 مىڭ 500 كىلوگرام پاختىنىڭ سۈپىتى ئۆزگىرىپ كەتكەن، بۇنىڭدىن 56 مىڭ 195 يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىيان كېلىپ چىققان.

ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن، تەۋەككۈل يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلىرى پىداكارلىق بىلەن ئوت ئۆچۈرۈشكە قاتنىشىپ، ئوت ئاپىتىنى مەلۇم دائىرىدە تىزگىنلەشكە تۆھپە قوشتى. ۋىلايەتلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتى تەۋەككۈل يېزىسىغا تېزلىكتە يېتىپ بېرىپ ئوت ئۆچۈرۈشكە قاتناشتى.

بۇ قېتىمقى ئوت ئاپىتى پاختا سېتىۋېلىش پونكىتىنىڭ ئامانلىق ساقلاش-بىخەتەرلىك تۈزۈمىگە سەل قاراپ، قوغداش خىزمىتىنى ھەقىقىي تۈردە ياخشى ئىشلىمىگەنلىكى، بۇنىڭ بىلەن ئوقۇش يېشىغا توشمىغان ئۈچ كىچىك بالىنىڭ ئامبار رايونىغا كىرىپ سەرەڭگە يېقىپ ئوينىغانلىقى تۈپەيلىدىن كېلىپ چىققان. ھازىر مۇناسىۋەتلىك خادىملارنىڭ مەسئۇلىيىتى سۈرۈشتۈرۈلمەكتە.

يېزا پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش يولىدا...

— ئاپتونوم رايونى بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى، قاراقاش ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكا پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى غوجىئەخمەت نۇرىنى زىيارەت

ئۆز مۇخبىرىمىز جالالىدىن

ھايىتى كونا ئىكەن دەپ قالماڭ، ئۇنى ئالغىنىمغا خېلى يىللار بولۇپ قالدى. ئۆينىڭ ئارىلىقى يىراق، پونكىتتا ئۆي قىس بولغاچقا، خىزمەتكە بېرىش-كېلىش جەريانىدا ئالتە-يەتتە كىلومېتىر يول يۈرۈشكە توغرا كەلدى. پونكىتتا راسخوت كەمچىل بولغاچقا، بەزىدە يېزىلارغا بارغاندىمۇ ئۇنى مىنىپ باردىم. پونكىتىمىزدىكى تېخنىكلار 16 يېزا-بازارغا تارقالغان بولۇپ، ئاساسەن يېزىدا تۇرۇپ ئىشلەيدۇ. خىزمەت ئورنى ئۆيىگە يىراق بولغانلىقتىن يېزىدا يېتىپ قوپۇپ، يېزىدا تاماق يەيدۇ. ۋاقىت ئۇزارغانسېرى بەزىلەرنىڭ كەيپى تۆتۈپ، مېنى ئىزدەپ كەلدى. مەن پونكىتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، قوشۇمچە ياچېيكا شۇجىسى بولغاچقا، ئۇلارغا ئىدىيىۋى خىزمەت ئىشلىدىم. كۆپچىلىكنى ئەمەلىي ھەرىكىتىم ئارقىلىق يېتەكلەش ئۈچۈن، ئىزچىل تۈردە باشلامچىلىق بىلەن يېزىغا بېرىپ، ئۇ يەردە تۇردۇم. ئايالىم ماڭا: ھازىر سىز نۆۋەتنى تۇتماي، ئومۇمىي دائىرىنى تۇتسىڭىز بولمامدۇ؟ دەپ كايىدى. 37 يىلدىن بۇيان دائىم 10—15 كۈنلەپ ئۆيگە قايتال-

مىغاچقا، ئۇنىڭ ئاغرىنىشى ئورۇنلۇق ئىدى. ئەلۋەتتە راستىنى ئېيتقاندا، مەن ئانام ۋە ئۈچ بالامغا يۈز كېلەلمەيمەن. ئانام قازا تاپقان ۋاقىت كۆزلۈك تېرىلغۇغا ئۇدۇل كەلگەچكە، كۆز يۇمۇشتىن بۇرۇن ئۇنى بىر قېتىممۇ يوقلىيالمىغانىدىم. مېنىڭ ئۈچىنچى بالام ئىككى ياش ۋاقتىدا كېسەلگە گىرىپتار بولغانىدى. ئەمما ئايالىم يالغۇز دوختۇرخانىغا ئاپىرالمىغاچقا، كېسىلى ئېغىرلىشىپ ئۆلۈپ كەتتى.

مەن بۇ يىل 52 ياشقا كىردىم. 15 يېشىمدىن باشلاپ يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش خادىمى بولغانىدىم. بەزى چاغلاردا پونكىتتا مەمۇرىي ئىشلار كۆپرەك بولۇپ، بىرقانچە كۈنگىچە يېزىغا بارالمىسام خۇددى بىر نەرسەم يوقاپ كەتكەندەك ھېس قىلىپ، خاتىرجەم بولالمايمەن. مەن پەقەت ئۆز خىزمىتىمنى پۇختا ئىشلەپ، دېھقانلارنى كۆپرەك نەپكە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ تېزرەك بېيىشى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشنى ئويلايمەن. ھەر كۈنى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش مۇھىتىدا يۈرگىنىم ئۈچۈن، زىرائەتلەر تەبىئىي ئاپەتنىڭ زىيىنىغا ياكى سۈنئىي ئامىللارنىڭ زىيىنىغا ئۇچراپ، مەھسۇلات كېمىيىپ كەتسە بەكمۇ تىت-تىت بولۇپ ئازابلىنىمەن.

دېھقان تېخنىكلارنى تەربىيىلەشكە كەلسەك، بۇ خىزمەت ھەقىقەتەن مۇھىم. ناھىيىمىزدە قىش پەسىللىك پەن-تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش پائالىيىتىدە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. يەنە ئۇنى داۋاملىق كۈچەيتىشكە توغرا كېلىدۇ. دەرس مۇنبىرىدە دېھقانلارغا دەرس ئۆتكەن ۋاقتىمدا بىلىمگە تەشنا جۈپ-جۈپ كۆزلەرنىڭ ماڭا تىكىلگەنلىكىنى كۆرۈپ، ئۆز ۋەزىپەمنىڭ شۇنچە شەرەپلىك ۋە مۇھىم ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىمەن. مېنىڭ ئىلگىرىكى خىزمەتداشلىرىم، قول ئاستىمدىكىلەرنىڭ بىرقانچىسى ھازىر مېنىڭ رەھبىرىم بولدى. بەزىلىرى ناھىيە دەرىجىلىك كادىر بولدى. ماڭىمۇ شۇنداق پۇرسەتلەر كەلگەنىدى. بىراق مەن ئاساسىي قاتلامدا تۇرسام تېخنىكا جەھەتتىكى ئارتۇقچىلىقىمنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۆگەنگەنلىرىمنى ئىشلىتەلەيمەن، دەپ ھېس قىلدىم. ئۇنىڭ ئۈستىگە خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ۋەزىپىمنىڭ يۇقىرى-تۆۋەنلىكىگە، ھوقۇقنىڭ چوڭ-كىچىكلىكىگە باغلىق ئەمەس.

سىز مېنىڭ پېنسىيىگە چىققاندىن كېيىنكى پىلانىمنى سورىدىڭىز. بۇ ناھايىتى ئاددىي — ۋەزىپەمنى ياشلارغا ئۆتكۈزۈپ بېرىپ، يېزىلارغا كۆپرەك بېرىپ، دېھقانلارنى تېخىمۇ كۆپ يېڭى تېخنىكا بىلەن تەمىن ئېتىمەن.

يولداش غوجىئەخمەت نۇرى ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك نازارىتى ۋە ۋىلايەت چۈشۈرۈپ بەرگەن نۇقتىلىق كېڭەيتىلىدىغان تېخنىكا تۈرلىرىنى ئۇچۇقلۇق ئورۇنداپ، كۆپ قېتىم مۇكاپاتلاندى؛ ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ئۆمىكى تەسىس قىلغان 100 مىڭ مو يەرگە بۇغداي، قوناقنىڭ بالدۇرپىشار سورتىنى كىرگۈزۈپ تېرىپ، يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش تۈرىنى ئورۇنداشتا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى؛ 1990-يىلى قاراقاش ناھىيىسىنىڭ 100 مىڭ مو كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىش پىلانىنى ئورۇنداشتا تېرىش-پەرۋىش قىلىش ئىشلىرىغا باشتىن-ئاياغ رىياسەتچىلىك قىلىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتتى؛ 1986-يىلدىن بۇيان ئۇ پونكىتتىكى خادىملارنى يېتەكلەپ، قوناقنىڭ يېڭى سورتىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىش داۋامىدا زور ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ئۇ، يۇقىرىدىكى نەتىجىلىرى بىلەن ئىزچىل تۈردە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالىنىپ كەلدى. بۇ يىل ئاپتونوم رايوندا ئېچىلغان ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى ۋە ئىلغار خىزمەتچىلەر ۋەكىللىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشتى.

يولداش مۇخبىر، سىز مېنى 37 يىلدىن بۇيانقى دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش خادىمى بولۇش جەريانىدىكى ئەسلىمىلىرىمنى سۆزلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدىڭىز. ئەمما مەندە سىز يېزىشقا ئەرزىگۈدەك بىر نەرسە يوق. شۇڭلاشقا لەۋزىمىزنى يەردە قويماسلىق يۈزىسىدىن سۆزلەپ باقاي:

37 يىل ناھايىتى تېزلا ئۆتۈپ كەتتى. بۇ جەرياندا، مېنىڭ ئەڭ تەس دەپ ھېس قىلغىنىم دېھقانلارغا يېڭى تېخنىكىنى قوبۇل قىلدۇرۇش بولدى. ئۇلار ماڭا ئاسانلىقچە ئىشەنمەيتتى. ھوسۇل ئاشۇرۇش ئۈچۈنمۇ كونا ئۇسۇلنى قوللىناتتى، ئەۋلادتىن-ئەۋلادقا تارقىلىپ كەلگەن تەجرىبىلەرگە ئىشىنەتتى. 1958-يىلى قاراقاش ناھىيىسىنىڭ زاۋا يېزىسىغا ئۇن تاغار خىمىيىۋى ئوغۇت تەقسىم قىلىنغاندا، مەن دېھقانلارنىڭ ئاپئاق خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئورەككە تۆكۈۋەتكەنچى بولغانلىقىنى كۆرۈپ قالدىم. مەن بۇ ئوغۇتلارنىڭ ئىسراپ بولۇپ كېتىشىگە چىدىماي، دېھقانلارغا قايتا-قايتا سۆزلەپ چۈشەندۈردۈم.

شۇ يىلى قارا كۆيە كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان دېھقانچىلىق دورىسىنى چېچىش ئورۇنلاشتۇرۇلغانىدى. ئەمما دېھقانلار ئۇنى ئىشلىتىشكە جۈرئەت قىلالمىدى. زور كۆلەمدىكى بۇغدايلارغا قارا كۆيە كېسىلى تارقىلىش ئالدىدا تۇراتتى. بۇ ۋاقىتتىمۇ مەن ئۆزۈم ئالدى بىلەن دورا چېچىپ ئۈلگە كۆرسەتتىم.

سىز مېنىڭ بۇ ۋېلسىپىتىمنى نا-

چىرا ناھىيىسىدە دېھقانلارنىڭ پاختىدىن قىلغان كىرىمى كېۋەز تېرىغان ھەر بىر نوپۇسقا 301 يۈەندىن توغرا كەلدى

چىرا ناھىيىسىدە بۇ يىل كې-
ۋەزدىن يەنە مول ھوسۇل ئې-
لىنىپ، پاختا مەھسۇلاتىدا تا-
رىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە
يارىتىلدى، دېھقانلارنىڭ پاخ-
تا سېتىپ قىلغان كىرىمى 20
مىليون 863 مىڭ 179 يۈەنگە يې-
تىپ، كېۋەز تېرىغان دېھقان ئا-
جى كېڭەيتتى. دېھقانلار ھەر مو
يەرگە 2500 كىلوگرامدىن 3000
كىلوگرامغىچە ئورگانىك ئوغۇت
تۆكۈپ، ئاغدۇرۇپ تۈزلەپ، ھە-
قىشتا توڭ ياتقۇزغاندىن باش-
قا، ھەر مو يەرگە 15 كىلوگرام-
دىن كۆپرەك خىمىيىۋى ئوغۇت
ئوغۇت
ئىنچىكە ئىشلەندى. نەتىجىدە،
كېۋەز مايسىلىرى ياخشى ئۈنۈپ
چىقىپ، غوزا بۇلتۇرقىدىن بىر
ھەپتە بۇرۇن ئېچىلىشقا باش-
لاپ، مول ھوسۇل مەنزىرىسىنى
شەكىللەندۈردى.

ناۋا يېزىسىدىكى ئوتتۇرا-باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلىرى «يول ئاسراش پائالىيىتى ئېيى»نى ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن كۈتۈۋالدى

لوپ ناھىيىسىنىڭ ناۋا يې-
زىسىدىكى ئوتتۇرا- باشلانغۇچ
مەكتەپ ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچى-
لىرى «يول ئاسراش پائالىيىتى
ئېيى»نى ئەمەلىي ھەرىكىتى بى-
لەن كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، يول
ئاسراش پائالىيىتىنى كەڭ قا-
گە ئېرىشتى.
بۇ يېزىدىكى بىر ئوتتۇرا
مەكتەپ، سەككىز شۆبە باشلان-
غۇچ مەكتەپتىكى 97 نەپەر ئو-
قۇتقۇچى، ئىشچى- خىزمەتچى،
567 نەپەر پېنسىونېر، ئىتتىپاق ئە-
زاسى ھەرىكەتكە كې-
بىر تەرەپ قىلدى. 13 نەپەر
ئوقۇغۇچى بىر گۇرۇپپا بولۇپ
تەشكىللىنىپ، ئۈچ ئوچاس-
تكا، 12 كەنتكە بېرىپ،
كەڭ دېھقان- چارۇنچىلارغا يول
ئاسراش توغرىسىدىكى «ئون ماد-

چىرا ناھىيىسىدە بۇ يىل كېۋەزدىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىنىپ، پاختا مەھسۇلاتىدا تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى، دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ قىلغان كىرىمى 20 مىليون 863 مىڭ 179 يۈەنگە يېتىپ، كېۋەز تېرىغان دېھقان ئائىلىسىنىڭ ھەر بىر نوپۇسىغا 301 يۈەندىن توغرا كەلدى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى دېھقانلارنى بېيىتىشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە تۇتۇپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى قىلچە بوشاشتۇرماسلىق شەرتى ئاستىدا كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى تەدرىجى كېڭەيتتى. دېھقانلار ھەر مو يەرگە 2500 كىلوگرامدىن 3000 كىلوگرامغىچە ئورگانىك ئوغۇت تۆكۈپ، ئاغدۇرۇپ تۈزلەپ، قىشتا توڭ ياتقۇزغاندىن باشقا، ھەر مو يەرگە 15 كىلوگرامدىن كۆپرەك خىمىيىۋى ئوغۇت چاچتى. بۇ يىل تېرىلغان 40 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرنىڭ ھەممىسىگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ، كېۋەزنى تېخنىكا تەلەپ بويىچە تېرىدى. كېۋەز تېرىلغۇسىدىن كېيىنلا دېھقانلار كېۋەز پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلىنىپ، كېۋەز مايسىلىرىنىڭ ھەربىر مەزگىللىك پەرۋىشى ئىلمىي ئۇسۇل بىلەن ئىنچىكە ئىشلەندى. نەتىجىدە، كېۋەز مايسىلىرى ياخشى ئۆسۈپ، غوزا بولتۇرقىدىن بىر ھەسسە بۇرۇن ئېچىلىشقا باشلاپ، مول ھوسۇل مەنزىرىسىنى شەكىللەندۈردى.

ئوبۇلقاسىم ھەسەن

لوپ ناھىيىسىنىڭ ناۋا يېزىسىدىكى ئوتتۇرا- باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچىلىرى «يول ئاسراش پائالىيىتى ھەپتىسى»نى ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، يول ئاسراش پائالىيىتىگە كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ يېزىدىكى بىر ئوتتۇرا مەكتەپ، سەككىز شۆبە باشلانغۇچ مەكتەپتىكى 97 نەپەر ئوقۇتقۇچى، ئىشچى- خىزمەتچى، 567 نەپەر پىئونېر، ئىتتىپاق ئەزاسى ھەرىكەتكە كېلىپ، 11- ئاينىڭ 18-، 19- كۈنلىرى ئۆزلىرىنىڭ دەم ئېلىش ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ، ناھىيە بىلەن يېزىنى تۇتاشتۇرۇپ تۇرىدىغان 13 كىلومېتىر ماي يولنى بىر قېتىم سۇ پۈركۈپ، تازىلاپ، يىغىلغان ئەخلەت ۋە قىغلارنى مۇۋاپىق ئورۇنغا يۆتكىدى. يولنىڭ ئىككى تەرىپىدىكى قېرىم ئېتىزلىرىنى ئومۇميۈزلۈك رېمونت قىلدى. دېھقانلارنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىپ تەشۋىقىي- تەربىيە ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق، ئۇلار يولمۇشتىشقا ئاسان دەپ قاراپ، ماي يولغا تۆككەن شور ۋە مايلىقدان خامىندىن سەككىزنى بىر تەرەپ قىلدى. 13 نەپەر ئوقۇغۇچى بىر گۇرۇپپا بولۇپ تەشكىللىنىپ، ئۈچ ئوچاستىكا، 12 كەنتكە بېرىپ، كەڭ دېھقان- چارۋىچىلارغا يول ئاسراش توغرىسىدىكى «ئون ماددىلىق نىزام»نى تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ يول ئاسراش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدىكى دېھقان- چارۋىچىلار خالىس ھالدا يول ئاسراش ئەمگىكىگە قاتنىشىپ، سەككىز كىلومېتىر يولنى رېمونت قىلدى، 200 مېتىر يولنى تازىلىدى.

ماخمۇت توختىمۇر

قېقاش ئاھالە كومىتېتى نامرات ئائىلىلەرنىڭ قىشلىق تۇرمۇشىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇردى

لوپ ناھىيىسىنىڭ لوپ بازىرىدىكى قېقاش ئاھالە كومىتېت پارتىيە ياچېيكىسى نامرات ئائىلىلەرنىڭ قىشلىق تۇرمۇشىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ئائىلىمۇ- ئائىلە بېرىپ تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغاندىن كېيىن، ئولتۇراق ئۆيى خەتەرلىك بولۇپ قالغان 3- مەھەللىدىكى ئابدۇقادىر ئاخۇن بىلەن ئېمىرغازى ئاخۇنغا ئىككى ئېغىز يېڭى ئۆي سېلىپ بەردى. ئاھالە كومىتېت جۇغلانمىسىدىن 390 يۈەن ئاجرىتىپ، 64 مېتىر يوتقان تېشى، ئىككى چاپان، ئون ئەدىيال سېتىۋېلىپ ۋە 5000 كىلوگرام ئوتۇن تەييارلاپ، 11- ئاينىڭ 23- كۈنى تۇرمۇشتا ھەقىقەتەن قىيىنچىلىقى بار سەككىز نامرات ئائىلىگە تارقىتىپ بەردى.

مۇھەممەت توختى جامال

بازار مۇھىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن...

كېرىيە ناھىيىسىنىڭ گۆش بازىرى لاپاسسىز ۋە رەتسىز بولۇپ، سېتىلىدىغان گۆشنىڭ تازىلىقىغا تەسىر يەتكۈزەتتى. ناھىيىلىك سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بازار مۇھىتىنىڭ پاكىزە، رەتلىك بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بازارلىق سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكىتىدىن مەخسۇس كادىر ئاجرىتىپ، بىر تۇتاش پىلانلاش، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخستىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپنى تەڭ ھەرىكەتلەندۈرۈپ، 31 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ توپلاش ئارقىلىق، 315 كۋادرات مېتىر ئورۇنغا 42 يۈرۈش لاپاسلىق گۆش دۇكىنى سالدى.

مۇھەممەت مەتقۇربان

ئۇ، ئايلانما مەبلەغدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدى

لوپ ناھىيىسىدىكى باشتوغراق يېزىسىنىڭ سىياۋشۇللا كەنت 2- مەھەللە گۇرۇپپىسىدىكى نامرات دېھقان ماخمۇت ئاخۇن ئەقىل پاراستىنى ئىشقا سېلىپ، ئايلانما مەبلەغدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئارقىلىق نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

ماخمۇت ئاخۇننىڭ ئائىلىسىدە بەش نوپۇس، ئىككى ئەمگەكچى بولۇپ، ئائىلە ئىقتىسادىي ئەھۋالى ناچار ئىدى. چارۋىسى بولمىغاچقا، ئالتە مو يېرىنى ئازغىنە خىمىيىۋى ئوغۇتقىلا تايىنىپ تېرىيتتى. شۇ سەۋەبتىن تۇپراق ئۈنۈمدارلىقى تۆۋەنلەپ، مەھسۇلات ئۆندۈرۈللۇق چىققاچقا، دۆلەتنىڭ ياردىمى، قولۇم- قوشنىلارنىڭ يار- يۆلەكتە بولۇشى بىلەن ئاران خامان ئۆتكۈزەتتى. ئۆتكەن يىلى كۈزدە كەنت رەھبەرلىكى ئۇنىڭغا نامراتلارغا ياردەملىك بولۇش مەبلىغىدىن 400 يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز بەردى.

ئۇ، بۇ پۇلدىن 310 يۈەنگە يەتتە تۇياق قوي، 90 يۈەنگە يەم- خەشەك سېتىۋېلىپ بورداقچىلىققا كىرىشتى. كۆڭۈل قويۇپ باقالىغانلىقتىن ماللار قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا سەمىردى. ئۇ بازارنىڭ ئۆرلىگەن پەيتىنى قولدىن بەرمەي بورداقلىغان ماللىرىنى سېتىپ 250 يۈەن پايدىغا ئېرىشتى. ئارقىدىنلا ئەسلىدىكى دەسمايىگە قوشۇپ يەنە ئون تۇياق قوي سېتىۋېلىپ بورىدى. ئۇ بورداقچىلىق قىلىش ئارقىلىق مەبلەغنى بىر يىل ئىچىدە ئۈچ قېتىم ئايلاندۇرۇپ، 670 يۈەن ساپ پايدىغا ئېرىشتى. چارۋا- ماللارنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ئورگانىك ئوغۇت زاپىسىمۇ كۆپىيىپ، يەرگە مەبلەغ سېلىشقا شارائىت يارىتىلغانلىقتىن، ئۇ بۇ يىل تېرىغان يەتتە مو يەرنىڭ ئاشلىق مەھسۇلاتىنى 2150 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇردى. نەتىجىدە، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقارغان ئاشلىقى كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 430 كىلوگرامدىن توغرا كېلىپ، ئائىلىسىنىڭ ئوزۇقلۇق ئاشلىق مەسىلىسى تولۇق ھەل قىلىنغاندىن باشقا، دۆلەتكە 370 كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بەردى. ئائىلىسىنىڭ پۈتۈن يىللىق كىرىمى 2400 يۈەنگە يېتىپ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 480 يۈەندىن توغرا كەلدى.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر

ئۇرچى يېزىسىدا قول تراكتور شوپۇرلىرى تەربىيىلەنمەكتە

قاراقاش ناھىيىسىدىكى ئۇرچى يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى قاتناش بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، قول تراكتور شوپۇرلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى ئاچتى.

11- ئاينىڭ 28- كۈنى باشلانغان بۇ قېتىمقى كۇرسنىڭ ۋاقتى ئۈچ ئاي بولۇپ، كۇرسانتلار بىر ئاي تراكتور ئاسراش، كاشىلىلارنى بىر تەرەپ قىلىش، تراكتور ۋە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى تەكشۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەردىن نەزەرىيىۋى بىلىمگە ئىگە قىلىنىدۇ. بىر ئاي ئەمەلىيەتتىن دەرس ئاڭلايدۇ ۋە بىر ئاي ئەمەلىي پراكتىكا قىلىدۇ.

كۇرسقا ئۇرچى يېزىسى ۋە قوشنا يېزىلاردىن 72 كىشى قاتناشتى.

ھەمراجان مۇھەممەت توختى

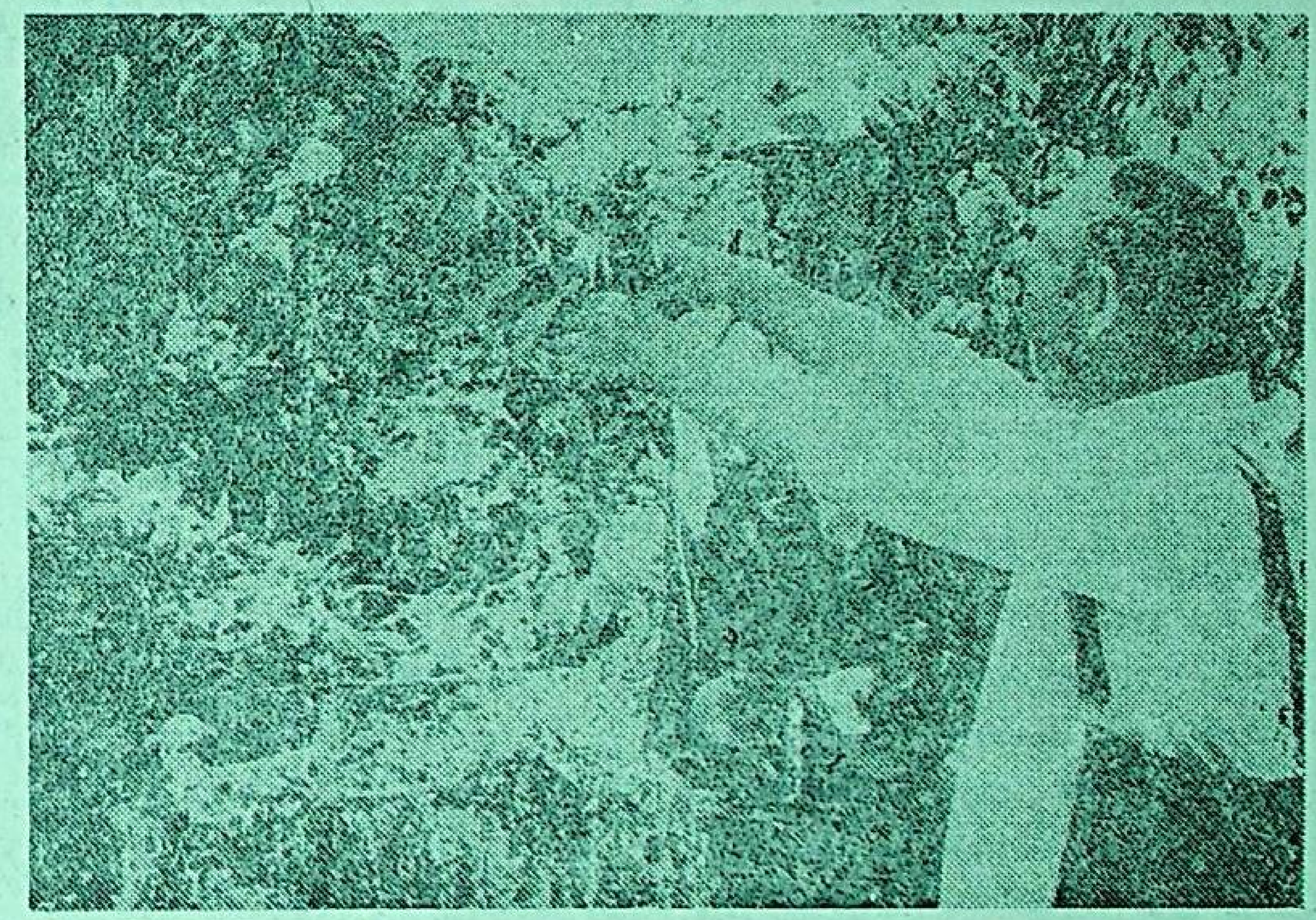

خوتەن شەھىرىگە قاراشلىق

سۈرەتلىك خەۋەر

لاسكۈي بازىرىنىڭ ئاقتاش كەنتىدىكى ياش دېھقان مۇھەممەت كېرەم ئاتا- ئانىسىنىڭ ئەمگەكچان روھىغا ۋارىسلىق قىلىپ، ئۆز يۇرتىنى باغۇ- بوستانلاشتۇرۇش ئۈچۈن تەر تۆكۈپ ئىشلىمەكتە. ئۇ 1984- يىلدىن باشلاپ ئائىلە ئەزالىرىنى يېتەكلەپ، نەزەرباغدىكى شورلۇقتىن 54 مو يەر ئاچتى ۋە ئۇزۇنلۇقى 350 مېتىر، كەڭلىكى 12 مېتىر كېلىدىغان ئورمان بەلبېغى بىنا قىلدى. ئۈچ مو مېۋىلىك باغ يېتىشتۈردى. ئۇ يېقىنقى ئالتە يىل ئىچىدە خاس كۆچەت سېتىۋېلىش ئۈچۈن 5000 يۈەن سەرپ قىلدى. ئۇنىڭ ھازىرغا قەدەر تىكىپ يېتىشتۈرگەن ھەر خىل كۆچەتلىرى 324 مىڭ تۈپتىن كۆپرەككە يېتىپ، ھەربىر نوپۇسقا 53 مىڭ تۈپتىن توغرا كەلدى.

سۈرەتتە: ئۇ (سولدا) مېۋىلىك بېغىدا ئەمگەك تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇرماقتا.

(ئۆز مۇخبىرىمىز راخمان ئوبۇل خەۋىرى ۋە فوتوسى)

لوپ بازىرى ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەملەشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

لوپ ناھىيىسىدىكى لوپ بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاساسىي قاتلام، ئىدارە-ئورگانلاردىكى ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەملەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بولۇپمۇ بارىن يېزىسىدا ئەكسىل ئىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭ يۈز بەرگەندىن بۇيان، ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەملەشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بۇ خىزمەتكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى ۋە بازار تەۋەسىدىكى ئاھالە كومىتېت، ئىدارە-ئورگان، مەكتەپ، ئامما ئۇيۇشما تەشكىلاتلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشقان ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەملەش خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى؛ ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەملەشنى مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىشنىڭ مۇھىم بىر شەرتى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، قەرەللىك ھالدا باھالاش ئېلىپ باردى. چوڭ-كىچىك يىغىنلاردا ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەملەشنىڭ مۇھىملىقىنى قايتا-قايتا تەكىتلىدى. بۇنىڭ بىلەن رەھبەرىي كادىرلاردىن ئادەتتىكى كادىرلارغىچە بۇ خىزمەتكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدىغان بولدى. ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ بۇ خىزمەتكە كۆڭۈل بۆلۈشى نەتىجىسىدە بۇ يىل 11-ئايغىچە 178 مىڭ 841 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، بازار بويىچە 18 ئاھالە كومىتېتنىڭ ھەممىسىدە مەدەنىيەت ئۆيى، تېلېۋىزور كۆرۈش ئۆيى قۇرۇلدى. مەدەنىيەت ئۆيلىرىگە 3863 يۈەنلىك كىتاب-ژۇرنال، 87 دانە ھەرخىل ئويۇنچۇق قويۇلدى. 29 مىڭ 361 يۈەنگە ئاۋاز كۈچەيتىش ئۈسكۈنىسى سېتىۋېلىندى. رادىئو سىم يولى 123 كىلومېتىرغا، ئائىلىلەرگە بېكىتىلگەن رادىئو كانىيى 4203 گە يېتىپ، ئائىلىلەرنىڭ رادىئو تورلىنىش نىسبىتى 97 پىرسەنتكە يەتتى.

بازار بويىچە بىر قەدەر مۇكەممەل بولغان «ئۈچ ئۆي» قۇرۇلۇشى سىستېمىسى بەرپا قىلىنغاندىن كېيىن، بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مەدەنىيەت بازىلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، باشقۇرۇشقا مەخسۇس 27 خادىمنى بېكىتتى ۋە ئۇلارنى قەرەللىك ھالدا سىياسىي، كەسپىي ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. ئاھالە كومىتېتلار ئۇلارنىڭ ئىش ھەققىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنىڭ خىزمىتى ئۈنۈملۈك قانات يايدۇرۇلدى. بازارلىق مەدەنىيەت پونكىتى 29 سان قارا تاختاي گېزىتى چىقىرىپ، پارتىيىنىڭ نۆۋەتتىكى فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى، قانۇن-تۈزۈم، پىلانلىق تۇغۇتنىڭ مۇھىملىقىنى تەشۋىق قىلدى، يېزا پەن-تېخنىكىسىغا دائىر بىلىملەرنى تونۇشتۇردى. بازارلىق رادىئو ئۆزبېلى، ئاھالە كومىتېت رادىئو دولقۇنىنى كۈچەيتىش پونكىتلىرى نورمال ئاڭلىتىشقا كاپالەتلىك قىلدى. بازارلىق پارتكوم يېقىندا ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن ئۇن ماددىلىق بەلگىلىمە تۈزۈپ، ئىدارە، مەدەنىيەت بازىلىرىنىڭ پائالىيىتىنىڭ جانلىنىشىغا ئاساس ياراتتى.

مۇھەممەتتوختى جامال

مېنىڭ يۈرەك سۆزۈم

يولداش تەھرىر:

ئىنسان قېيىن شارائىتتا، ئېغىر كۈنلەردە باشقىلارنىڭ ياردىمىگە ئېگە بولسا، سۆيۈنۈش ھېسسىياتى بىلەن يۈرەك سۆزىنى ئىزھار قىلماي تۇرالمايدۇ. مەن خوتەن شەھەرلىك ئاشلىق ئىدارىسى 1-ئاشلىق دۇكىنىدىكى يولداشلارغا تەشەككۈر ئېيتقان يۈرەك سۆزۈمنى ئىزھار قىلىش ئۈچۈن بۇ خەتنى يازدىم.

خوتەن شەھەرلىك ئاشلىق ئىدارىسى 1-ئاشلىق دۇكىنىدىكى مۇلازىمەتچىلەر ئۇزۇن يىلدىن بۇيان قىشنىڭ زىمىستان سوغۇقلىرى، يازنىڭ پىژ-پىژ ئىسسىقلىرىغا قارىماي، مېنىڭ تەمىنات تېمىنى ئۆيۈمگە ئەكەلىپ بېرىۋاتىدۇ. دەسلەپتە مەن: «دۇكان مۇدىرى مۇلازىمەتچىلەرنى ياخشى ئىش قىلىش، خەلققە خالىس مېھرى-شەپقەت يەتكۈزۈشكە يېتەكلەيدىغان ياخشى مۇدىر ئىكەن» دەپ ئويلىغانىدىم. بىراق، بۇ دۇكاندا ھازىرغىچە ئۈچ قېتىم مۇدىر ئالماشتى، مۇلازىمەتچىلەر مەندەك بىر مېيىپنىڭ تەمىنات تېمىنى ئايمۇ ئاي ئۆيۈمگە يەتكۈزۈپ بېرىشنى توختاتمىدى. دېمەك، ياخشى ئىش قىلىش ئارقىلىق خەلققە مېھرى-شەپقەت يەتكۈزۈش بۇ دۇكاندىكى مۇلازىمەتچىلەرنىڭ دائىملىق ھەم ئاڭلىق ئادىتىگە ئايلانغان. مەنچە ئويلىغىنىمدەك، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكى، سوتسىيالىزم تۈزۈمىمىزنىڭ ئەۋزەللىكى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قېرىنداشلىق رىشتىسى بولمىغان بولسا، 1-ئاشلىق دۇكىنىدىكىلەردەك مېھرىبان كىشىلەر بولمىغان بولاتتى.

مەن 1-ئاشلىق دۇكىنىدىكى ھەر مىللەت مۇلازىمەتچىلەرگە چىن قەلبىمدىن مىننەتدارلىق بىلدۈرىمەن.

ۋىلايەتلىك ئاممىۋى سەنئەت سارىيىدىن: 1-دەرىجىلىك مېيىپ:

توختى مۇھەممەت

رەھمەت سىزگە ئەركىن ئاكا

يولداش تەھرىر:

كېرىيە ناھىيىسىنىڭ قارىقىر يېزىلىق مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپتە ئوقۇيدىغان كېرىيە-خوتەن تاشيول بويىدىكى زۆكتال مەھەللە كومىتېت ئۆسمۈرلىرى مەكتەپكە سەھەر كېلىپ، دەرس تەكرارلاش پۇرسىتىگە ئېگە بولدۇق. ئۈچ كىلومېتىر يول يۈرۈشىمىزگە توغرا كەلگەچكە، ئۆيلىرىمىزدىن خېلى سەھەر يولغا چىقسىمۇ، ئەتىگەنلىك گىمناستىكىغا كېچىكىپ قالاتتۇق.

ئىككى يىلدىن بۇيان، كېرىيە ناھىيىلىك ئاپتوموبىل ئەترىتىنىڭ 02414-نومۇرلۇق ئاپتوبۇس شوپۇرى ئەركىن ئاكا ھەر كۈنى ئەتىگەندە قارىقىر ماي يولى ئەتراپىغا توپلاشقان ئوقۇغۇچىلارنى ئاپتوبۇسقا چىقىرىۋېلىپ مەكتەپ ئالدىدا چۈشۈرۈپ قويۇپ كېلىۋاتىدۇ. بىز ئوقۇغۇچىلار ئەركىن ئاكىمىزنىڭ غەمخورلۇقى بىلەن مەكتەپكە ۋاقتىدا كېلىپ، ئەتىگەنلىك گىمناستىكا، تازىلىق، بايراق چىقىرىش پائالىيەتلىرىگە تولۇق قاتنىشالايدىغان بولدۇق. بۇنىڭ ئۈچۈن بىز شوپۇر ئەركىن ئاكىدىن تولىمۇ مىننەتدارمىز.

قارىقىر مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپ پىئونېرلار چوڭ ئەترىتى.

قەلەم تەۋرەتكۈچى: **ئابدۇغېنى پاسار**

ئەجرى قىلغان ئىززەت تاپار

كىشى جاپالىق مېھنىتى، قان-تەرى بىلەن ئۆز ئىززىتىنى تاپسا ناھايىتى ئەھمىيەتلىك بولىدۇ. ئوقۇتقۇچىلار كىشىلەر تەرىپىدىن «باغۋەن»، «ئىنسان روھىنىڭ ئىنژېنېرى» دېگەن چوڭقۇر مەنىگە ئىگە سۆزلەر بىلەن تەرىپلىنىدۇ. بۇ، ئۇلارنىڭ جاپالىق مېھنىتى...

...پىدىكى ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالىنىپ، ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە تەرىپىدىن تەقدىرلەنگەن. شۇ يىلى 5-ئايدا يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالانغان. 1961-يىلى 1-ئايدىن 1963-يىلى 5-ئايغىچە مەركىزىي مىللەتلەر...

بولۇپمۇ ئۇ 1987-، 1988-يىللىرى دەرس ئۆتكەن سىنىپلاردىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتى يۇقىرى بولۇپلا قالماي، ئەخلاقىي سۈپىتىمۇ ياخشى بولغان. ئۇ ئوقۇغۇچىلارغا ھەر ئوقۇش يىلىدا ئۈچ قېتىمدىن ئارتۇق ۋەزىيەت، ۋەزىپىلەر...

قىلىپ، ناچار كەيپىياتنىڭ يامراپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالغان.

ئۇ ماڭا:

...لە بىز پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش ئارقىلىق، مەكتەپلەردىكى ھەرساھە خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈردۇق، بۇنىڭ بىلەن مەكتەپنىڭ ھەر ساھە خىزمەتلىرىدە ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

ئوقۇتقۇچىلاردىن پارتىيىگە ئەزا قو...

...لەرنىڭ ئەخلاقىي تەربىيە خىزمىتى يېقىندا ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ تەقدىرلەنگەن. 1989-يىلى 3-ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق «بەش بولۇش، تۆت گۈزەل، ئۈچنى قىزغىن سۆيۈش» كومىتېتى تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەن. 1989-يىلى بېيجىڭدا ئەكسىلئىنقىلابىي توپىلاڭ، ئۈرۈمچىدە «19-ماي» ئۇرۇش، چېقىش ۋەقەسى، بۇ يىل بارىن يېزىسىدا...

كىشى جاپالىق مېھنىتى، قان-تەرى بىلەن ئۆز ئىززىتىنى تاپسا ناھايىتى ئەھمىيەتلىك بولىدۇ. ئوقۇتقۇچىلار كىشىلەر تەرىپىدىن «باغۋەن»، «ئىنسان روھىنىڭ ئىنژېنېرى» دېگەن چوڭقۇر مەنىگە ئىگە سۆزلەر بىلەن تەرىپلىنىدۇ. بۇ، ئۇلارنىڭ جاپالىق مېھنىتى بەدىلىگە بېرىلگەن ئەڭ ئادىل باھا بولسا كېرەك. ئۇلار ھەقىقەتەن قەدىرلەشكە تېگىشلىك كىشىلەر، بولۇپمۇ بىر نەچچە ئەۋلاد ماتارىپ سېپىدە جاپالىق ئىشلەپ، «شام» دەك باشقىلارغا يورۇقلۇق بەرگەن ئوقۇتقۇچىلار زامانىمىزدىكى ئەڭ قەدىرلەشكە تېگىشلىك كىشىلەردۇر. ۋىلايەتلىك 1-ئوتتۇرا مەكتەپ پارتكومىنىڭ شۇجىسى يولداش ئەبەيدۇللا نىياز دەل ئاشۇنداق كىشىلەرنىڭ بىرى.

مەن يېقىندا ئۇنى زىيارەت قىلدىم.

— بىزنىڭ ئائىلىدە ئالتە كىشى بار، بالىلىرىمنىڭ ئەڭ كىچىكى تېخى تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتىدۇ، بىر قىزىم سېستىرا، ئايالىم ۋە ئىككى ئوغلۇم ئوقۇتقۇچىلىق قىلىۋاتىدۇ— دېدى، ئۇ ماڭا ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ.

— بۇ راستىنلا ماتارىپچىلار ئائىلىسى دېيىشكە مۇناسىپ ئىكەن، ئىككى ئەۋلاد ئوقۇتقۇچى بولۇش ناھايىتى شەرەپ ئىش— دېدىم مەن ئۇنىڭ ئائىلىسىگە زوقلىنىپ.

يولداش ئەبەيدۇللا نىياز 1956-يىلى خوتەن ۋىلايەتلىك دارىلمۇئەللىمىن مەكتىپىنىڭ ئومۇمىي پەن سىنىپىنى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرگەندىن كېيىن، شۇ مەكتەپتە ئوقۇتقۇچىلىققا ئېلىپ قېلىنغان. ئۇ خىزمەتكە قاتنىشىپلا ئۆز كەسپىگە قىزغىن ئىشتىياق باغلاپ، پېشقەدەم ئوقۇتقۇچىلاردىن ئەستايىدىللىق بىلەن ئۆگەنگەن. ئۇ خىزمەتنى تىرىشىپ ئىشلەپ، ماتارىپچىلارنى تەربىيىلەشكە كۆپ كۈچ چىقارغاچقا، ئۇزاققا قالماي كەسىپداشلار ئارىسىدا كۆزگە كۆرۈنۈشكە باشلىغان ھەمدە 1959-يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە قوبۇل قىلىنغان. 1960-يىلى 1-ئايدا «سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش سېپىدىكى ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالىنىپ، ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە تەرىپىدىن تەقدىرلەنگەن. شۇ يىلى 5-ئايدا يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالانغان. 1961-يىلى 1-ئايدىن 1963-يىلى 5-ئايغىچە مەركىزىي مىللەتلەر شۆيۈەنىگە بېرىپ ئاشۇرۇشقا ئەۋەتىلىپ، ماركسىزم-لېنىنىزم تەتقىقات سىنىپىدا ئوقۇغان. 1963-يىلى 9-ئايدا مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا سايلانغان.

— شۇندىن بۇيانقى 27 يىل داۋامىدا ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ، ۋىلايەتلىك سىفەن مەكتىپى ۋە 1-ئوتتۇرا مەكتەپتە پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى، مەكتەپنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولدۇم، 1986-يىلدىن بۇيان مەكتەپ پارتكومىنىڭ شۇجىسى بولۇپ ئىشلەۋاتىمەن— دېدى، ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ.

مەن ئۇنىڭدىن:

— سىز رەھبەرلىك خىزمىتىنى ئىشلەۋاتقان ۋاقتىڭىزدا دەرس ئۆتۈشنى توختىتىپ قويدىڭىزمۇ؟ دەپ سورىدىم.

ئۇ كۈلۈپ تۇرۇپ:

—رەھبەر بولغان كىشى ئەلۋەتتە كەسپىي خىزمەتكىمۇ چوڭقۇر چۆكۈشى كېرەك-دە، مەن تاكى 1988-يىلىغىچە «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى تارىخى»، «ماركسىزملىق پەلسەپە»، «سىياسىي ئىقتىساد ئىلمى» قاتارلىق سىياسىي نەزەرىيىۋى دەرسلەرنى ئۆتۈپ كەلدىم، ھازىرمۇ مەخسۇس تېمىلاردا لېكسىيە تەييارلاپ، ئوقۇغۇچىلارغا ۋەزىيەت توغرىسىدا دوكلات بېرىۋاتىمەن.

شۇنداق، رەھبەر بولغان كىشى كەسپىي خىزمەتتىن ئايرىلىپ كەتسە، قانداقمۇ باشقىلارنى يېتەكلەپ، خىزمەتلەرنى ئونۇملۇك قانات يايدۇرالايدۇ؟ بۇ نۇقتىنى يولداش ئەبەيدۇللا نىياز ئوبدان چۈشەنگەچكە، دەرسلەرنى ئەتراپلىق تەييارلاپ، قىيىن، مۇھىم نۇقتىلارنى ئايرىپ، ئۇلىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ سۆزلەپ، ئوقۇغۇچىلارغا نەزەرىيىۋى بىلىم بېرىپلا قالماي، دەرسكە بىرلەشتۈرۈپ ئىدىيىۋى-سىياسىي تەربىيە بەرگەن.

بولۇپمۇ ئۇ 1987-، 1988-يىللىرى دەرس ئۆتكەن سىنىپلاردىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتى يۇقىرى بولۇپلا قالماي، ئەخلاقىي سۈپىتىمۇ ياخشى بولغان. ئۇ ئوقۇغۇچىلارغا ھەر ئوقۇش يىلىدا ئۈچ قېتىمدىن ئارتۇق ۋەزىيەت، ۋەزىپىلەر توغرىسىدا دوكلات بېرىشنى چىڭ تۇتۇپ كەلگەن.

يولداش ئەبەيدۇللا نىيازنىڭ ئاساسلىق نەتىجىسى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، مەكتەپنىڭ قىياپىتىدە خېلى زور ئۆزگىرىش ئېلىپ كەلگەنلىكىدە. ئۇ بۇ ھەقتە ماڭا مۇنداق دېدى:

—مەكتەپلەردىكى ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنىڭ قانداق بولۇشى سوتسىيالىستىك ئاڭغا ئىگە ئىختىساسلىق كىشىلەرنى يېتىشتۈرۈپ چىقىشتا ناھايىتى مۇھىم، شۇڭا بىز ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئىدىيىۋى تەربىيىنى قىلچە بوشاشتۇرماسلىقىمىز لازىم.

ئۇ راستىنلا دېگىنىنى قىلغان. پارتىيىنىڭ ئىدىيە، ئىستىل قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەن. بىرىنچى ئۇ ئالدى بىلەن ئۆزى باشلامچى بولۇپ پارتىيىۋىلىكى كۈچلۈك، ئىستىلى توغرا بولغان. ئۇ، ئۇزۇن يىل رەھبەرلىك خىزمىتى ئىشلىگەن بولسىمۇ، ئىستىلىدا توغرا، پاك-دىيانەتلىك، تۇرمۇشتا ئاددىي-ساددا بولۇپ، نەپسانىيەتچىلىك قىلمىغان، بەلكى پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، مەكتەپ ئىچى-سىرتىدىكى مەكتەپ ئىنتىزامى، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ كەسپىي ئەخلاقىغا خىلاپ ئەھۋاللارغا دادىللىق بىلەن قارشى تۇرغان. 1988-يىلدىن بۇيان، پارتىيە ئىچىدە ئۈچ نەپەر كىشىنىڭ، ئاممىۋى ئىچىدە تۆت نەپەر كىشىنىڭ مەسىلىسىنى، 15 نەپەر ئوقۇغۇچىنىڭ جەمئىيەت تەرتىپىگە خىلاپ مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلغان. ئۇلار بىلەن بىر-بىرلەپ سەممىي سۆھبەتلىشىپ، بۇ كىشىلەرلى ئۆز خاتالىقىنى تونۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغان.

ئۇ ماڭا:

— بىز پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش ئارقىلىق، مەكتەپلەردىكى ھەر ساھە خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈردۇق، بۇنىڭ بىلەن مەكتەپنىڭ ھەر ساھە خىزمەتلىرىدە ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

ئوقۇتقۇچىلاردىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئىشلىگەنلىكتىن، 1977-يىلدىكى 13 نەپەر پارتىيە ئەزاسى ھازىر 40 نەپەرگە يېتىپ، بۇنىڭ ئىچىدىكى 20 نەپەر پارتىيە ئەزاسى بۆلۈم، ئىشخانا، كافېدىرالاردا مەسئۇللۇق ۋەزىپىسىنى ئىشلەۋاتقان بولۇپ، ئۇلار ئىچىدە ئىلغار خىزمەتچى بولغانلار يىلدىن-يىلغا كۆپىيىۋاتىدۇ. مەكتەپ پارتىيە تەشكىلاتى بىر ياچېيكىدىن بىر پارتكوم، ئۈچ ياچېيكىغا تەرەققىي قىلدى. ئۇ مەدەنىيەتنىڭ خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلىش داۋامىدا مەكتەپ پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، ماتارىپ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، سىنىپ مۇدىرلىرى، سىياسەت ئوقۇتقۇچىلىرىدىن تەشكىللەنگەن ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەت قوشۇنىغا ئۈنۈملۈك يېتەكچىلىك قىلغان. 1982-يىلدىن بۇيان ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلارغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى، «ئىككى ئايرىلالماسلىق» تەربىيىسىنى ئېلىپ بېرىشتا ئاكتىپ تەشەببۇسكار بولغاچقا، 1985-يىلى ئۈرۈمچىدە، خوتەندە يۈز بەرگەن 12-، 17-دېكابىر ۋەقەسىدە مەكتەپ بويىچە ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلار ئىدىيە-سىياسىي جەھەتتە مەركەز بىلەن بىردەكلىكنى ساقلاپ، خوتەننىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاشتا نەمۇنىلىك رول ئوينىغان. بۇ مەكتەپ 1982-يىلدىن 1989-يىلغىچە ۋىلايىتىمىزنىڭ ماتارىپ سىستېمىسى بويىچە ئالتە قېتىم، خوتەن ۋىلايىتى بويىچە ئىككى قېتىم، ئاپتونوم رايونى بويىچە ئىككى قېتىم ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالانغان. 1988-يىلى گوۋۇيۈەن چاقىرغان مەملىكەتلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى قىلىشىپ ئالغا بېسىشى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنىدا گوۋۇيۈەن تەرىپىدىن «ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ تەقدىرلەنگەن. 1988-يىلى يەنە گوۋۇيۈەن چاقىرغان ئوتتۇرا-باشلانغۇچ مەكتەپ-

...كوللېكتىپ بولۇپ تەقدىرلەنگەن. 1989-يىلى 3-ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق «بەش بولۇش، تۆت گۈزەل، ئۈچنى قىزغىن سۆيۈش» كومىتېتى تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەن. 1989-يىلى بېيجىڭدا ئەكسىلئىنقىلابىي توپىلاڭ، ئۈرۈمچىدە «19-ماي» ئۇرۇش، چېقىش ۋەقەسى، بۇ يىل بارىن يېزىسىدا ئەكسىلئىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭ يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئۇ پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە، ئامما ئىچىدە باشلامچىلىق بىلەن پوزىتسىيە بىلدۈرۈپ، مالىمانچىلىقنىڭ خاراكتېرى ۋە كەلتۈرگەن زىيىنىنى كەڭ سۆزلەپ، ئاممىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈرگەن.

—ماڭا ۋە ئائىلەمگە پارتىيە، ھۆكۈمەت شان-شەرەپ بەردى- دېدى، ئۇ ھاياجانلانغان ھالدا: بۇ يىل ۋىلايىتىمىز بويىچە بىردىنبىر مۇنەۋۋەر ماتارىپچى ئائىلىسى ۋەكىلى بولۇپ، 8-ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئېچىلغان مۇنەۋۋەر ماتارىپچىلار ئائىلىسى ۋە ماتارىپچىلارنى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتنىشىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى، ماتارىپ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ «مۇنەۋۋەر ماتارىپچى ئائىلىسى» دەپ شەرەپلىك نام بېرىشىگە ئېرىشتىم.

ئۇنىڭ ئايالى رابىيەمۇ 28 يىللىق ھاياتىنى ۋىلايەتلىك سىفەن مەكتىپى، خوتەن ئالىي سىفەن تېخنىكۇمىدا ئوقۇتقۇچىلىق خىزمىتى بىلەن ئۆتكۈزگەن بولۇپ، پەلسەپە پېنى بويىچە لېكتورلۇق ئۇنۋانىنى ئالغان. بىر نۆۋەت ئاپتونوم رايون بويىچە «8-مارت قىزىل بايراقدارى» بولغان، يەنە كۆپ قېتىم ئۆزى ئىشلەۋاتقان مەكتەپ تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر ماتارىپچى»، «8-مارت قىزىل بايراقدارى» بولۇپ تەقدىرلەنگەن.

ئۇ ماتارىپ ساھەسىدە سىڭدۈرگەن مېھنىتى بىلەن «ئەجىر قىلغان ئىززەت تاپار» دېگەندەك شان-شەرەپكە ئىگە بولۇپ، كۆپ قېتىم ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت تەرىپىدىن «ئىلغار ئوقۇتقۇچى»، «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر ماتارىپچى»، «باغۋەن»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى نەمۇنىچىسى» بولۇپ تەقدىرلەنگەن. 1986-يىلى ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ سىياسىي-نەزەرىيىۋى كەسپىي بويىچە «ئالىي دەرىجىلىك ئوقۇتقۇچى» ئۇنۋانىنى ئالغان.

تۇرغۇن مۇھەممەد تىمىيىت

لى رۇيخۇەن قاتارلىقلار بېيجىڭدا يىغىلغان مەملىكەت بويىچە ئىلغار مەدەنىيەت يۇرتى، پونكىتلىرى خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14-دېكابىر خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ دائىمىي ئەزاسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەت سىستېمىسىنىڭ تۇنجى تۇركۇمدىكى ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: ئاساسىي قاتلام مەدەنىيەت يۇرتى، پونكىتلىرىنىڭ مۇنەۋۋەر ئىزلىرىنى كەڭ تۈردە تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىلغار تەجرىبىلىرىنى كېڭەيتىپ، ئاممىۋى مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: مەدەنىيەت يۇرتى، پونكىتلىرى، مەدەنىيەت سېپىدىكى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئالدىنقى بازىسى. پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئۇلار پارتىيىنىڭ فاڭجېن-سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، خەلقنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆپلىگەن خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. نۆۋەتتە مەدەنىيەت يۇرتى، پونكىتلىرىدا تۇرغۇنلىشىپ قالغان مەسىلە ۋە قىيىنچىلىقلار ساقلانماقتا. بىر جەھەتتىن كۆپچىلىكنىڭ دۆلەتنىڭ قىيىنچىلىقىنى چۈشىنىپ، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش فاڭجېنىدا داۋاملىق چىڭ تۇرۇشىنى، يەنە بىر جەھەتتىن ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىغا ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ياردەم بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

مەركىزىي كومىتېتقا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلاردىن بۇ يىل 690 نەچچە نەپەر ئىدارە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىر ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15-دېكابىر خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار كادىرلارنى ئاساسىي قاتلامغا بېرىشقا تەشكىللەشنى ئاممىا بىلەن بولغان ئالاقىنى قويۇقلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى قاتارىدا تۇتۇپ، بۇ يىلدىن بۇيان 4000 نەچچە نەپەر ئورگان كادىرىنى يۈننەن، شىزاڭ، گۇيجۇ قاتارلىق 30 نەچچە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرگە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا تەشكىللىدى. بۇنىڭ ئىچىدە مىنىستىر دەرىجىلىك كادىردىن 30ى، ئىدارە دەرىجىلىك كادىردىن 600 نەچچىسى بار.

مەركىزىي كومىتېتقا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلاردىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئاساسىي قاتلامغا بېرىش جەريانىدا ئۆزى ئۈلگە بولۇپ، باشلامچىلىق بىلەن كونا ئىنقىلابىي بازا، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرى، چەت-يىراق رايونلار، نامرات رايونلار ۋە قىيىنچىلىقى بىر قەدەر كۆپ بولغان ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىپ، ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرى ۋە ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، خىزمەت، تۇرمۇشتىكى ئەمەلىي قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بەردى.

ئىراق ئەزىزنىڭ بۇش بىلەن ئۆتكۈزىدىغان سۆھبىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 15-دېكابىر خەۋىرى. ئىراق ئاخبارات مىنىستىرى ھاشىم 15-كۈنى باغدادتا ئەنگلىيە رادىئو شىركىتى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەزىز ئامېرىكا زۇڭتۇڭى گى

دېدى: سادامنىڭ بېيكېر بىلەن باغدادتا سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ۋاقتىنى پەقەت ئىراقلا قارار قىلىدۇ.

بۇش 14-كۈنى ۋاشىنگتوندا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ئىراق ئىككى تەرەپ بېيكېرنىڭ سادام بىلەن ئۆتكۈزىدىغان

بېيكېرنىڭ سادام بىلەن ئۆتكۈزىدىغان سۆھبىتىنىڭ ۋاقتىنى بۇ يىل 12-ئاينىڭ ئاخىرىدىن كېيىنكى يىلى 1-ئاينىڭ باشلىرىدا ئۆتكۈزۈشنى ئوتتۇرىغا قويغان بولسىمۇ، لېكىن باغداد ئۈچرىشىش ۋاقتىنىڭ 1-ئاينىڭ 12-كۈنى بولۇشى توغ-

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ

1990-يىل ئومۇمىيۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشكە دائىر ئاساسىي سانلىق مەلۇماتلار توغرىسىدىكى ئاخباراتى

1990-يىلى 4-قېتىملىق ئومۇمىيۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى ھەر خىل مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىكىلەر ۋە ساۋاتسىزلار، چالا ساۋاتلارغا دائىر سانلىق مەلۇماتلارنى قول بىلەن جەملەپ چىقتۇق، تۆۋەندىكىچە ئېلان قىلىمىز:

1. ھەر خىل مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىكىلەر. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىنىڭ ئالىي مەكتەپ (ئالىي تېخنىكومدىن يۇقىرى)، ئوتتۇرا مەكتەپ (تولۇق ئوتتۇرا، ئوتتۇرا تېخنىكوم، كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا، تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ) ۋە باشلانغۇچ مەكتەپ مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىكى نوپۇسى تۆۋەندىكىچە:

	ئالىي مەكتەپ	ئوتتۇرا مەكتەپ	باشلانغۇچ مەكتەپ
ئۈرۈمچى شەھىرى	114671	724186	310126
قاراماي شەھىرى	11547	119169	47802
شىخەنزە شەھىرى	16523	293027	120541
تۇرپان ۋىلايىتى	4645	127623	204919
قۇمۇل ۋىلايىتى	8258	176175	131603
سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى	20374	512868	424600
ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى	42038	1184155	1181124
ئىلى ۋىلايىتى	19488	581590	682675
تارباغاتاي ۋىلايىتى	9044	296130	267378
ئالتاي ۋىلايىتى	6754	187713	177887
بۆرتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	5083	129364	107244
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	12727	317999	282723
ئاقسۇ ۋىلايىتى	12899	370596	732222
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى	3486	70655	153787
قەشقەر ۋىلايىتى	19710	496472	1183218
خوتەن ۋىلايىتى	7638	181167	639919

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردە ھەر 100 مىڭ كىشى ئىچىدە ئالىي مەكتەپ مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىكىلەرنىڭ سانىنى كۆپ-ئازلىقى بويىچە رەتكە تۇرغۇزغاندا ئۈرۈمچى شەھىرى، قاراماي شەھىرى، شىخەنزە شەھىرى، قۇمۇل ۋىلايىتى قاتارلىق تۆت ۋىلايەت، شەھەرنىڭكى ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى—1845 تىن ئېشىپ كەتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئۈرۈمچى شەھىرىدە، قاراماي شەھىرىدە ھەر 100 مىڭ كىشى ئىچىدە ئالىي مەكتەپ سەۋىيىسىدىكىلەر ئەڭ كۆپ بولۇپ، ئۈرۈمچى شەھىرىدە 8284 كىشىگە، قاراماي شەھىرىدە 5497 كىشىگە يەتكەن. ھەر 100 مىڭ كىشى ئىچىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىن يۇقىرىلار سانىنى كۆپ-ئازلىقى بويىچە رەتكە تۇرغۇزغاندا قاراماي شەھىرى، شىخەنزە شەھىرى، ئۈرۈمچى شەھىرى، قۇمۇل ۋىلايىتى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، بۆرتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى،

ناھايىتى ئاز خەت بىلىدىغانلار:

ئۈرۈمچى شەھىرى	100609
قاراماي شەھىرى	11508
شىخەنزە شەھىرى	66157
تۇرپان ۋىلايىتى	52843
قۇمۇل ۋىلايىتى	42896
سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى	152290
ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى	332309
ئىلى ۋىلايىتى	179369
تارباغاتاي ۋىلايىتى	80845
ئالتاي ۋىلايىتى	42454
بۆرتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	36442
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	104565
ئاقسۇ ۋىلايىتى	246014
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى	53940
قەشقەر ۋىلايىتى	480191
خوتەن ۋىلايىتى	253228

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى ساۋاتسىزلار، چالا ساۋات-

ئىراق ئەزىزنىڭ بۇش بىلەن ئۆتكۈزىدىغان سۆھبىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 15-دېكابىر خەۋىرى. ئىراق ئاخبارات مىنىستىرى ھاشىم 15-كۈنى باغدادتا ئەنگلىيە رادىيو شىركىتى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەزىز ئامېرىكىدا زۇڭتۇڭى بۇش بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزمەيدۇ.

ئىراق دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەزىز ئەسلىدە 17-كۈنى ۋاشىنگتوندا بۇش زۇڭتۇڭ بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى بېكىتكەنىدى. لېكىن ھاشىم مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى بېيكېر باغدادقا بېرىپ ئىراق زۇڭتۇڭى سادام بىلەن ئۆتكۈزىدىغان سۆھبەت ۋاقتىنى ئىراققا تاڭغىلىقى ئۈچۈن، ۋاشىنگتوندا ئۆتكۈزۈلىدىغان سۆھبەت ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى.

شۇ كۈنى ئىراقنىڭ ھۆكۈمەت تەرەپ ئاگېنتلىقى مۇنداق دېدى: سادامنىڭ بېيكېر بىلەن باغدادتا سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ۋاقتىنى پەقەت ئىراقلا قارار قىلىدۇ.

بۇش 14-كۈنى ۋاشىنگتوندا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ئىراق ئىككى تەرەپ بېيكېرنىڭ سادام بىلەن ئۆتكۈزىدىغان سۆھبىتىنىڭ ۋاقتى جەھەتتە بىردەك پىكىرگە كېلەلمىگەنلىكتىن، مېنىڭ ئەزىز بىلەن ئۆتكۈزىدىغان سۆھبىتىم ئۆتكۈزۈلمەسلىكى مۇمكىن.

ۋاشىنگتون باغدادقا قارىتا بېيكېرنىڭ سادام بىلەن ئۆتكۈزىدىغان سۆھبىتىنىڭ ۋاقتىنى بۇ يىل 12-ئاينىڭ ئاخىرىدىن كېلەر يىلى 1-ئاينىڭ باشلىرىدا ئۆتكۈزۈشنى ئوتتۇرىغا قويغان بولسىمۇ، لېكىن باغداد ئۇچرىشىش ۋاقتىنىڭ 1-ئاينىڭ 12-كۈنى بولۇشى توغرىسىدا چىڭ تۇردى. بۇ ۋاقىت ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى بەلگىلىگەن ئىراقنىڭ كۇۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى چېكىندۈرۈش ۋاقىت چېكىگە ناھايىتى يېقىن.

ئامېرىكىنىڭ كۇۋەيتتە تۇرۇشلۇق دىپلوماتىيە ئەمەلدارلىرى چېكىنىپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14-دېكابىر خەۋىرى. ئامېرىكىنىڭ كۇۋەيتتە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىخانىسىدىكى قېپقالغان بەش نەپەر دىپلوماتىيە ئەمەلدارى 13-كۈنى كۇۋەيتتىن ئايرىلىپ ئىراق پايتەختى باغدادقا يېتىپ باردى.

دېڭىز قولتۇقى كرىزىسى يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئامېرىكا ئىراقنىڭ ئوتتۇرىغا قويغان 8-ئاينىڭ 24-كۈنىدىن ئىلگىرى كۇۋەيتتە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىخانىنى تاقىۋېتىش توغرىسىدىكى بۇيرۇقىنى رەت قىلدى، ئامېرىكىنىڭ دىپلوماتىيە ئەمەلدارلىرى كۇۋەيتتە قەتئىي ھالدا تۆت ئايدىن كۆپرەك تۇردى.

…كۆپ بولۇپ، ئۈرۈمچى شەھىرىدە 8284 كىشىگە، قاراماي شەھىرىدە 5497 كىشىگە يەتكەن. ھەر 100 مىڭ كىشى ئىچىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ مەدەنىيەت سەۋىيىسىدىكىلەر سانىنى كۆپ-ئازلىقى بويىچە رەتكە تىزغاندا قاراماي شەھىرى، شىخەنزە شەھىرى، ئۈرۈمچى شەھىرى، قۇمۇل ۋىلايىتى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، تارباغاتاي ۋىلايىتى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، ئالتاي ۋىلايىتى، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى، ئىلى ۋىلايىتى قاتارلىق 11 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭكى ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى—31034 تىن ئېشىپ كەتكەن. ھەر 100 مىڭ كىشى ئىچىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ سەۋىيىسىدىكىلەرنىڭ سانىنى كۆپ-ئازلىقى بويىچە رەتكە تىزغاندا، خوتەن ۋىلايىتى، تۇرپان ۋىلايىتى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، قەشقەر ۋىلايىتى، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى، ئىلى ۋىلايىتى قاتارلىق ئالتە ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭكى ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى—36423 تىن ئېشىپ كەتكەن.

2. ساۋاتسىزلار، چالا ساۋاتلار. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى ساۋاتسىزلار، چالا ساۋاتلار 15 ياش ۋە 15 ياشتىن يۇقىرى بولغان خەت تونۇمايدىغان ياكى

…ۋىلايىتى	42454
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	36442
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	104565
ئاقسۇ ۋىلايىتى	246014
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى	53940
قەشقەر ۋىلايىتى	480191
خوتەن ۋىلايىتى	253228

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى ساۋاتسىزلار، چالا ساۋاتلارنىڭ ئومۇمىي نوپۇس ئىچىدىكى نىسبىتىنى ئاز-كۆپلىكى بويىچە رەتكە تىزغاندا قاراماي شەھىرى، ئۈرۈمچى شەھىرى، ئالتاي ۋىلايىتى، ئىلى ۋىلايىتى، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى، تارباغاتاي ۋىلايىتى، قۇمۇل ۋىلايىتى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، تۇرپان ۋىلايىتى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، شىخەنزە شەھىرى قاتارلىق 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭكى ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى—12.75 پىرسەنتتىن تۆۋەن بولغان؛ ئاقسۇ ۋىلايىتى، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭكى ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى—12.75 پىرسەنتتىن يۇقىرى، لېكىن 15 پىرسەنتتىن تۆۋەن بولغان؛ قەشقەر ۋىلايىتى، خوتەن ۋىلايىتىنىڭكى 15 پىرسەنتتىن يۇقىرى بولغان.

(«شىنجاڭ گېزىتى» دىن ئېلىندى)

بېنگالنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى ئەرشاد نەزەربەنت قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، داككا، 12-دېكابىر خەۋىرى. بېنگال ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ بۈگۈنكى خەۋەرگە قارىغاندا، بىخەتەرلىكنى نەزەردە تۇتۇپ، بېنگالنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى ئەرشاد قوغداش خاراكتېرلىك نەزەربەنتكە ئېلىنغان.

بۇنىڭدىن ئىلگىرى، ئۆكتەنچىلەر پارتىيىسى ئىتتىپاقى، ئوقۇغۇچىلار ۋە باشقا سىياسىي تەشكىلاتلار ئەرشادنى قولغا ئېلىش تەلىپىدە چىڭ تۇرۇپ كەلگەن.

ئەرشاد 1982-يىلى 3-ئايدا زۇڭتۇڭ بولغانىدى. بۇ يىل 12-ئاينىڭ 6-كۈنى ئۆكتەنچىلەر پارتىيىسىنىڭ كۈچلۈك بېسىمى ئاستىدا ۋەزىپىسىدىن مەجبۇرىي ئىستىپا بەردى.

كونا ئۆينى چۇۋۇپ سېتىش توغرىسىدا ئېلان

يۇقىرىنىڭ قارارىغا ئاساسەن، مەكتىپىمىز يېڭى ئوقۇتۇش بىناسى سالىدۇ. مەكتىپىمىز شەھەر پىلانلاش ئىدارىسىدا كونا ئۆيلەرنى چۇۋۇپ سېتىش رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بولدى. 1990-يىلى 12-ئاينىڭ 18-كۈنىدىن باشلاپ سىرتتىن ئاشكارا خېرىدار چاقىرىدۇ. سېتىۋېلىشنى خالىغۇچىلارنىڭ شەھەرلىك 2-ئوتتۇرا مەكتەپكە كېلىپ يۈزتۇرانە سۆزلىشىشىنى سورايمىز.

ئالاقىلاشقۇچى: ليۇ جىڭدۇ

خوتەن شەھەرلىك 2-ئوتتۇرا مەكتەپ

تۆۋەندىكى كېنىشكىلەر يوقالدى، ئىناۋەتسىز

△ قاراقاش ناھىيە قارا ساي يېزىسىدىن مەخپىز ئەمەت نامىدا 2222-نومۇرلۇق تراكتور شوپۇرلۇق كېنىشكىسى △ خوتەن ناھىيە لاگىرۇ يېزىسىدىن توختىمۇھەممەت نامىدا 00315-نومۇرلۇق موتوسىكلىت پراكتىكا شوپۇرلۇق كېنىشكىسى △ خوتەن دۆۋا كۆمۈر كېنىدىن ئابدۇقادىر شەمشىدىن نامىدا 210-1-نومۇرلۇق ئاشلىق، ماي بىلەن تەمىنلىنىش كېنىشكىسى △ گۇما ناھىيە باش لەڭگەر يېزىسىنىڭ ئاپتوموبىلىنىڭ 0006969-نومۇرلۇق فۇجىيا فېي كېنىشكىسى.

يېزا خەلق پۇل ئامانىتىنىڭ مەملىكىتىمىز بويىچە 300 مىليارد يۈەندىن، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 5 مىليارد يۈەندىن، ۋىلايىتىمىز بويىچە 130 مىليون يۈەندىن ئاشقانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز

جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئاپپاراتى شەھەر ۋە يېزىلارغا تارقالغان. پۇل ئامانەت قويۇش-ئېلىش ئاسان. مەبلەغ جەھەتتىكى ئەمەلىي كۈچى زور، ئىناۋىتى يۇقىرى، ئۆسۈمى توغرا ھېسابلىنىدۇ. ماشىنا-سايمانلىرىنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسى يۇقىرى، خىزمەتلەرنى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاپ، ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلىدۇ.

خوتەن يېزا ئىگىلىك بانكىسى سىز ئۈچۈن چىن دىلىدىن ئەڭ ياخشى مۇلازىمەت قىلىدۇ، سىزنىڭ يېزا ئىگىلىك بانكىسىغا پۇل ئامانەت قويۇشىڭىزنى قارشى ئالىمىز.

جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ خوتەن مەركىزىي تارماق بانكىسى

خوتەن گېزىتى

1990-يىل
دېكابىر
22
(شەنبە)
4913-سان

مەملىكەت ئىچىدىكى بىرتۇتاش نومۇرى: CN65—0053 / Z، ۋەكالەت نومۇرى: 57—28

خوتەن لاسكۇي ئېلېكتىر ئىستانسىسىنىڭ 3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى مۇددەتتىن بۇرۇن تۇتاشتۇرۇلۇپ توك تارقىتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز لىۋدى خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن لاسكۇي ئېلېكتىر ئىستانسىسىنىڭ 3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى بەلگىلەنگەن نورما بويىچە سىناق قىلىنغاندىن كېيىن، مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنى رەسمىي تۇتاشتۇرۇلۇپ توك تارقىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن خوتەن لاسكۇي ئېلېكتىر ئىستانسىسىنىڭ گېنېراتور سىغىمچانلىقى 15 مىڭ كىلوۋاتقا يەتتى. 12-ئاينىڭ 16-كۈنى خوتەن لاسكۇي ئېلېكتىر ئىستانسىسىنىڭ باشلىقى ئەن زۇلىن بىلەن خۇا يۈەن ئېلېكتىر قۇۋۋىتى قۇراشتۇرۇش شىركىتىنىڭ جىڭلىسى چېن گوسېن خوتەن لاسكۇي ئېلېكتىر ئىستانسىسىنىڭ 3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىنىڭ ئۇسكۈنىلىرىنى قۇراشتۇرۇپ ئۆتكۈزۈپ بېرىش ئىسپاتنامىسىغا ئىمزا قويدى.

3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى 6000 كىلوۋاتلىق ئوت كۈچى گېنېراتور گۇرۇپپىسى بولۇپ، ئۇنىڭ قۇرۇلۇشى 1988-يىلى پىلانلىنىپ، 1989-يىل 10-ئاينىڭ 20-كۈنى باشلانغان.

بۇ قۇرۇلۇشنى جەنۇبىي شىنجاڭ بىناكارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتىر قۇۋۋىتى لايىھەلەش ئورنى ۋە ۋېيخۇ لياڭ ئېلېكتىر ئىستانسىسىنىڭ ...

...غان 2-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىنىڭ قۇراشتۇرۇلۇشىدىن تېز بولدى. ماتېرىيال جىددىي بولغان ئەھۋال ئاستىدا، قۇرۇلۇش تېخنىك خادىملىرى ۋە باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى بىلەن جەمئىي 14 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنى 2-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىغا سېلىنغان مەبلەغ بىلەن سېلىشتۇرغاندا 3 مىليون 200 مىڭ يۈەن تېجەپ قېلىندى.

3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن، ۋىلايىتىمىزدە ئېلېكتىر قۇۋۋىتى بىلەن تەمىنلەش جىددىيلىكى پەسەيتىلىدۇ. نۆۋەتتە، ۋىلايىتىمىز يەنە ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتىر قۇۋۋىتى لايىھەلەش ئورنىغا «خوتەن ۋىلايىتىنىڭ 1991-يىلدىن 2005-يىلغىچە ئېلېكتىر قۇۋۋىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش پىلانى» ۋە بىر پارچە «خوتەن لاسكۇي ئېلېكتىر ئىستانسىسىنىڭ 4-، 5-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش توغرىسىدا دوكلات» تەييارلاپ بېرىشنى ھاۋالە قىلدى. 4-، 5-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىنىڭ ماشىنا سىغىمچانلىقى ھەر بىر تەيىنىڭ 12 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، ئەگەر ھەممە ئىش ئوڭۇشلۇق بولۇپ، كېلەر يىلى قۇرۇلۇش باشلانسا 1993-يىل 4-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىنى ئىشقا كىرىشتۈرۈش مۆلچەرلەنمەكتە.

19-كۈنى ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى غوپۇر ئابدۇللا، ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى نۇر مۇھەممەت خۇدابەردى 3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىنىڭ پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى. 19-كۈنىگىچە 3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىدىن 700 مىڭ كىلوۋات توك تارقىتىلدى، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي ئۈنۈم 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

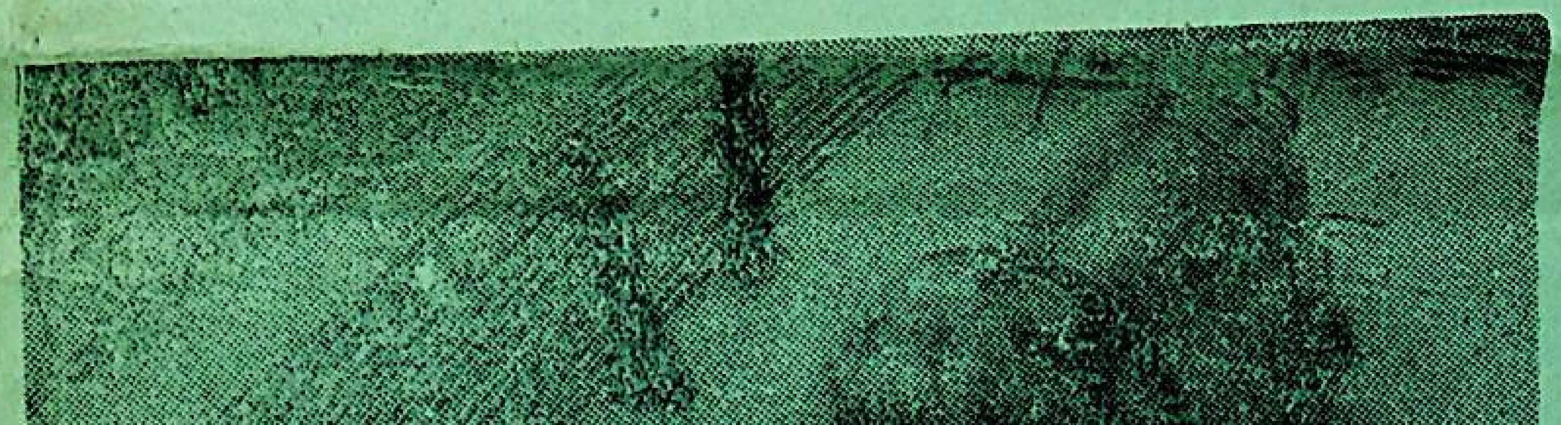

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازلىق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى

«شىنجاڭ گېزىتى» خەۋىرى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا 54-قېتىملىق رەئىسلەر ئىش بېجىرىش يىغىنىنى ئېچىپ، بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازلىق خىزمەتلەرنى مۇزاكىرە قىلىپ كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى.

يىغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش 8-بەش يىللىق پىلاننىڭ تۇنجى يىلىدىكى تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئوڭۇشلۇق ئورۇنداشتا ئىنتايىن مۇھىم، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى يەنىمۇ ئىزچىللاشتۇرۇپ، جكپ ئاپتونوم رايونلۇق 3-نۆۋەتلىك كومىتېتى 15-ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر، ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازلىق خىزمەتلەرنىڭ مۇھىم نۇقتىسى توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشىنى قىبلىنامە قىلىپ، جايلار، تارماقلارنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، قەدەممۇ قەدەم ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇشى لازىم. يىغىن ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىدىن تۆۋەندىكى ئون ئىشنى ياخشى تۇتۇشنى تەلەپ قىلىدۇ:

1. مۇقىملاشتۇرۇش خىزمىتىنى قەتئىي بوشاشماي ياخشى تۇتۇش لازىم. مۇقىملاشتۇرۇش خىزمىتىنى باشتىن-ئاخىر بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ، پۈتكۈل جەمئىيەت قاتلاممۇ قاتلام مۇقىملىقنى تۇتىدىغان، ھەممە يەردە مۇقىملىقنى قوغدايدىغان ۋەزىيەتنى تىرىشىپ شەكىللەندۈرۈش لازىم. مۇقىملىقنى تۇتۇشتا تەشۋىقات-تەربىيە ۋە ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتكە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇش، تېخىمۇ مۇھىمى كۆپرەك ئەمەلىي ئىشلارنى قىلىش، ئاممىنىڭ جان مەنپەئەتىگە مۇناسىۋەتلىك بولغان كونكرېت قىيىنچىلىقلارنى ھەقىقىي ھەل قىلىپ، مۇقىملاشتۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم.

2. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ۋە يېزا خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، 14-يىلمۇ مول ھوسۇلنى قولغا كەلتۈرۈشكە ياخشى ئاساس سېلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ئىقتىسادىي خىزمەتتە داۋاملىق بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ تۇتۇشى لازىم. سۇ ئىنشائاتى مەركەز قىلىنغان ئېتىز-ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇشى لازىم؛ كېلەر يىللىق ئەتىيازلىق تېرىلغۇدىن ئىلگىرىكى تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پائال، ياخشى ئىشلىشى لازىم. يەم-خەشەك، ئوت-چۆپ ساقلاش، يۆتكەش ۋە ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش ماددىي تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلەپ، چارۋا ماللارنىڭ قىش، ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتۈشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى لازىم؛ سۇ، تۇپراقنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ھەم تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى لازىم؛ پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلىشى لازىم؛ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش، بېيىتىش خىزمىتىنى يەنىمۇ چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلىشى لازىم؛ يېزىلاردىكى ئىسلاھاتنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇشى كېرەك؛ ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى، سوتسىيالىستىك ئىدىيىۋى تەربىيىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشى لازىم.

3. ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى مەركەز قىلغان ھالدا سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنى ياخشى تۇتۇش لازىم. نۆۋەتتە ئىشلەپچىقىرىشنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، بۇ يىللىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى تۈرلۈك چارە-تەدبىرلەرنى قوللىنىپ ئورۇنداش ھەم كېلەر يىلنىڭ بىرىنچى پەسىللىك سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى پىلانىنى ئەستايىدىل ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا تۈرتكە بولۇش، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ چېكىنىپ كېتىش مەسىلىسىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. كارخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش كېرەك. كېلەر يىلى «سۈپەت، مەھسۇلات تۈرى، ئۈنۈم يىلى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش تەدبىرلىرىنى قاتلاممۇ قاتلام ئوتتۇرىغا قويۇپ، مەھسۇلات سۈپىتى، مەھسۇلات تۈرى ۋە ئۈنۈمنى پۈتۈن كۈچ بىلەن چىڭ تۇتۇش لازىم؛.

(ئاخىرى 4-بەتتە)

خوتەن شەھىرىنىڭ يېزا خىزمەت ئۆمىكى بىر قولىدا سوتسىيالىستىك تەربىيىنى، يەنە بىر قولىدا نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى تۇتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز گوياۋۋېي خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن شەھىرىنىڭ يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇ-

بارەت ئىككى ئىشتىن قوش مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

خىزمەت ئۆمىكى ...

شىدا ساقلانغان ئەمەلىي قىيىنچىلىقلىرىنى ئالاقىدار تەرەپلەرگە مالىلىشىپ تەتقىق قى-

...1-... ئوتنوم 100 مىڭ يۈەن-
4-، 5-نومۇرلۇق گېنېراتورغۇ- گە يەتتى.

تۇپ، ئۇنىڭ قۇرۇلۇشى 1988-يىلى پىلانلىنىپ، 1989-يىل 10-ئاينىڭ 20-كۈنى باشلانغان. بۇ قۇرۇلۇشنى جەنۇبىي شىنجاڭ بىناكارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتر قۇۋۋىتى لايىھەلەش ئورنى ۋە ۋېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ خۋايۈەن ئېلېكتر قۇۋۋىتى قۇراشتۇرۇش شىركىتى ھۆددە ئېلىپ ئىشلىگەن. ئۇسكۈنىلەرنى قۇراشتۇرۇش بۇ يىل 8-ئايدا باشلانغان بولۇپ، 12-ئاينىڭ 3-كۈنى تاماملاندى. 3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىنىڭ قۇرۇلۇشىغا بىر يىل ئىككى ئاي ۋاقىت كەتتى. قۇرۇلۇش سۈرئىتى، ماشىنا سىنىمچانلىقى ئوخشاش بول-

سۈرەتتە: خوتەن لاسكۈي ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 3-نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىدىن بىر كۆرۈنۈش. (فۇچاۋ فوتوسى)

«يىپەك شەھىرى» سودا سارىيىنىڭ مۇنەۋۋەر پىركازچىكلىرىنى باھالاش نەتىجىسى ئېلان قىلىندى

ئەنلىرۈك قاتارلىق بەش كىشى مۇنەۋۋەر پىركازچىك بولۇپ باھالاندى

ئۆز خەۋەرىمىز. 2000 خېرىدارنىڭ قىزغىنلىق بىلەن بىلەت تاشلاپ سايلىشى ئارقىلىق، ئەنلىرۈك قاتارلىق بەش كىشى «يىپەك شەھىرى» سودا سارىيىنىڭ مۇنەۋۋەر پىركازچىكى بولۇپ باھالاندى.

12-ئاينىڭ 8-كۈنى «يىپەك شەھىرى» سودا سارىيى مۇنەۋۋەر پىركازچىكلارنى باھالاش نەتىجىسىنىڭ ئېلان قىلىنىشى بۇ سودا سارىيىنىڭ تىجارەت باشلىغانلىقىنىڭ ئىككى يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيىتىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى. بۇ كۈنى سودا سارىيىدا ئېچىلغان ئىشچى-خىزمەتچىلەر يىغىنىدا ئەنلىرۈك، تۇرسۇنسا، لى چېڭلىيەن، خەيرىنساخان، ئامانگۈل تۇرسۇنىيازدىن ئىبارەت بەش مۇنەۋۋەر پىركازچىكقا قىزىل شەپە رە ئېسىلدى. ئۇلار خوتەن شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىدىكى ئالاقىدار رەھبەرلەر، شۇنداقلا بارلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قىزغىن تەبرىكلىشىگە ئېرىشتى.

رەسمىي تىجارەت باشلىغىنىغا ئىككى يىل بولغان «يىپەك شەھىرى» سودا سارىيى بارلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىش، خوجايىنلىق روھىنى جارى قىلدۇرۇش، ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش، تېخنىكا مۇسابىقىسى، لېي فېڭدىن ئۆگىنىش، ئىلغارلارغا يېتىشىۋېلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق، ئىشچى-خىزمەتچىلەر قوشۇنىنىڭ سىياسىي-ئىدىيىۋى ساپاسى ۋە كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، بىر قەدەر ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. بۇ يىل 12-ئاينىڭ 17-كۈنىگىچە بۇ سودا سارىيى 3 مىليون 403 مىڭ يۈەنلىك مال سېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 6.5% ئاشۇردى. يۇقىرىغا 115 مىڭ 300 يۈەن پايدا-باج تاپشۇرۇپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 11.5% ئاشۇردى، پايدىنىڭ 45 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 50% ئېشىشى مۆلچەرلەنمەكتە.

«يىپەك شەھىرى» سودا سارىيىنىڭ تىجارەت باشلىغانلىقىنىڭ ئىككى يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيىتى، بولۇپمۇ مۇنەۋۋەر پىركازچىكلارنى باھالاش پائالىيىتى خېرىدارلارنىڭ ۋە جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنىڭ قىزغىن كۆڭۈل بۆلۈشىگە ۋە زور كۈچ بىلەن قوللىشىغا ئېرىشتى. ھەممە بارلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش، ئىلغارلارغا يېتىشىۋېلىش، سېلىشتۇرۇش، ئۆگىنىش، ياردەم بېرىش، ئېشىپ كېتىشتىن ئىبارەت قىزغىن ھەرىكەت تېخىمۇ كۈچلۈك كۈچكە ئايلاندى. مۇلازىمەت سۈپىتىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، ئاممىنىڭ بازارنى قوبۇل قىلىشتىن ئىبارەت باھالاش پائالىيىتىنىڭ مەقسىتىگە بىر قەدەر ياخشى گەۋدىلەندى.

خوتەن شەھىرىنىڭ يېزا خىزمەت ئۆمىكى بىر قولدا سوتسىيالىستىك تەربىيىنى، يەنە بىر قولدا نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى تۇتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز گوياۋۋېي خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن شەھىرىنىڭ يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمەت ئۆمىكى ئىلچى يېزىسىدىكى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى جەريانىدا، بىر قولدا سوتسىيالىستىك تەربىيىنى، يەنە بىر قولدا نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى تۇتۇپ، سوتسىيالىستىك تەربىيە ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدىن ئىبارەت ئىككى ئىشتا دەخلى يەتكۈزمەسلىكنى ئىشقا ئاشۇردى.

يېزىلاردىكى سوتسىيالىستىك تەربىيىنى، يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىكى يېزا خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى بولۇپ، تۈرلۈك خىزمەتلەر بۇنىڭ ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى لازىم. خىزمەت ئۆمىكى ئىلچى يېزىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن، بىر قولدا تەشكىلىي قۇرۇلۇشنى، يەنە بىر قولدا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى تۇتتى. 12-ئاينىڭ 5-كۈنى شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، خىزمەت ئۆمىكىنىڭ باشلىقى يولداش ئۆمەرجان ئىلچى يېزىسىدا ئېچىلغان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلەپ كۆرسەتتى: يېزا خىزمەت ئۆمىكى بىرىنچىدىن، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى ۋە سوتسىيالىستىك تەربىيىنى ياخشى تۇتۇشى، ئىككىنچىدىن، نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى ياخشى تۇتۇپ، تېرىقچىلىق ۋەزىپە ۋە يېزا ئىگىلىكىدىن ئىبارەت ئىككى ئىشتىن قوش مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

خىزمەت ئۆمىكى ئەمەلىي خىزمەتلەر جەريانىدا، بىرىنى دەپ يەنە بىرىنى تاشلاپ قويۇشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، تەكشۈرۈپ تەكتىنى ئېنىقلاش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى ياخشى ئېلىپ بېرىشىغا پائال يېتەكچىلىك قىلىپ، يېزىلىق ھۆكۈمەت، كەنت كادىرلىرىغا ياردەملىشىپ، ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مەھەللىۋى دۇغۇت توپلاش، توشۇش، ئاق يەرلەرنى سۇغىرىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى تەكشۈردى ۋە ھەيدەكچىلىك قىلدى. ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدا ساقلانغان ئەمەلىي قىيىنچىلىقلىرىنى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن مەسلىھەتلىشىپ تەتقىق قىلىپ ھەل قىلىپ، ئاممىنى غەم-ئەندىشىدىن خالاس قىلدى. نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشقا دەخلى يەتكۈزمەسلىك ئۈچۈن، خىزمەت ئۆمىكى كەنتتە پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئامما قاتناشقان يىغىن ئېچىپ، كادىرلار، ئاممىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ سەمىمىي سىردىشىپ، ئەھۋال ئىگىلەپ، بىرىنچى قول ماتېرىيالغا ئىگە بولۇپ، يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى ۋە كېلەر يىلى يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن ياخشى ئاساس سالدى.

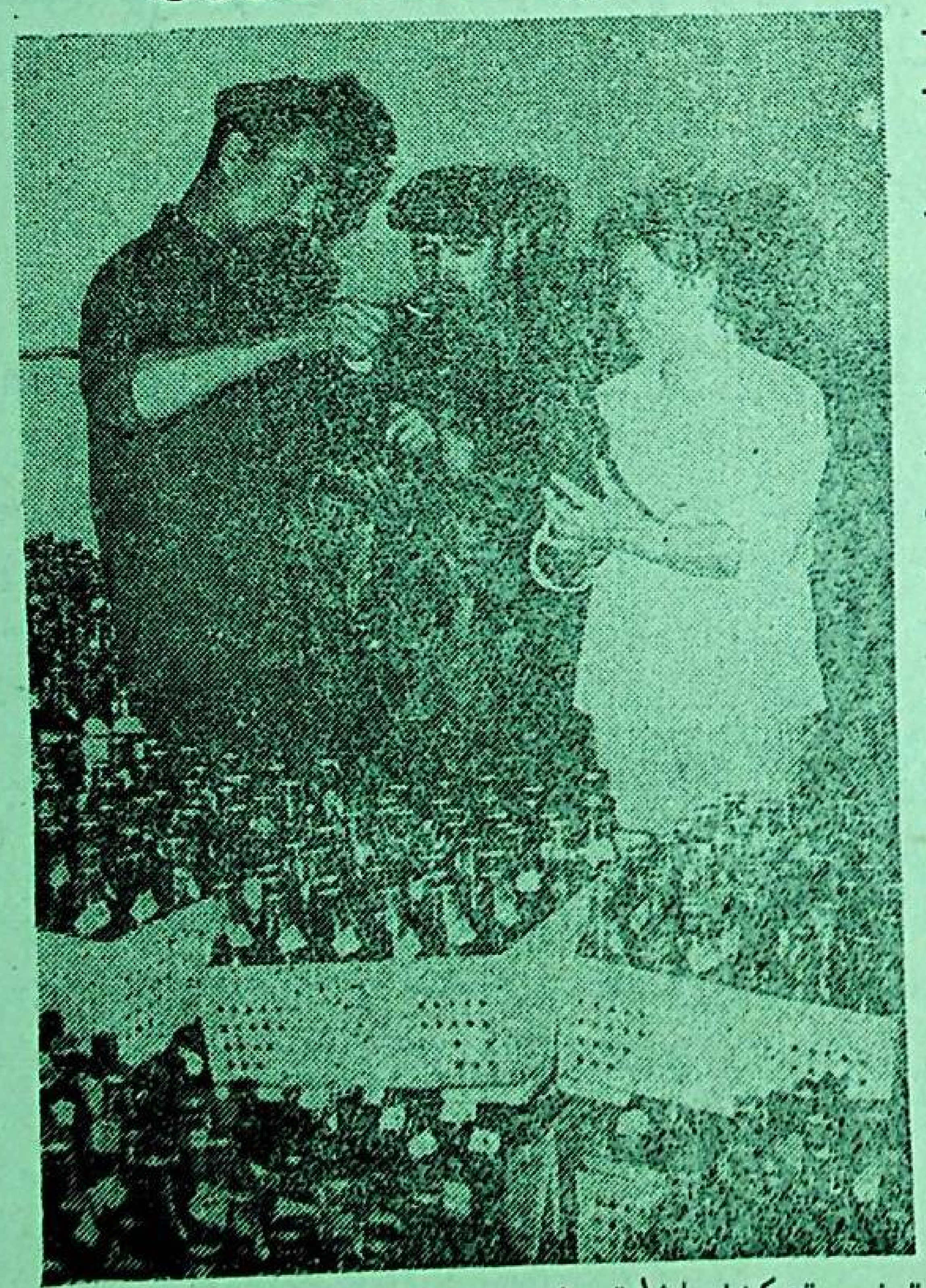

خوتەن شەھەرلىك 1-يېمەكلىكلەر زاۋۇتى رىقابەت داۋامىدا مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، ئىستېمالچىلارنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ مەھسۇلات خىللىرىنى كۆپەيتىش ئارقىلىق ئىناۋىتى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرمەكتە.

سۈرەتتە: تېخنىكلار سوغۇق ئىچىملىكلەرنىڭ قاچىلىنىش سۈپىتىنى تەكشۈرۈۋاتىدۇ.

(ئۆز مۇخبىرىمىز راخمان ئۇبۇل فوتوسى)

(بۇ بەتنىڭ مەسئۇل تەھرىرى: ئابدۇقادىر ئابدۇۋايىت)

ۋىلايەتلىك 1-ترانسپورت شىركىتىنىڭ ئاپتوبۇس كاڭونى

ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت ئارقىلىق رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى بىر ھەسسە ئۆستۈردى

مەملىكەت بويىچە قاتناش
سېستىمىسىدىكى ئىلغار كارخا-
نا — ۋىلايەتلىك 1-ترانسپورت
شىركىتىنىڭ ئاپتوبۇس كاڭونى
«مۇلازىمەت بىرىنچى، يولۇچى-
لار ھەممىدىن ئەلا» دەيدىغان
ئىدىيىنى تۇرغۇزۇپ، ئەلا سۈ-
پەتلىك مۇلازىمەت ئارقىلىق
كاڭوننىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى
ئاشۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى
بىر ھەسسىدىن كۆپرەك
ئاشۇردى. كاڭوننىڭ ئون
ئايدا دۆلەتكە تاپشۇرغان پاي-
دىسى پۈتۈن شىركەتنىڭ يىل-
لىق پايدىسىنىڭ 80 پىرسەنتتىن
كۆپرەكىنى ئىگىلىدى.

بۇ ئاپتوبۇس كاڭونىدا 44
ئاپتوبۇس، 85 نەپەر ئىشچى-
خىزمەتچى بار ئىدى. كاڭون
رەھبەرلىكى ۋەزىپىنى يېڭىلىق
بېشىدىلا ھەر بىر ئاپتوبۇس،
شەخسلەرگىچە بېكىتىپ، مۇكا-
پاتلاش- جازالاشنى ھەقىقىي ئە-
مەلىيلەشتۈرگەنلىكتىن، ئىشچى-
خىزمەتلەرنىڭ ئاكتىپلىقى ھەسسى-
لەپ ئۇرغىدى. شۇڭا، بۇ كاڭون
11 ئايدا ئومۇمىي كىرىمىنى 2 مىل-
يون 630 مىڭ يۈەندىن كۆپ-
رەككە، ساپ پايدىنى 606 مىڭ
يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىل-
نىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن
117.44% ئاشۇردى. ھەر بىر
ئاپتوبۇسنىڭ دۆلەتكە يەتكۈز-
گەن پايدىسى ئوتتۇرا ھېساب
بىلەن 11 مىڭ 900 يۈەندىن توغرا
كەلدى، 10 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك
پايدا يەتكۈزگەن ئاپتوبۇس
26 گە يەتتى. كاڭون رەھبەرلىكى
بۇ نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈ-
رۈشتە تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى
چىڭ تۇتتى:

1. شوپۇر ۋە مۇلازىملارغا
ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش،
يولۇچىلارغا قىزغىن مۇئامىلە
قىلىش تەربىيىسىنى كۈچەيتتى.
ھازىرغىچە ئۇلار يولۇچىلار ئۇنى-
تۇپ قالغان 5000 يۈەن قىممە-
تىدىكى نەرسىلەرنى ئىگىسىگە
قايتۇرۇپ بېرىپ، ئاممىنىڭ ئا-
لقىشىغا ئېرىشتى. كاڭون رەھ-
بەرلىكى جايلار ۋە شەخسلەر-
دىن نۇرغۇن تەشەككۈر خېتى ۋە
لەۋھە تاپشۇرۇپ ئالدى.

2. رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى
قۇرۇپ، بىخەتەرلىك خىزمىتىنى
داۋاملىق چىڭ تۇتتى. ئۈچ دە-
رىجە بويىچە (شىركەت، كاڭون،
بەلگىلەش) تەكشۈرۈش تۈزۈمى-
دە چىڭ تۇرۇپ، تەكشۈرۈشتىن
ئۆتمىگەن ئاپتوبۇسنى يولغا
چىقارمىدى. شۇڭا ۋەقە يۈز بې-
رىش نىسبىتى زور دەرىجىدە
ئازايدى.

3. ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى
ئورۇنداش ئەھۋالىنى ئايمۇ
ئاي خۇلاسىلەپ، مۇكاپات
جازالاشنى ئەمەلدە كۆرسە-
تىپ، ئىلغارلار ئارقىلىق ئار-
قىدا قالغانلارنى يېتەكلىدى.

ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن

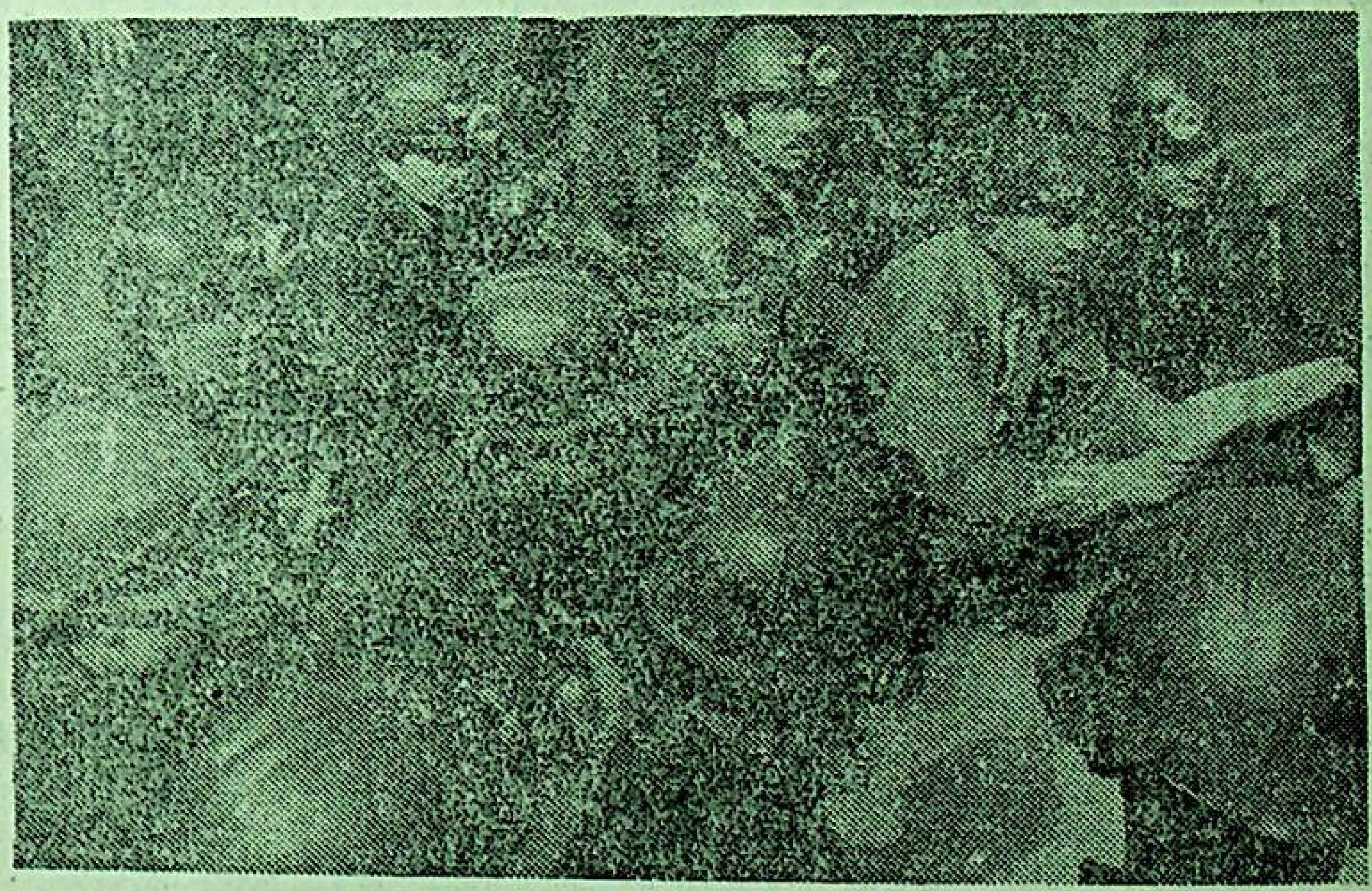

لايقا يېزىسىدا تۈگىتىلگەن سورتلۇق نوتىلار بىلەن ئۇلاش تېخنىكىسى

ئومۇملاشتۇرۇلۇپ، باغۋەنچىلىك ئىشلەپچىقىرىشى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى

خوتەن ناھىيىسىنىڭ لايقا
يېزىسى 1988-يىلدىن باشلاپ،
مېۋىلىك دەرەخلەرنى تۈگىتىل-
گەن سورتلۇق نوتىلار بىلەن ئۇ-
لاش تېخنىكىسىنى تەدرىجىي ئو-
مۇملاشتۇرۇپ، مېۋىلىك دەرەخ-
لەرنىڭ سورتىنى ياخشىلاشتا كۆ-
رۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆ-
كۈمىتى بۇ يېزىدا مېۋىلىك دە-
رەخ كۆپ، لېكىن، سورتى ناچار،
مېۋىلەرنىڭ بازىرى كاسات بو-
لۇشتەك ئەھۋاللارغا ئاساسەن،
مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ سورتىنى
ئومۇميۈزلۈك ياخشىلاشنى قارار
قىلدى. بۇنىڭ بىلەن باغۋەن-
چىلىك تېخنىكا خادىملىرىنىڭ
ئەمەل كۆرسىتىشى، يېزا- كەنت-
لەرنىڭ ئورتاق كۈچ چىقىرىشى
ئارقىسىدا، يېزا بويىچە 13
مۈزخانا ياسالدى ھەمدە
مۇز ئۈستىگە ئەلا سورتلۇق يا-
ڭاق، ئۆرۈك، ئالما، نەشپۈت،
شاپتۇل قاتارلىق مېۋىلىك دە-
رەخلەرنىڭ نوتىلىرى قويۇلۇپ
مۇزلىتىپ ساقلاندى. بۇ خىل ئۇ-
سۇلدا تۈگىتىپ ساقلانغان نو-
تىلارنىڭ ياشىرىش ئۈنۈمى يۇ-
قىرى، ئۇلاش ۋاقتى ئۇزۇن
بولۇپ، تاكى 4-ئايدىن باش-
لاپ 7-ئايغىچە ياكى ئۇنىڭدىن
ئۇزۇن ۋاقىتقىچە ئۇلاشقا بولىدۇ.
بۇ خىل تېخنىكا دېھقانلار ئا-
مىسىنىڭ قىزىقىشىنى قوزغىدى.
كۆپلىگەن دېھقانلار ئۆز-
لىرى مەبلەغ چىقىرىپ مۈزخانا
كولاپ، ئەلا سورتلۇق مېۋىلەر-
نىڭ نوتىلىرىنى مۇزلىتىپ ساق-
لىدى. ستاتىستىكا قىلىنىشىچە،
تۈگىتىش تېخنىكىسى قوللىنىل-
غان ئۈچ يىلدىن بۇيان پۈ-
تۈن يېزىدا 650 مىڭ تالدىن
ئارتۇق سورتلۇق مېۋە نوتىسى
مۇزلىتىپ ساقلانغان، 2000 تۈپ-
تىن ئارتۇق ياڭاق، 185 مىڭ
تۈپتىن ئارتۇق ئۆرۈك، شاپتۇل،
ئالما، نەشپۈت قاتارلىق مې-
ۋىلىك دەرەخ تۈگىتىلگەن نوتا
بىلەن ئۇلىنىپ سورتى ياخشى-
لانغان. بىر بۆلۈك ئۇلانغان
مېۋىلىك دەرەخلەر بۇ يىلدىن
باشلاپ مېۋىگە كىرگەن.

ئابدۇللا زوردۇن

قاراتاغ دېھقانچىلىق مەيدانى

باغۋەنچىلىك پەن - تېخنىكا كۇرسى ئاچتى

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇ-
رۇلۇش بىڭتۈەنى گوما قاراتا-
غ دېھقانچىلىق مەيدانى يېقىن-
قى يىللاردىن بۇيان ئاشلىق ئىش-
لەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرمىغان
ئاساستا باغۋەنچىلىك ئىشلەپ-
چىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇپ، 5000
مويەرگە كىشمىش ئۈزۈم تىكلى،
6300 مويەرگە ئالما، نەشپۈت قا-
تارلىق مېۋىلىك كۆچەت يېتىش-
تۈرۈپ باغ بەرپا قىلدى. بۇ
باغلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا باش-
قۇرۇش، پەرۋىش قىلىشنى ئىشقا
ئاشۇرۇش ئۈچۈن، مەيدان پارت-
كومى تارىم يېزا ئىگىلىك ئالىي
تېخنىكومىدىن ئۈچ نەپەر ئوقۇت-
قۇچى تەكلىپ قىلىپ، 11-ئاي-
نىڭ 4-كۈنىدىن 12-ئاينىڭ 4-
كۈنىگىچە باغۋەنچىلىك كۇرسى
ئاچتى. كۇرستا ھەرقايسى دا-
دۇيلەرنىڭ باغۋەنچىلىككە مەس-
ئۇل كادىرلىرى، مەلۇم مەدەنىي-
يەت سەۋىيىسىگە ئىگە ياشلاردىن
بولۇپ جەمئىي 96 نەپەر كىشى
قاتناشتى. كۇرستا تال پۇتاش،
ئالما، نەشپۈت، ئۆرۈك قاتار-
لىق مېۋىلىك كۆچەتلەرنى چا-
تاش، رەتلەش، قوشۇمچە ئوغۇت
بېرىش قاتارلىق مەزمۇنلاردا
دەرس ئۆتۈلدى ھەمدە نەق مەي-
داندا پراكتىكا قىلدۇرۇلۇپ،
نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەت زىچ
بىرلەشتۈرۈلدى.

توختىباقى مۇھەممەت

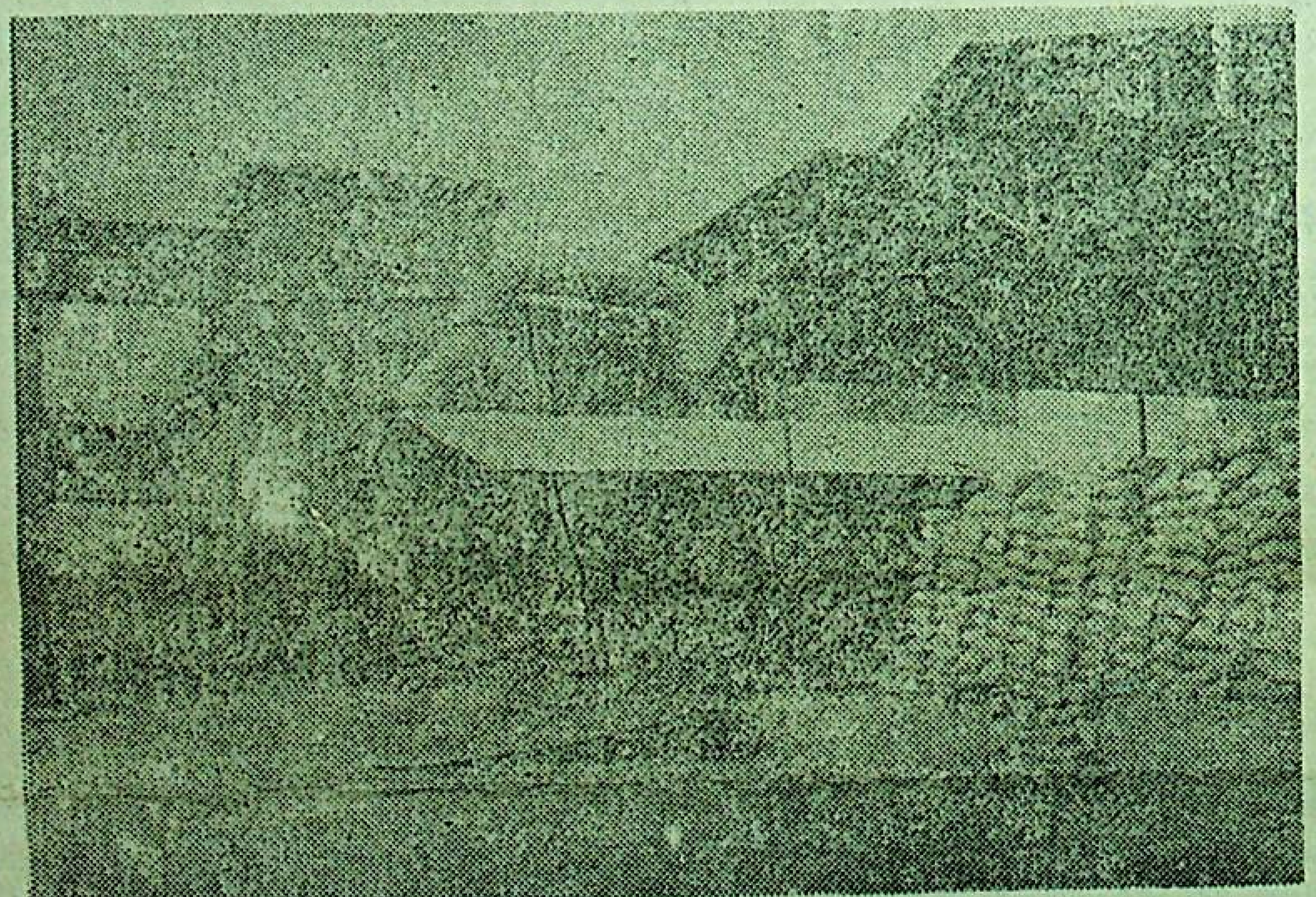

سىيەك يېزىسىدا شال مەھسۇلاتى 8.36% ئاشتى

كېرىيە ناھىيىسىدىكى سىيەك
يېزىسى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىق-
چىلىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ،
بۇ يىللىق شالنىڭ ئومۇمىي مەھ-
سۇلاتىنى ئۆتكەن يىلدىكى قارىغان-
دا 8.36% ئاشۇردى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆ-
كۈمىتى تېرىقچىلىق شارائىتى-
لىشقا يېتەكلىدى. بۇ
يىل كىرگەندىن بۇيان، يېزا
بويىچە 121 كەسىپىي شالچىلىق
ئائىلىسى پەن-تېخنىكا جەھەت-
تىن بىر نۆۋەت تەربىيىلەندى. 100
كىلومېتىر زەيدان چېپىلىپ تۇپ-
راق شارائىتى ياخشىلاندى. ئەلا
سورتلۇق «1—78»، «جۇڭگوەن—
لىندى، ئوت-چۆپلەر خىمىيىۋى
دورىلار بىلەن ئۈنۈملۈك يوقى-
تىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل تېرىل-
غان 4200 مو شالنىڭ بىرلىك مەھ-
سۇلاتى 269 كىلوگرامغا، ئومۇمىي
مەھسۇلاتى 1 مىليون 129 مىڭ 800
كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىل-
غا قارىغاندا ئايرىم-ئايرىم

△ دۇۋا كۆمۈر كېنى بىر-
خەتەرلىكنى ئىشلەپچىقىرىش-
نىڭ ئالدىنقى شەرتى قى-
لىپ، ئىشچىلارنى ھەرھەپ-
تىدە ئىككى كۈن بىخەتەر-
لىك پائالىيەت كۈنىگە ئو-
يۇشتۇرۇش، ھەركۈنى ئىس-
مىنا ئالمىشىشتىن ئىلگىرى
قۇدۇق ئاستىغا چۈشىدىغان
ئىشچىلارنى يىغىن ساقەت
قۇدۇق ئاستىدىكى مەشغۇ-
لات قا...

لىپ، ئىشچىلارنى ھەرھەپتىدە ئىككى كۈن بىخەتەرلىك پائالىيەت كۈنىگە ئۇيۇشتۇرۇش، ھەركۈنى ئىسمىنا ئالمىشىشتىن ئىلگىرى قۇدۇق ئاستىغا چۈشىدىغان ئىشچىلارنى يېرىم سائەت قۇدۇق ئاستىدىكى مەشغۇلات قائىدە - نىزاملىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىق بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرمەكتە.

(راخمان ئوبۇل فوتوسى)

كېرىيە ناھىيىسىدىكى سىيەك يېزىسى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ يىللىق شالنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتىنى ئۆتكەن يىلىغا قارىغاندا 8.36% ئاشۇردى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تېرىقچىلىق شارائىتىنىڭ بىر قەدەر ناچارلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ، شالچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ ھەممە دېھقانلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكلىدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، يېزا بويىچە 121 كەسپىي شالچىلىق ئائىلىسى پەن-تېخنىكا جەھەتتىن بىر نۆۋەت تەربىيىلەندى. 100 كىلومېتىر زەيدان چېپىلىپ تۇپراق شارائىتى ياخشىلاندى. ئەلا سورتلۇق «1—78»، «جۇڭگو ئون 22» نومۇرلۇق شال سورتى ئومۇملاشتۇرۇلدى. يەرگە سېلىنىدىغان مەھەللىۋى ئوغۇت، خىمىيىۋى ئوغۇت ۋە كۆنجۈرىنىڭ يېتەرلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى، ئوت-چۆپلەر خىمىيىۋى دورىلار بىلەن ئۈنۈملۈك يوقىتىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل تېرىلغان 4200 مو شالنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 269 كىلوگرامغا، ئومۇمىي مەھسۇلاتى 1 مىليون 129 مىڭ 800 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلىغا قارىغاندا ئايرىم-ئايرىم ھالدا 13% ۋە 8.36% ئاشتى.

سولايمان ئىبراھىم

دۇۋا سېمونت زاۋۇتى ھەر قايسى سېخ، بۆلۈم، شەخسلەرگىچە ئىشلەپچىقىرىش پىلان كۆرسەتكۈچى، ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش، مەھسۇلات سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش بويىچە ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرمەكتە.

سۈرەتتە: قاچىلاش سېخى بىلەن سېمونت ساقلاش ئىسكىلاتىدىن بىر كۆرۈنۈش. (راخمان ئوبۇل فوتوسى)

كېلەر يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن ...

چىرا ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ناھىيە بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، ئاساسىي قاتلاملاردىن قىش پەسىللىك ئېتىز-ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىش بىلەن بىرگە، كېلەر يىللىق تېرىلغۇنىڭ تۇرلۇك زۆرۈر تەييارلىق ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلغانىدى. كەڭ دېھقان - چارۋىچىلار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ چاقىرىقىغا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، بىر تەرەپتىن ئېتىز-ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللانسا، يەنە بىر تەرەپتىن يەرسالالاشتۇرۇش، توك ياتقۇزۇش، كۈزلۈك ئورمان سېلىش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ناھىيە بويىچە 12-ئاينىڭ 10-كۈنىگە قەدەر 145 مىڭ 400 مو يەر ئاغدۇرۇلۇپ، بۇنىڭدىن 24 مىڭ مو يەرنىڭ ھەر موسىغا 50 تاغاردىن ئېغىل ئوغۇتى تۆكۈلۈپ، قىر- ئورەكلىرى سۈپەتلىك يۇرۇشلەشتۈرۈلۈپ، كېۋەز تېرىشقا تەييارلاندى. 74 مىڭ 400 مو كۈزگى بۇغداي ئېتىزى، 5700 مو ئاق يەر ۋە 38 مىڭ 300 مو باغ-ئورمانلىق ۋە بېدىلىك يەرگە توك ياتقۇزۇلدى. 3 مىليون 681 مىڭ 800 تاغار ئوغۇت توپلاندى، 382 مىڭ 800 تۈپ كۆچەت تىكىلدى، خاس ئۈجمە كۆچىتىدىن 107 مىڭ 500 تۈپ تىكىلدى.

چاپپار ئوسمان

هاڭگىميا، كاۋاك يېزىلىرى بوز يەر ئېچىشقا ئەھمىيەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **بۇۋىئايشە كېرەم، مۇھەممەت تۇردىلار** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسىنىڭ هاڭگىميا يېزىسى ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇ يىل 10-ئايدىن 11-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يېتەرلىك ئەمگەك كۈچى، تراكتور، ئېشەك ھارۋىلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، 76 ئورۇندا 940 كۇب مېتىر توپا قېزىپ، 3412 مو بىنام ئاچتى. بۇ يەرلەرنىڭ بىر قىسمىغا بېدە تېرىدى، يەنە بىر قىسمىنى كېلەر يىلى شال، مايلىق دان تېرىشقا ۋە كۆچەت تىكىشكە تەقلەپ قويدى.

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كاۋاك يېزىسى كۈزلۈك يىغىم-تېرىمىنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېيىن، تاشلاندۇق يەردىن 2600 مو بىنام ئېچىپ، كېلەر يىلى كېۋەز تېرىشقا تەييارلاپ قويدى.

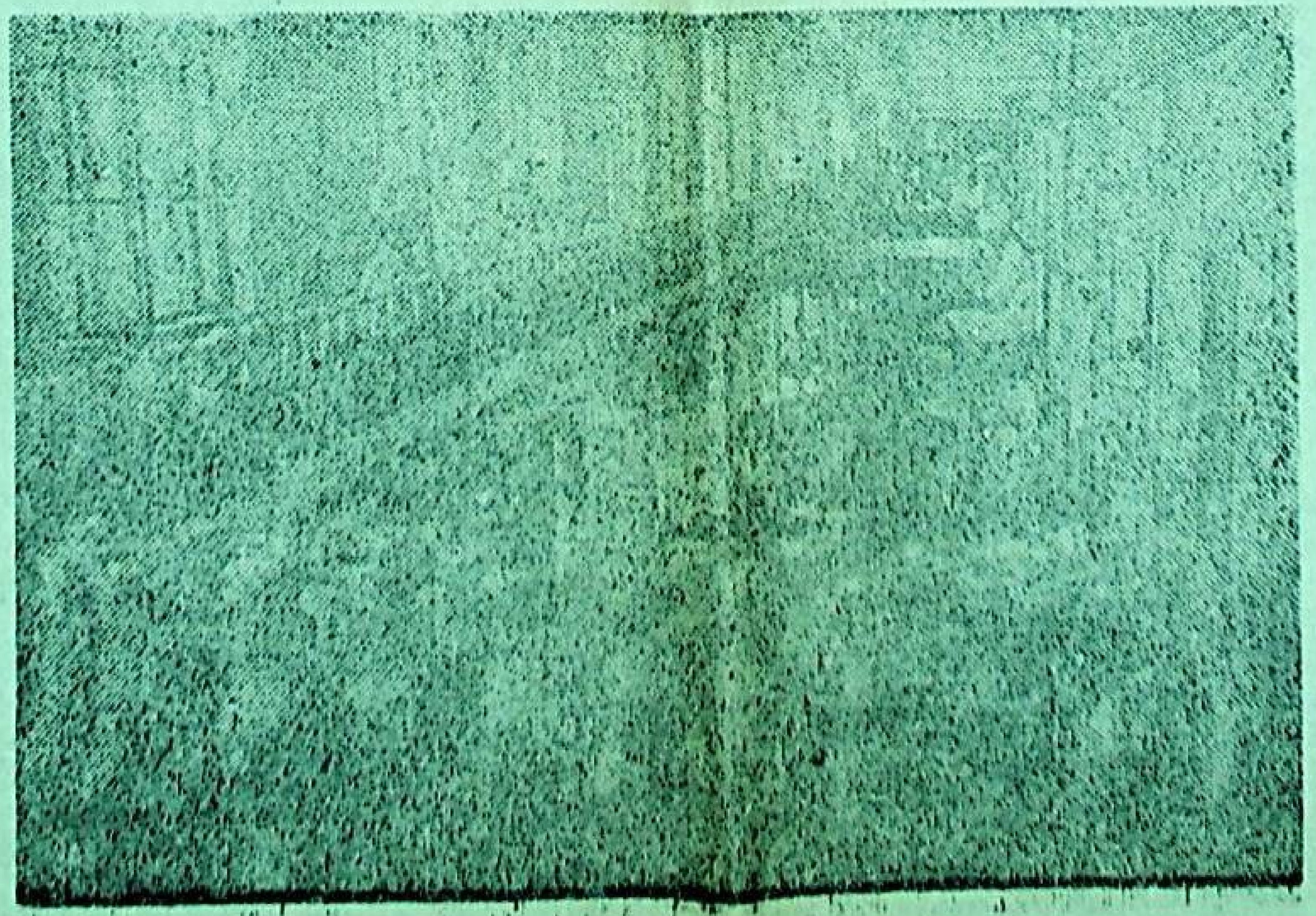

شەھەر ناھىيىلىك پىۋە زاۋۇتى تېخنىكا تەرەققىياتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۈسكۈنىلەرنىڭ ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

(شىنجاڭ فوتو سۈرەت نەشرىياتى)

ئوردىيا (ئاق ئوغۇت) نى ئىشلىتىش ئۇسۇلى

ئوردىيا (ئاق ئوغۇت) نى ئىشلەتكەندە تۆۋەندىكىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك:

1. ئوغۇتنىڭ ئىشلىتىش مىقدارىنى ياخشى ئىگىلەش لازىم. ئوردىيا ئوغۇتى يۇقىرى قويۇقلۇقتىكى ئازوتلۇق ئوغۇت بولغاچقا، ھەددىدىن زىيادە كۆپ ياكى ئاز ئىشلىتىش پايدىسىز. مەسىلەن: بىر مو يەرگە بەش كىلوگرام ئازوت ماددىسى ئىشلىتىش پىلانلانغان بولسا، ئوردىيا ئوغۇتىدىن 11 كىلوگرام ئىشلىتىش كېرەك.

2. ئوردىيا ئوغۇتىنىڭ يەر ئۈستىدىن ياكى سۇلۇق ئېتىزلاردىكى سۇنىڭ چىقىرىلىشى سەۋەبىدىن ئېقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم. ئوردىيا ئوغۇتىمۇ باشقا خىلدىكى ئېرىشچان خىمىيىۋى ئوغۇتلارغا ئوخشاش سۇدا ئاسان ئېرىيدۇ. ئەگەر ئېتىز يۈزىگە چېچىلىپ توپا بىلەن كۆمۈۋېتىلمىسە ياكى شال ئېتىزلىرىدىكى سۇلار چىقىرىلىشتىن بۇرۇن ئىشلىتىلسە، ئوغۇت سۇغىرىش، يامغۇر سۈيى ۋە شال ئېتىزلىرىدىكى سۇنىڭ چىقىرىلىشى بىلەن ئېقىپ كېتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ئوردىيانى بىنام يەرلەرگە ئىشلەتكەندە چوڭقۇر ئىشلىتىش، شال ئېتىزلىرىدا بولسا ئوغۇت ئىشلىتىلىپ، بىرەر ھەپتىگىچە سۇنى چىقارماسلىق كېرەك.

3. ئوردىيا ئوغۇتىنىڭ ئامىياكلىشىپ، خوراپ زىيانغا ئۇچرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم. ئوردىيا ئوغۇتى تۇپراققا ئىشلىتىلگەندىن كېيىن تېز ئامىياكلىشىپ، ئامونىي كاربوناتقا ئايلىنىدۇ. شۇڭلاشقا ئوردىيا ئوغۇتىنى ئورەك ئېچىپ قويۇپ، توپا بىلەن كۆمۈپ، نەملىك بىلەن دەرھال ئۇچراشتۇرۇش كېرەك. تەجرىبە قىلىنىشىچە، ئوردىيا ئوغۇتى ئون سانتىمېتىر چوڭقۇرلۇقتا ئورەك ئېچىپ قويۇلسا، ئازوت ماددىسى زىيانغا ئۇچرىمايدىكەن.

4. ئوردىيا ئوغۇتىنى ئۇرۇق ئوغۇتى قىلىپ ئىشلىتىشتىن ساقلىنىش كېرەك. ئوردىيا ئوغۇتى ئۇرۇق ئوغۇتى قىلىپ ئىشلىتىلسە ئۇرۇقنى كۆيدۈرۈۋېتىپ، مەھسۇلاتقا تەسىر يەتكۈزىدۇ. شۇڭلاشقا، يوپۇرماق يۈزىگە پۈركۈپ ئىشلىتىشنىڭ ئۈنۈمى ياخشى بولىدۇ. ئىشلىتىش قويۇقلۇق دەرىجىسى 0.1%—0.5% بولسا مۇۋاپىق بولىدۇ.

(«يېزا پەن-تېخنىكىسى» ژۇرنىلىدىن)

(بۇ بەتنىڭ مەسئۇل تەھرىرى : ئابدۇقادىر ئابدۇخالىق)

باشتوغراق كەنت پارتىيە ياچېيكىسى قانداق قىلىپ، كەنتنىڭ نامرات قىياپىتىنى ئۆزگەرتىپ، دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلىدى؟

لوپ ناھىيىسىنىڭ باشتوغراق يېزىسىدىكى باشتوغراق كەنت پارتىيە ياچېيكىسى يېزا ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئاساسىدا، پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنى ئىدىيە-سىياسىي خىزمىتىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئۆزجايىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىنى تاۋار ئەۋزەللىكىگە ئايلاندۇرۇش ئارقىلىق، دېھقانلارنى بېيىش يولىدا زور ئەجىر سىڭدۈرگەنلىكتىن، كەنتنىڭ قىياپىتى يېڭىلاندى. دېھقان-چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىپ، كەنتنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى راۋاجلاندى.

بۇ كەنتتە 96 ئائىلە، 452 نوپۇس، 147 ئەمگەكچى، 1392 مو تېرىلغۇ يەر بولۇپ، «داشقازان تامىقى» تەك يېپىلىدىغان يىللاردا بۇ كەنت يېزا بويىچە ئەڭ نامرات كەنتلەرنىڭ بىرى ئىدى. پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى كەنتنىڭ نامرات، قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش، دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئاۋۋال ياچېيكىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان يېزا ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، دېھقانلارنى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇش ئالدىنقى شەرتى بىلەن ئۆز جايىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ ئاكتىپچانلىقى ئۇرغۇپ، ئەمگەك قىزغىنلىقى ئېشىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى يىلدىن-يىلغا يۇكسەلدى. مەھسۇلات ئۇدا بىر قانچە يىل ئاشتى. 1989-يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، كەنت بويىچە ئومۇمىي ئاشلىق مەھسۇلاتى 215 مىڭ 302 كىلوگرامغا، بىرلىك مەھسۇلات 305 كىلوگرامغا، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن كىشى بېشىغا ئىشلەپچىقىرىلغان ئاشلىق 476 كىلوگرامغا يېتىپ، 1980-يىلدىكىدىن ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتى 87 مىڭ 162 كىلوگرام، بىرلىك مەھسۇلات 205 كىلوگرام، كىشى بېشىغا ئىشلەپچىقىرىلغان ئاشلىق 296 كىلوگرام ئاشتى.

كەنت رەھبەرلىكى ئۆز جايىنىڭ يېرى كەڭ، ئوت-چۆپ زاپىسى مول بولۇشتەك تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشتا ئۇزۇن مۇددەتلىك پىلان بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ تەرەققىياتىنى ئاساس، ئوت-چۆپ مەنبەسىنى كېڭەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، 1986-يىلدىن باشلاپ 1989-يىلغىچە ئۈچ يىل ئىچىدە ھەر ئون تۇياق چارۋا ئۈچۈن بىر مودىن بېدىلىك بولۇش چاقىرىقىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە ئۇنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇردى. كەنت بويىچە ئومۇمىي بېدە كۆلىمى 400 موغا يېتىپ، ھەربىر ئائىلىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 4.2 مودىن، ھەر بەش تۇياق چارۋىغا بىر مودىن توغرا كەلدى. ئوت-چۆپ زاپىسىنىڭ تەدرىجىي كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى تېز راۋاجلاندى. بۇ يىل 10-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە كەنت بويىچە چارۋا مال 2180 تۇياققا يېتىپ، 1980-يىلدىكىدىن 948 تۇياق كۆپىيىپ، ھەر بىر ئائىلىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 23 تۇياقتىن توغرا كەلدى. كەنت بويىچە تۆت ئائىلىنىڭ چارۋىسى 100 تۇياقتىن، ئون ئائىلىنىڭ چارۋىسى 50 تۇياقتىن ئېشىپ كەتتى.

كەنت رەھبەرلىكى يەنە ئۆزجايىنىڭ تۇپراق شارائىتى، تېرىقچىلىق ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىشنىڭ باشلامچى كەسىپ قاتارىدا تۇتقىلىق چىڭ تۇتۇپ، كېيىنكى ۋەزىيەتتە تېرىلغۇ كۆلىمىنى يىلمۇيىل كېڭەيتىپ، مەھسۇلاتنىڭ مۇقىم ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. بۇ يىل تېرىلغان 260 مو يەردىكى كېۋەزنىڭ ھەممىسىنى ئومۇمەن يۈزلۈك سولياۋ يوپۇق يېپىپ تېخنىكا تەلەپ بويىچە تېرىغانلىقتىن، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىنىپ ئومۇمىي مەھسۇلات (چىگىتلىك) 42 مىڭ 900 كىلوگرامغا، مو بېشى مەھسۇلاتى 165 كىلوگرامغا يېتىپ، 1980-يىلدىكىدىن ئايرىم-ئايرىم ھالدا ئىككى ھەسسە ۋە ئۈچ ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى. ياغلىقدان مەھسۇلاتى 6290 كىلوگرامغا يېتىپ، 1980-يىلدىكىدىن بىر ھەسسە ئاشتى. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىم 390 يۈەنگە يېتىپ، 1980-يىلدىكىدىن 200 يۈەن كۆپەيدى.

بۇ كەنتتە قۇم-بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئورمىنى بىنا قىلىشنى ئاساس، ئېتىز-ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى بىنا قىلىشنى يېتەكچى، ئىقتىسادىي ئورمان بىنا قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قاتارىدا ئەستايىدىل چىڭ تۇتقانلىقتىن، ئېتىز-ئېرىقلار پۈتۈنلەي ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلدى. كەنت بويىچە ئومۇمىي ئورمان كۆلىمى 945 موغا، مېۋىلىك ئورمان كۆلىمى 143 موغا يەتتى. 1987-يىلدىن بېرى 48 مو يەرگە كىشمىش ئۈزۈم تېلى، 24 مو يەرگە سورتلۇق چىلان كۆچىتى تىكىلگەن بولۇپ، بۇ يىل تولۇق مېۋىگە كىردى. «بەشتە ياخشى يېزا» قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، ئېرىق-ئۆستەڭلەر ئاساسىي جەھەتتىن يۈرۈشلەشتۈرۈلۈپ، سۇغىرىش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى. ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 70 پىرسەنتى سالا ئېتىزغا ئۆزگەرتىلىپ، دېھقانچىلىقنىڭ ماشىنىلىشىش قەدىمى تېزلەشتى. 1988-يىلى 230 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە بىر باشلانغۇچ مەكتەپ سېلىنىپ، ئوقۇتۇش شارائىتى ياخشىلاندى.

كەنتنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنىڭ يىلدىن-يىلغا يۇكسىلىشىگە ئەگىشىپ، دېھقان-چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. يېقىنقى تۆت يىل ئىچىدە كەنت بويىچە 71 ئائىلە ئازادە، يورۇق يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى. ھەممە ئائىلىنىڭ ئۆزلۈك ئاشلىق مەسىلىسى تولۇق ھەل قىلىنىپ، كۆپ قىسىم ئائىلىلەرنىڭ ئاشلىقى كۈندىن-كۈنگە ئېشىدىغان دەرىجىگە يەتتى. دېھقانلارنىڭ قورسىقى توق، كۆڭلى خاتىرجەم، كىيىمى پۈتۈن بولۇپ يانچۇقىغا پۇل كىردى. بۇ مەمۇرىچىلىقتىن خۇشاللانغان دېھقانلار ئۆز ئارا ئىتتىپاق قىلىشىپ، بىر-بىرىگە ياردەم بېرىدىغان، جاپاغا چىداپ ئىشلەيدىغان، پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىدىغان، مەدەنىيەتكە قىزىقىدىغان ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈردى، دېھقانلارنىڭ چىرايىدا، پارتىيىمىز سىياسىتىنىڭ دېھقانلارنى بېيىشقا يېتەكلەيدىغان توغرا سىياسەت ئىكەنلىكىدىن رازىمەنلىكى جىلۋىلىنىپ تۇراتتى.

بۇ كەنتتە يۇقىرىدىكىدەك يېڭى ئۆزگىرىشلەرنى بارلىققا كەلتۈرۈشتە كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئاساسلىقى تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى:

1-كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئىشنى ياچېيكا ئىچىدىن، پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدىن باشلاپ تۇتۇپ، ئاممىغا ئۈلگە كۆرسەتتى. ھەر قانداق ئەھۋال ئاستىدا «ئۈچ يىغىن، بىر دەرس» تۈزۈمىنى مۇنتىزىم داۋاملاشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى ۋە تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. نەتىجىدە، 1980-يىلدىن بۇيان بۇ كەنتتە بىرمۇ پارتىيە گۇرۇپپىسى، بىرمۇ پارتىيە ئەزاسى پارتىيە ئىنتىزامىغا خىلاپ ئىشلارنى سادىر قىلمىدى.

2-كەنت پارتىيە ياچېيكىسى كادىرلار ۋە ئاممىغا بولغان ئىدىيىۋى-سىياسىي تەربىيىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۇلارغا قاراتا پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى، قانۇن بىلىملىرىنى ھەمدە پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئېڭىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، پارتىيە سىياسىتىگە بولغان ئىشەنچىسىنى ئاشۇرۇپ، ئاكتىپچانلىقىنى قوزغىدى.

3-كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى ۋە دېھقانلار ئاممىسىنى پارتىيە سىياسىتى يول قويغان دائىرىدە، ئۆزكۈچىگە، ھالال ئەمگىكىگە تايىنىپ ئالدىن بېيىشقا يېتەكلىدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا، دېھقانلارنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئۇلارنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، بورداقچىلىق، باغۋەنچىلىك، قول ھۈنەرۋەنچىلىك قاتارلىق كۆپ خىل ئىگىلىك تۈرلىرى بويىچە ئىشلەپچىقىرىشقا تەشكىللەپ، كىرىم يوللىرىنى كۆپەيتىپ، دېھقانلارنىڭ قەد كۆتۈرۈشىگە يول كۆرسەتتى ۋە قولايلىق يارىتىپ بەردى.

4-ئۆز ئورنىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ ئوت-چۆپ زاپىسىنى كۆپەيتىشنى ئالدىنقى شەرت قىلىپ، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، ئورگانىك ئوغۇت زاپىسىنى كۆپەيتىپ، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى، دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، پۈتكۈل يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى مۇقىم، ماسلاشقان ھالدا راۋاجلاندۇردى.

5-كەنت رەھبەرلىكى دېھقانلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش، ئىلمىي ئۇسۇلدا مايسا باشقۇرۇشقا يېتەكلىدى. يېزىدا ئېچىلغان تۈرلۈك شەكىلدىكى تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسلىرىدىن پايدىلىنىپ، 170 تىن كۆپرەك كىشىنى پەن-تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسلىرىدا تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ رولىدىن ئوبدان پايدىلاندى. ئۈنۈمسىز يەرلەرنى ئۆزگەرتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلارنى پائال كېڭەيتىپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلدى.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر

بىشى ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ ئاكتىپچانلىقى ئۇرغۇپ، ئەمگەك قىزغىنلىقى ئېشىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى يىلدىن- يىلغا يۈكسەلدى. مەھسۇلات ئۇدا بىر قانچە يىل ئاشتى. 1989- يىلىنىڭ

كەلدى. كەنت بويىچە تۆت ئائىلىنىڭ چارۋىسى 100 تۇياقتىن، ئون ئائىلىنىڭ چارۋىسى 50 تۇياقتىن ئېشىپ كەتتى.

كەنت رەھبەرلىكى يەنە ئۆز جايىنىڭ تۇپراق شارائىتى، تېرىقچىلىق ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىشتىكى باشلامچى كەسىپ

زور دەرىجىدە ياخشىلاندى. ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 70 پىرسەنتى سالا ئېتىزغا ئۆزگەرتىلىپ، دېھقانچىلىقنىڭ ماشىنىلىشىش قەدىمى تېزلەشتى. 1988- يىلى 230 كۇۋادرات مېتىر كۆلەمدە بىر باشلانغۇچ مەكتەپ سېلىنىپ، ئوقۇتۇش شارائىتى ياخشىلاندى. كەنتنىڭ تورلۇك خىزمەتلىرىنىڭ

پارتىيە ئەزاسى. پارتىيە ئىنتىزامىغا خىلاپ ئىشلارنى سادىر قىلمىدى.

2- كەنت پارتىيە ياچېيكىسى كادىرلار ۋە ئاممىغا بولغان ئىدىيىۋى- سىياسىي تەربىيىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىرگە، ئۇلارغا قارىتا پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى، قانۇن بىلىملىرىنى ھەمدە

كىشىنى پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسلىرىدا تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ رولىدىن ئوبدان پايدىلاندى. ئۇنۇمسىز يەرلەرنى ئۆزگەرتىش بىلەن بىرۋاقىتتا، ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلارنى پائال كېڭەيتىپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلدى.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر

ۋىلايەتلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى باشقارمىسىدا

پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش ئوبدان ئېلىپ بېرىلدى

كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھەر ساھە خىزمەتلەردىكى ئۈلگىلىك، باشلامچىلىق رولىنى يەنىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ۋىلايەتلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى باشقارمىسىدا پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش ئوبدان ئېلىپ بېرىلدى.

باشقارما پارتىيە باش ياچېيكىسى ئاۋال باش ياچېيكا ھەيئەتلىرى يىغىنى ئېچىپ، بۇ يىللىق پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش خىزمىتىنى ئېلىپ بېرىشنىڭ قەدەم، باسقۇچ، ئۇسۇللىرى ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىپ، بۇ ھەقتە قارار چىقاردى. ئاندىن ھەر قايسى پارتىيە ياچېيكىلىرىغا پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ قارارىنى يەتكۈزۈپ، بۇ خىزمەتنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەشنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن ھەر قايسى ياچېيكىلار باھالاش بىلەن كەسپىي خىزمەتلەرنىڭ توقۇنۇشۇپ قالماسلىقى ئۈچۈن، ھەر قايسى بۆلۈم، ئىشخانىلارنىڭ خىزمەتلىرىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنى باھالاشقا سەپەرۋەر قىلدى. باھالاش داۋامىدا ئاۋۋال پارتىيە ئەزالىرىنى «پارتىيە نىزامنامىسى» ۋە ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىشكە ئويۇشتۇرۇپ، ئۆگىنىش ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دېموكراتىك باھالاشقا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. باھالاش جەريانىدا پارتىيە ئەزالىرى پۈتۈن زېھنىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، بۇ خىزمەتكە ئاكتىپ پوزىتسىيە تۇتتى. ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى ئۆزىنى «پارتىيە نىزامنامىسى» ۋە «مىزان»غا سېلىشتۇرۇپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزلىگەن ھالدا تەكشۈرۈپ باھالىدى. تەنقىد، ئۆز- ئۆزىنى تەنقىد قانات يايدۇرۇلدى.

بەزى پارتىيە ئەزالىرىغا بېرىلگەن تەنقىد ئۆتكۈر بولغان بولسىمۇ، ئەمما ئۇلار ئۆزلىرىگە بېرىلگەن تەنقىدىي پىكىرلەرنى سەمىمىي نىيەت بىلەن قوبۇل قىلدى. بۇ قېتىمقى باھالاشتىكى بىر ئالاھىدىلىك شۇكى، باھالاشتا ئىلگىرىكىدەك خاس ئۇتۇقنىلا سۆزلەپ، يېتەرسىزلىك ۋە كەمچىلىكلەرنى سۆزلىمەيلا، يۈز خاتىرە قىلىپ ئۆتۈپ كېتىدىغان، شەكىلۋازلىق ھادىسىلىرىگە ئۈزۈل- كېسەل خاتىمە بېرىلىپ، باشتىن- ئاياغ ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، تەنقىد ۋە ئۆز- ئۆزىنى تەنقىد قىلىش، ئوچۇق- ئاشكارا ئىش قىلىشتەك پارتىيىنىڭ ئېسىل ئىستىلى جارى قىلدۇرۇلدى. پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولى جارى قىلدۇرۇلۇپ، كۆزلىگەن مەقسەتكە يېتىلدى. كۆپچىلىك بۇ قېتىمقى باھالاشتىن مەمنۇن بولغان ھالدا: «بۇ قېتىمقى پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش ناھايىتى جانلىق، ياخشى ئېلىپ بېرىلدى، غەيرىتىمىز ئۇرغىدى. بۇ قېتىمقى باھالاشنى تۈرتكە قىلىپ، مۇندىن كېيىنكى خىزمەتلەرنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەيمىز. ئۆزگەپىمىزدىكى ناتوغرا كەيپىياتلارغا قارشى تۇرۇپ، پاك- دىيانەتلىك بىلەن ئىشلەيمىز» دېيىشتى.

مۇھەممەتقاسىم ئەيسا

كامپا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى

ناتوغرا ئىستىلالارنى تۈزىتىپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى

قاراقاش ناھىيىسىدىكى سايباغ يېزىسىنىڭ كامپا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ناتوغرا ئىستىلالارنى تۈزىتىپ، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاپ ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

ئىلگىرى بۇ كەنتتىكى بىر قىسىم كەنت، مەھەللە كادىرلىرى خىزمەتتىكى قولايلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ، ئەمگەكچى ھېسابىدىكى خوتۇن- بالىچاقىلىرى، ئۇرۇق- تۇغقانلىرى ۋە يېقىن- يورۇقلىرىنى سىرتقى قۇرۇلۇش ئەمگەكلىرىگە ئەۋەتمەي، ئاممىنىڭ نارازىلىقىنى قوزغىغانىدى. بۇ خىل ئەھۋالغا قارىتا پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى روزنىياز ھوشۇر پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى ناتوغرا ئىستىلالارنى تۈزىتىپ، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى. ئۆگىنىش، مۇزاكىرە جەريانىدا يەتتە نەپەر ئاساسىي قاتلام كادىرنىڭ ئەمگەكچى ھېسابىدىكى ئايالى ۋە تۆت نەپەر يېقىنىنىڭ سىرتقى ئەمگەككە بارمىغانلىقى ئېنىقلاپ چىقىلىپ، ئۇلارغا تېگىشلىك تەربىيە بېرىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە 30 نەپەر ئايال سىرتقى قۇرۇلۇش ھېسابىدا كوللېكتىپقا بەلگىلىمە بويىچە نەق پۇل تاپشۇردى، يەتتە نەپەر كىشى باشقا دېھقانلار بىلەن بىرگە كۆز پەسىللىك ئېتىز- ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشقا قاتناشتۇرۇلدى.

بۇنىڭدىن خۇشاللانغان دېھقانلار: «كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئۇزۇندىن بۇيان ھەل بولماي كەلگەن مەسىلىنى ھەل قىلىپ، بىزنىڭ قورساق كۆپۈكىمىزنى چىقاردى، ئەمدى بىز ئىشلىمەي كىم ئىشلەيدۇ؟» دېيىشتى. شۇنىڭ بىلەن ئازغىنا ۋاقىت ئىچىدە كەنت بويىچە 141 مو يەر سالالاشتۇرۇلدى، 103 مو بىنام يەر ئېچىلدى، توققۇز كىلومېتىر سۇغىرىش ئېرىقى رېمونت قىلىنىپ، 105 جايغا سېمونت قوغاچ قويۇلدى.

ئۆمەرجان ئېلى

خوتەن ناھىيىسىدىكى يېڭىئاۋات يېزىلىق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ مۇدىرى، «8- مارت قىزىل بايراقدارى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» تۇرنىسا ناسىر يېزىنىڭ ئاياللار خىزمىتى ۋە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىرگە، نامرات ئاياللارنى بېيىتىشنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئۇلارغا ئەقىل كۆرسىتىش ۋە يار- يۆلەك بولۇش ئارقىلىق، ئۇلارنى بېيىغان ئائىلىلەر قاتارىغا قوشتى. جامباغ كەنت 2- مەھەللە گۇرۇپپىسىدىكى قۇربانىساخانمۇ ئىلگىرى نامراتلىقنىڭ دەردىنى قاتتىق تارتقان يالغۇز ئايال ئىدى. 1988- يىلى تۇرنىسا ناسىر ئۇنى بېيىتىشنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئۇنىڭغا كىيىم تىكىشنى ئۆگەتتى ۋە ھويلا- ئارام ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلەپ، بىر يىل ئىچىدە ئۇنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇردى. قۇربانىساخان بۇ يىل 3- ئايدا ۋىلايەت بويىچە «ھويلا- ئارام ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئىلغار شەخس» بولۇپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: تۇرنىسا ناسىر (ئوڭدىكى كىشى) قۇربانىساخان بىلەن بۇندىن كېيىنكى ئىشلار توغرىسىدا مەسلىھەتلەشمەكتە. (ئۆز مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئابدۇقادىر خەۋىرى ھەم فوتوسى)

كۆيۈمچان ئايال كوممۇنىست

گۇما ناھىيىسىنىڭ پىشنا يېزا ياڭاق كەنتىدىكى دېھقان كومپارتىيە ئەزاسى ھاۋاخان ئوتتۇرا مەكتەپ سەۋىيىسىگە ئىگە بولۇپ، كەنتىنىڭ چوكىلار ماتارىيىنى يولغا قويۇشتا، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتە ياخشى رول ئوينىغان، كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى. ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىپ، ھالال مېھنەت ئەمگىكىگە تايىنىپ بېيىدى ھەمدە بېيىغاندا ئاجىز، مېيىپ، كېسەلچان يۇرتداشلىرىغا خەيرىخاھلىق قىلدى. بۇ يىل كۆزدە 150 كىلوگرام ئاشلىق، ئىككى قۇر كىيىمنى سادىر ئاخۇن، زەينەپ قاتارلىق كېسەلچان، ئاجىزلارغا ياردەم قىلدى.

مۇھەممەتئىمىن ھەسەن

(بۇ بەتنىڭ مەسئۇل تەھرىرى: ئوبۇلقاسىم مۇھەممەت نىياز)

ئەقىل-پاراسىتىمىزنى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تەقدىم قىلايلى

ۋىلايىتىمىز بويىچە گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان، كۆزگە كۆرۈنگەن ئىختىساسلىق خادىملار:

ۋىلايىتىمىزدە تۇنجى قېتىم باھالاپ چىقىلغان، گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان كەسپىي تېخنىكا بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ئىختىساسلىق خادىم 18 نەپەر بولۇپ، گېزىتىمىزنىڭ 9- ئاينىڭ 22- كۈنىدىكى سانىدا ئون نەپەر يولداش سۈرىتى بىلەن قىسقىچە تونۇشتۇرۇلغان. ئۇلار: ۋاڭ ۋېي، جاۋ جۇڭچيەن، زوكە يىخۋا، زوجۇن، جۇ مېيۋۇ، سۇدىيە ماخمۇت، خوجىگۈيۈەن، سولايمان روزى، خېڭ شياۋجاڭ، تۇنىياز ۋوسۇپلەردىن ئىبارەت. بۈگۈن يەنە سەككىز نەپەر يولداشنى سۈرىتى بىلەن تونۇشتۇردۇق.

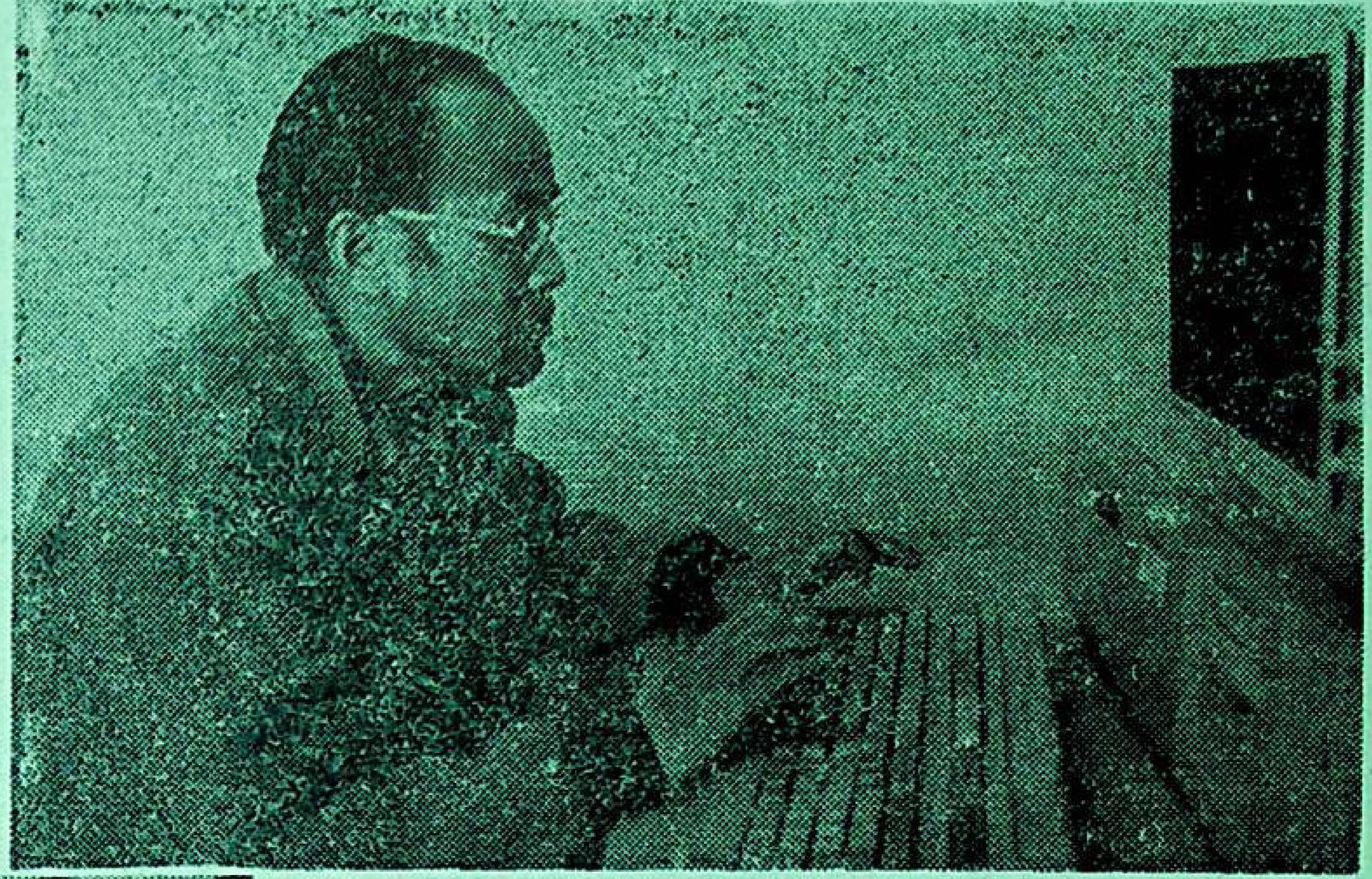

← **جۇ چېنيالڭ**: باش ئىنژېنېر، خوتەن ۋىلايەتلىك يىپەك-توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ باشلىقى.

مۇكاپاتلانمىش ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: «K251 ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇلغان مەنۇت يىپ ئىگىرىش ماشىنىسى» 1988- يىلى ۋىلايەتلىك پەن-تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن.

↑ **شۈ يىنبياۋ**: ئالىي ئىنژېنېر، ۋىلايەتلىك ئىقتىسادىي كومىتېت پارتىيە گورۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، ئىقتىسادىي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى.

مۇكاپاتلانمىش ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: شىمەن قاتناش داشۆسى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى، خوتەن سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ئۈستىگە ئالغان «ئۆزگىرىشچان توك دۆگىلىتىلى ئىستاتور ئورام گورۇپپىسىنىڭ قاتلىقىسىم ئايلانما ئېقىمىنىڭ سەرپىياتى» تەتقىقات تۈرىدە ئالدىنقى ئۈچىنچىلىككە ئېرىشكەن. بۇ تەتقىقات نەتىجىسى خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن.

ئۇنىڭ باشقىلار بىلەن بىرلىشىپ يازغان بۇ توغرىسىدىكى ئىككى پارچە ئىلمىي ماقالىسى «جۇڭگو چوڭ ئېلېكتر ماشىنىلىرى» ژۇرنىلىدا ئېلان قىلىنغان.

← **چى گوۋي**: باش چارۋىچىلىق تېخنىكى، ۋىلايەتلىك چارۋىچىلىق باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى.

مۇكاپاتلانمىش ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: «خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئوتلاق، يەم-خەشەك بايلىق مەنبەئىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشقا باھا بېرىش تەتقىقاتى» (چى گوۋي، جاڭ شياۋچۇن، سۈي خېڭشەن، ۋاڭ بو قاتارلىقلار بىرلىشىپ يازغان) 1986- يىلى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش بويىچە 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 1988- يىلى ۋىلايەتلىك پەن-تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. «خوتەن چارۋىچىلىقىنى رايونلارغا ئايرىش» «خوتەن ۋىلايىتىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش»تا ئېلان قىلىنغان.

← **دى شىنجۇ**: باش ئىنژېنېر، ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق باشقارمىسىنىڭ كادىرى.

مۇكاپاتلانمىش ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: «ئۈچ شىمالىي رايون ئىھاتە ئورمانلىقى سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي گەۋدە پىلان لايىھىسى» (نيۇ زىلۇڭ، دى شىنجۇ، لۇ گوخۇ قاتارلىقلار بىرلىشىپ يازغان) 1988- يىلى ۋىلايەتلىك پەن-تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. «ئورمانلاردىكى زىيانداش ھاشاراتلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش» (دى شىنجۇ، لۇ گوخۇ) ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن پەن-تېخنىكا نەتىجىسى بويىچە 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن.

↓ **ۋۇ شىنبو**: باش ۋراچ، ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى، پارتكوم

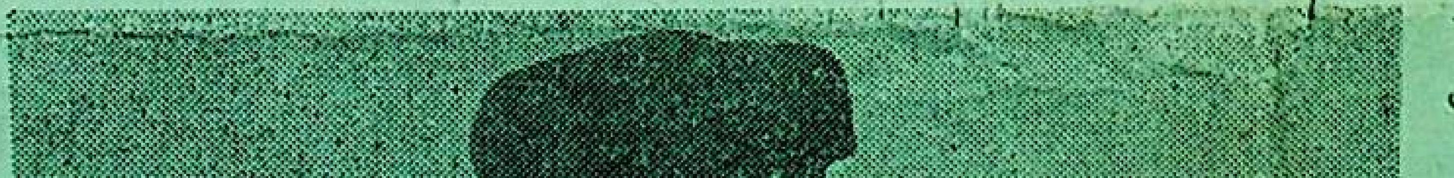

← **كۈڭ شيالڭ**: باش چارۋىچىلىق تېخنىكى، ۋىلايەتلىك چارۋىچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى.

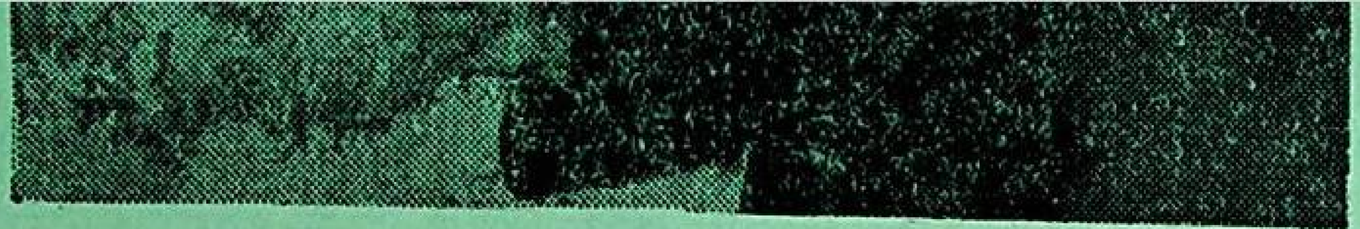

دىشىنجۇ، لۇگوخۇ قاتارلىقلار بىرلىشىپ يازغان) 1988- يىلى ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن.«ئورمانلاردىكى زىيانداش ھاشاراتلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش» (دىشىنجۇ، لۇگوخۇ) ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن پەن - تېخنىكا نەتىجىسى بويىچە 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن.

بۇ قاتارلىقلار بىرلىشىپ يازغان) 1986- يىلى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش بويىچە 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 1988- يىلى ۋىلايەتلىك پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. «خوتەن چارۋىچىلىقىنى رايونلارغا ئايرىش» «خوتەن ۋىلايىتىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش»تا ئېلان قىلىنغان.

↓ ۋۇشىنبو: باش ۋراچ، ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى، پارتكوم شۇجىسى.

مۇكاپاتلانغان ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: «يىرىڭ قاپلىق قۇرتنى خاتا ھالدا يىرىڭ ياللۇغ چۇقۇقى دەپ دىئاگنوز قويۇش» (جۇڭخۇا تاشقى كېسەللىكلەر- 1959- يىل)، «32 خىل قاپلىق قۇرت ئىششىقى توغرىسىدا كېلىنىكىلىق تەھلىل» («شىنجاڭ تېببىي ئىلمىي» 1988- يىل 1- سان).

→ كۆڭ شىياڭياڭ: باش چارۋىچىلىق تېخنىكى، ۋىلايەتلىك چارۋىچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى.

مۇكاپاتلانغان ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: «خوتەن قويىنى شالغۇتلاشتۇرۇش سىنىقى تەتقىقاتى» (نيەن تيەنجۈن بىرلىكتە رىياسەتچىلىك قىلغان) ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن 1986- يىلى پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن.

«خوتەن قوش لوكىلىق تۆگىسى» (نيەن تيەنجۈن ھەمكارلاشقان) 1984- يىلى «شىنجاڭ چارۋا مال دوختۇرلۇق ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ ئىلمىي ماقالىلىرىدىن تاللانمىلار»دا ئېلان قىلىنغان.

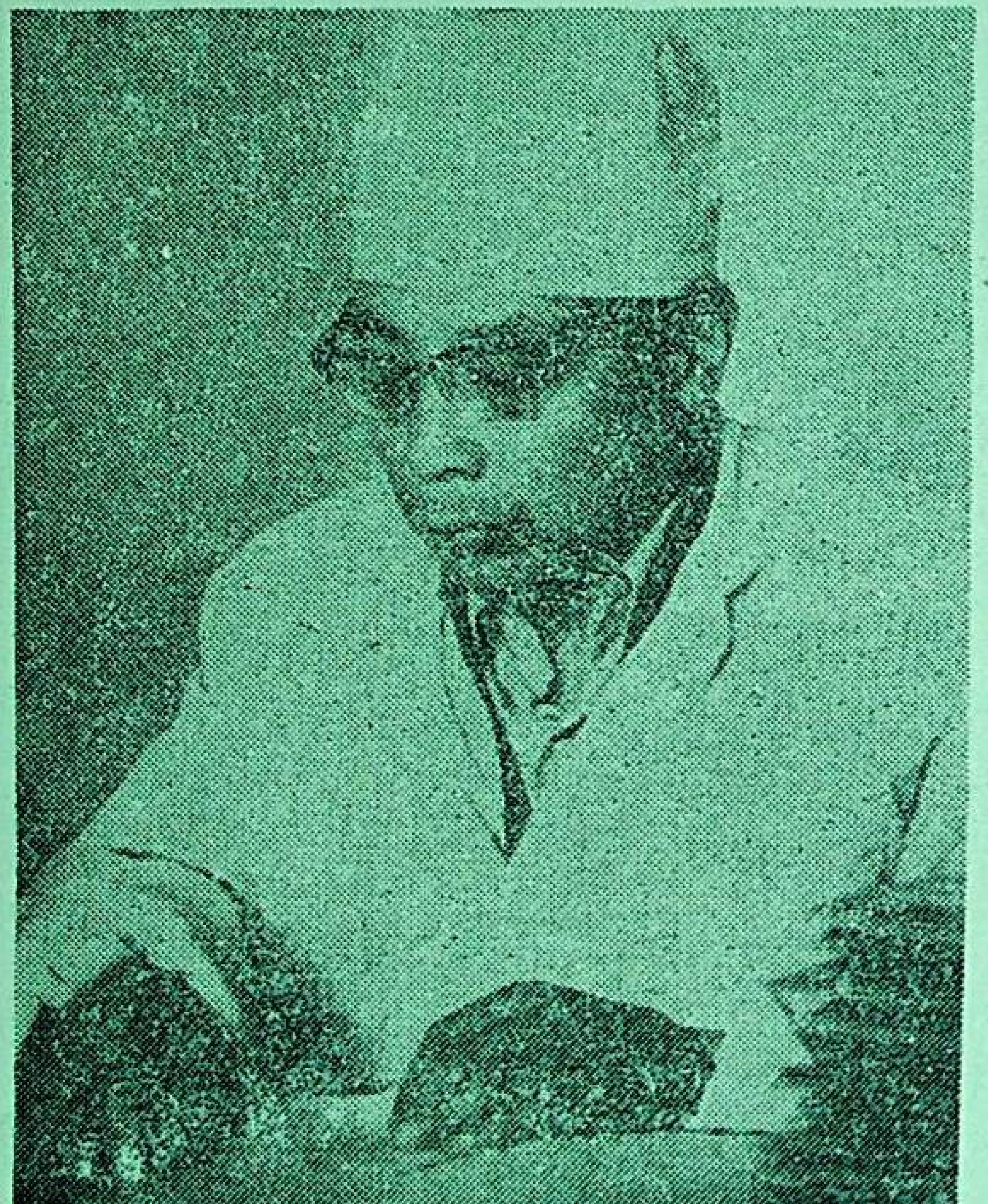

↑ ليۇجېنگو: ئاگرونوم، ۋىلايەتلىك دۆلەت زېمىنىنى رەتلەش، يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش باشقارمىسىنىڭ كادىرى.

مۇكاپاتلانغان ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: «خوتەن ناھىيىسىنى ئۇزۇن- سال يېزا ئىگىلىك رايونغا ئايرىش» ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش كومىتېتى تەرىپىدىن 1985- يىلى پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى نەتىجىسى بويىچە 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن.

بۇ بەتنىڭ مەسئۇل تەھرىرى: مۇختەر توختى

← جۇيۇنپاۋ: ۋىلايەتلىك شەھەر- يېزا قۇرۇلۇشى، مۇھىت ئاسراش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى.

مۇكاپاتلانغان ئەھۋالى ۋە ئىلمىي ماقالىسى: 1986- يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ياغاچ- تاش قۇرۇلۇشى ئىلمىي جەمئىيىتى ئۇيۇشتۇرغان «دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئولتۇراق ئۆي لايىھىسى مۇسابىقىسى»دە ئىككى لايىھىسى 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن.

«خوتەندىكى ئۇيغۇرلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىنىڭ ئالاھىدىلىكى» «شىنجاڭ قۇرۇلۇش لايىھىلەش ئىشلىرىنىڭ 30 يىللىقى»دا ئېلان قىلىنغان.

(بېشى 1- بەتتە)

سەرپىياتنى تېرىشىپ تۆۋەنلىتىش، تەننەرقىنى تۆۋەنلىتىش، زىياننى تۈگىتىپ، پايدىنى كۆپەيتىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇش لازىم. تۇرلەرنى ئىمكان قەدەر بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈرۈش، كېلەر يىللىق كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئىسلاھاتىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش لازىم. كەسىپ ۋە مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى تازا كۈچ سەرپ قىلىپ داۋاملىق ياخشى تۇتۇش كېرەك. يېڭى يىل، باھار بايرىمىدىكى تىرانسپورت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك.

4. بازارلارنى تېرىشىپ جانلاندۇرۇش، ئوبوروتنى جانلاندۇرۇش كېرەك. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىنغان پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، سانائەت ماللىرىنى زور كۈچ بىلەن يېزىلارغا چۈشۈرۈپ، يېزا، جۇملىدىن چەت- ياقا رايونلار بازىرىنى تولۇق ئېچىش لازىم. سودا ۋە تەمىنات- سودا تارماقلىرى زىچ ھالدا ماسلىشىپ، كۆپ خىل تىجارەت ئۇسۇللىرىنى قوللىنىپ، كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق دېھقان، چارۋىچىلارغا ياخشى مۇلازىمەت قىلىشى لازىم. تاشقى سودا تارماقلىرى كۆپلەپ ئېكسپورت قىلىشنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم. پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى پائال مەبلەغ تەييارلاپ، ئوبوروت پۇللىرىنى راۋانلاشتۇرۇشقا ياخشى مۇھىت يارىتىشى لازىم.

5. 1991- يىللىق خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھەمدە كەلگۈسى ئون يىللىق ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە 8- بەش يىللىق پىلان ۋە ئون يىللىق پىلان تەسەۋۋۇرىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى تۈزۈپ چىقىش كېرەك.

6. كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، نۇقتىلىق ۋە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلىدىغان تۈرلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، بالدۇر ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈش، بالدۇر ئۈنۈمىنى كۆرۈش، بالدۇر ئۈنۈم ھاسىل قىلىشنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم.

7. ئىسلاھاتنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك. كارخانا باشقۇرۇشنى ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش- مۇھىم نۇقتا، ئىككىنچى قارارلىق ھۆددىگە بېرىش خىزمىتىنى پۇختا، ياخشى ئىشلەش كېرەك.

8. خەلق تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، يېڭى يىل، باھار بايرىمىدىكى بازار تەمىناتىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

9. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇميۈزلۈك تۈزەپ ۋە بىخەتەرلىك خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ھەرمىللەت خەلقىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدا ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىتنىڭ بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

10. مائارىپ، پەن- تېخنىكا، تەنتەربىيە، مەدەنىيەت، سەھىيە ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش كېرەك.